Wydanie Weekendowe

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

POGODA

Dziś będzie częściowo pogoda słoneczna od południa i spadek temperatury. W nocy pochmurno, opad śnieżny, temperatura od 10 stopni do 0 poza miastem.

W sobotę będzie pochmurno, opad śnieżny, temperatura 10-12 stopni. Możliwość opadów w piątek w nocy 30%, w sobotę 50%.

Wschód 7.16, zachód 4.44.

KALENDARZYK

Dziś — piątek, dnia 14 stycznia—Feliksa, Hilarego.

Jutro — sobota, dnia 15 stycznia — Pawła, Marka.

Pojutrze — niedziela, dn. 16 stycznia — Włodzimierza, Marcela.

No. 9 Rok (Vol.) LXIX CHICAGO, ILL., Piątek-Sobota, 14-15 Stycznia (Friday-Saturday, January 14-15), 1977 Telephone BRunswick 8-8700 30c

SPISEK NA ŻYCIE KISSINGERA

"Nie Powtórzy Się Rok 1968"

Chińskie Oświadczenie w ONZ

ONZ. (UPI) — Przedstawiciel Chin Komunistycznych w Radzie Bezpieczeństwa przy Organizacji Narodów Zjednoczonych oskarżył Sowiety o wykorzystywanie pełnej napięcia sytuacji w południowej części Afryki oraz wezwał do "wojny niepodległościowej" w Rodezji. Lai Ya-li oświadczył, iż tylko zbrojne akcje partyzantów będą w stanie ustanowić w Rodezji rządy czarnej ludności, która stanowi tam zdecydowaną większość. Prośba rodezyjskiego ministra d/s zagranicznych, aby ten mógł wystąpić przed Radą Bezpieczeństwa, została odrzucona.

Przewodniczący Rady, Oleg Trojanowski ze Związku Sowieckiego, siedział z zaciśniętą pięścią, uważnie wpatrując się w chińskiego mówcę.

Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych William Scranton oświadczył, iż rząd jego w pełni popiera wysiłki negocjacyjne rozpoczęte przez Wielką Brytanię w celu osiągnięcia rozwiązania problemu rodezyjskiego. Scranton dodał, iż będzie głosował w sprawach dotyczących Rodezji podobnie jak przedstawiciel brytyjski.

Anglia zdołała zorganizować w Genewie (Szwajcaria) rozmowy pomiędzy białym rządem Rodezji a przedstawicielami murzyńskich grup nacjonalistycznych. Tematem tych rozmów jest przejęcie przez większość murzyńską władzy w kraju, gdzie obecnie administracja skupia się wyłącznie w rękach białych.

Agencja Ochrony Konsumentów

Fulton, Mo. (UPI) — Prezydent-elekt Jimmy Carter najwyraźniej popiera wniosek utworzenia federalnej agencji ochrony konsumentów i nowa komórka niewątpliwie powstanie w 1977 roku. Mrs. Carol Tucker Foreman, która stoi na czele **Consumer Federation of America** w Waszyngtonie wypowiedziała się w powyższej kwestii podczas ceremonii nadania jej honorowego stopnia naukowego przez William Woods College, które to kolegium ukończyła w 1958 roku.

Mrs. Foreman wchodzi w skład 11-osobowej komisji doradczej, powołanej przez Cartera przed rozpoczęciem poszukiwań kwalifikowanych kandydatów do swego przyszłego gabinetu i na inne ważne stanowiska rządowe.

Propozycja utworzenia agencji była wcześniej zatwierdzona przez obie Izby Kongresu, lecz nigdy nie została przesłana Prezydentowi Fordowi do podpisu ponieważ ten zapowiedział, że skorzysta z prawa weta w tym przypadku.

Jimmy Carter niejednokrotnie wyraził swoje poparcie dla wniosku, stwierdziła C.T. Foreman, co z kolei powiększy jeszcze popularność proponowanej uchwały w Kongresie.

Wspólna Strategia

Kair (UPI). Jordański król Hussein przybył z pierwszą od przeszło dwóch lat wizytą do Egyptu i w uzdrowiskowej miejscowości kraju Assuanie spotkał się z prezydentem Anwarem Sadatem celem ustalenia "wspólnej strategii" w stosunku do Izraela.

Dzienniki egipskie przewidują, że w czasie tego spotkania monarcha jordański może zgłosić akces do Wspólnego Przywództwa Politycznego utworzonego w zeszłym miesiącu przez Sadata i syryjskiego prezydenta Hafeza Assada.

Reżym Praski Przeciwko Dysydentom

Sygnatariusze "Deklaracji 77" Wrogami Ludu

Praga (UPI). Organ czechosłowackiej partii komunistycznej "Rude Pravo", komentując manifest demokratyczny "Deklaracja 77", podpisany przez ponad 300 intelektualistów i robotników oraz opublikowany za granicą, ostrzegł z akcentem pogróżki, że reżim nie dopuści do nowej "awantury kontr-rewolucyjnej" na wzór "Praskiej Wiosny" z 1968 roku.

"Rude Pravo" orzekło, że wspomniany manifest jest "demagogicznym produktem anty-państwowym i anty-ludowym".

"Ci Don Kichoci chcą poprostu posiać ziarno awantury kontr-rewolucyjnej, aby nasze socjalistyczne społeczeństwo pogrążyć w chaosie i niepewności. Ale rok 1968 nie powtórzy się i nie dopuścimy do wstrząsów w naszej republice" — głosi organ praskich komunistów.

Dziennik ten rozprawia się także z poszczególnymi sygnatariuszami manifestu, z których kilku, od czasu opublikowania "Deklaracji 77", poddawanych jest stałym szykanom policyjnym.

Dramaturga Pawła Kohouta określa "Rude Pravo" jako "lojalnego sługę imperializmu, a byłego ministra spraw zagranicznych Jiri Hajeka jako "zbankrutowanego polityka, który pragnie oderwać Czechosłowację od społeczności socjalistycznej, pos sługując się hasłem neutralności".

Zarówno Kohout, Hajek jak i kilku innych inspiratorów manifestu było aresztowanych i przesłuchiwanych przez kilka dni.

"Deklaracja 77" powołuje się na prawa ludzkie i obywatelskie, które zostały zagwarantowane układem z Helsinek, a które w Czechosłowacji są całkowicie ignorowane i "istnieją jedynie na papierze".

Rząd Francji Wyjaśnia i Ubolewa

Paryż (UPI) — Premier francuski Raymond Barre stwierdził, że z ubolewaniem traktuje rozłam w stosunkach francusko-izraelskich wywołany zwolnieniem terrorysty palestyńskiego Abu Daouda. Z takim samym ubolewaniem szef rządu francuskiego potraktował zastrzeżenia w tej sprawie Stanów Zjednoczonych.

Zastrzeżenia te, zgłoszone ustnie przez amerykańskiego Charge d'Affaires w Paryżu — Samuela Gammona, są zdaniem premiera Barre "nie do przyjęcia." Premier wyjaśnił zarazem, że zwolnienie Daouda nie było sprawą polityczną, ale wyłącznie sprawą prawną.

"Zwolnienie pana Daouda nie było wynikiem decyzji politycznych, ale decyzji prawnych, które są wiążące dla rządu" — powiedział premier w wywiadzie dla prasy francuskiej.

Z kół dyplomatycznych w Jerozolimie pochodzi wiadomość, że rząd Izraela dokonywuje przeglądu stosunków izraelsko-francuskich w ich szerokim wachlarzu — kulturalnym, naukowym, ekonomicznym i we wszystkich innych aspektach — ale do formalnego zerwania stosunków dyplomatycznych prawdopodobnie nie dojdzie.

Kipiące Problemy Gospodarcze

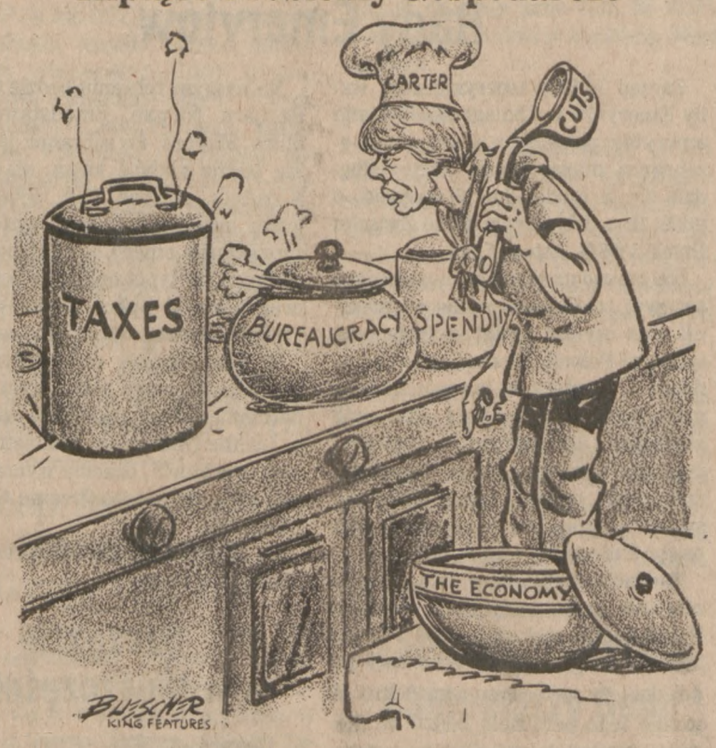

Editorial

To The Polish Democrats

We have, through the press, already discussed the political consequences of Mayor Richard Daley's death and the upcoming scramble for power. We return to thi s topic today, in order to underline the fact that, up to this time, none of the circles of political power and influence have mentioned anything about recognizing the aspirations and interests of the Polish American community.

In several past articles and editorials, we have clearly stated what our concers are. These articles, however, were in the Polish language and it is doubtful that their contents were understood by our local kingmaker politicians. This fact also holds true even with our own Polish Democratic leaders who, unfortunately, do not follow the Polish press.

Therefore, we have decided to outline those thoughts and reflections on the Polish American community's justified claims to political participation. In order that our message be clearly understood by everyone, this editorial appears on page one in English and on page four in Polish.

What do we want?

It has become popular to say that "the Poles built Chicago, the Jews own it, the blacks benefit from it and the Irish govern it." This generalization is, of course, exaggerated. There is no point in trying to determine how much of the statement is fact and how much is merely public rhetoric. What we are trying to say is that our so-called "builder's role" is not enough. We want to play a role in governing this city, so that others may not ruin what we have, indeed built.

In the past, as latecomers to arrive on the American scene, we allowed ourselves to be outmaneuvered by those who had settled in earlier. For many years we heard that we could not do anything against the "Big Bosses," that according to the "can't beat 'em, join 'em" philosophy prevalent everywhere, we should align ourselves with the "established order." Polonia has finally convinced herself that this piece of "street" advice does not pay, since her blatant Democratic vote has produced fewer and fewer candidates and public officials of Polish descent.

Our hopes of having a Polish American as mayor of Chicago have become more and more a distant dream instead of a plausible goal. The sudden death of Richard Daley, the long-term mayor and chief of the Democratic Party, has revived for us, maybe for the last time, those hopes—that Chicago, the capital of Polonia for decades, can have a Polish American as mayor.

It would be naive to count on the resignation of party leaders for the sake of Polonia in order to get a diciding role in governing Chicago. Political power does not fall from heaven like manna from the sky, rather, it is earned in the political area.

First off, we believe that the era of one-man rule, as practiced by the late Mayor Daley in holding the mayorship and party chairmanship, has come to an end. These offices should be separate and distinct. Currently, two men hold these posts. Michael Bilandic is the interim mayor while George Dunne is the new Cook County Democratic Party chairman. Either one of them, however, could become the Democratic Party candidate for mayor in the upcoming elections. Should Dunne become mayor, we would return to the same one-man monopoly that existed before. If Bilandic becomes mayor, we would merely see a new face reaffirming the status quo, a man from the ranks who was an integral part of the monopoly system. Bilandic and Dunne, however, would make it a twosome.

It is evident that the Democratic Party leaders of Polish descent have a responsibility to the Polish American com-

(Continued on page 11)

Nowy Dowódca Wojsk Układu Warszawskiego

Moskwa (NYT) — Na stanowisko dowódcy wojsk Układu Warszawskiego, opróżnione po śmierci marszałka Iwana Jakubowskiego, mianowany został gen. Wiktor Kulikow, dotychczasowy szef sztabu generalnego sowieckich sił zbrojnych.

Kulikow ma 55 lat i w czasie drugiej wojny światowej dowodził pułkiem pancernym, a po wojnie był dowódcą wojsk sowieckich w Niemczech Wschodnich.

Jest on wychowankiem Akademii Wojskowej Frunzego i Akademii Sztabu Generalnego. Po objęciu stanowiska szefa tego sztabu w 1971 roku wysuwał na kluczowe stanowiska w siłach zbrojnych oficerów młodszych, głównie swojego rocznika, o nastawieniu technologicznym.

Bazy USA w Ujęciu Marcosa

Manila (UPI) — W wywiadzie udzielonym na zasadzie wyłączności przedstawicielowi UPI filipiński prezydent Ferdinand Marcos powiedział, że rząd jego gotów jest unieważnić wszystkie porozumienia wojskowe ze Stanami Zjednoczonymi, jeżeli interes państwowy będzie tego wymagał.

Marcos jest zdania, że nowe rokowania w sprawie wojskowych baz amerykańskich na Filipinach winny być oparte na przeświadczeniu, że żadne wojskowe uzgodnienia nie istnieją.

Prezydent Filipin uważa, że rokowania w sprawie baz, jakie będą podjęte z nowym rządem amerykańskim prezydenta Cartera, muszą objąć szeroki wachlarz zagadnień, m. in. pakt wzajemnej obrony i układy militarne.

Rokowania z rządem prezydenta Forda utkwiły w impasie, gdy Filipiny odrzuciły ofertę USA o wpłacie miliarda dolarów w ciągu 5 lat w formie pomocy wojskowej i gospodarczej wzamian za korzystanie z baz — lotniczej Clark i morskiej Subic Bay.

Marcos jest zdania, że opłata za korzystanie z baz winna mieć charakter czynszu i że nowy układ musi zabezpieczać suwerenną nad nimi kontrolę Filipin, co znajdzie wyraz w powierzeniu dowództwa oficerowi filipińskiemu i wywieszaniu na masztach flagi filipińskiej.

Niezależnie od tego wywiadu, Marcos zirytowany raportem amerykańskiego Departamentu Stanu o stosowaniu tortur i upokarzających kar wobec przeciwników politycznych obecnego reżymu filipińskiego, powiedział że gotów jest skończyć "z obecnością Amerykanów" na Filipinach.

Żelazna Pięść Ligi Arabskiej

Bejrut (UPI). Dyplomaci państw Ligi arabskiej uznali, że przejmowanie ciężkiej broni od formacji uwikłanych w libańską wojnę domową zakończyło się "pełnym sukcesem".

Komitet Nadzorujący oświadczył jednak, że dopiero drobiazgowo przeprowadzona inwentaryzacja pozwoli ustalić czy i ile ciężkiej broni zostało zatrzymanej. "Naruszający nakazy dotyczące ciężkiej broni — w wypadku zdemaskowania — będą ugodzeni żelazną pięścią arabskich formacji rozejmowych" — ostrzega wydawany w języku francuskim dziennik "L'Orient le Jour".

Skrajne Elementy w Izraelu

Oferowały $150 Tys. Za Dokonanie Zabójstwa

Waszyngton (CT) — Wysoko postawione źródła w Departamencie Stanu podały, iż klika skrajnie prawicowych elementów w Izraelu zaoferowała obcemu najemnikowi, badź też grupie zagranicznych najemników, $150 tysięcy za dokonanie zamachu na życie amerykańskiego sekretarza stanu, Henry'ego Kissingera. Spisek na życie sekretarza został ujawniony wkrótce potem jak Prezydent Ford zwrócił się do przywódców Kongresu aby uchwalono w Kongresie specjalną rezolucję, która zapewniłaby Kissingerowi dalszą ochronę przez tajnych agentów po odejściu przez tego ze stanowiska w Departamencie Stanu.

Około siedem tygodni temu, dziennik "New York Daily News" doniósł, że straż przyboczna Kissingera została zdwojona na początku listopada. Bliższych aspektów zagadnienia jednak wówczas nie znano. Przypuszczano, że grozić mogły skrajne elementy palestyńsko-arabskie. Okazało się jednak, że zamach był przygotowywany

(Ciąg dalszy na str. 12-ej)

Oświadczenie Komitetu Obrony Robotników

Warszawa (KOR). W dniu 23 grudnia 1976 r. w mieszkaniach Anki Kowalskiej oraz członków Komitetu Obrony Robotników Antoniego Maciarewicza, Mirosława Chojeckiego i Piotra Naimskiego funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa przeprowadzili rewizję z nakazu Komendanta Stołecznego Milicji Obywatelskiej w poszukiwaniu — jak oświadczono — "przedmiotów pochodzących z przestępstwa". W wyniku rewizji zabrano materiały Komitetu Obrony Robotników, maszyny do pisania oraz książki. Ponadto z mieszkania Piotra Naimskiego, 48, 210 zł, 130 koron szwedzkich, 610 dol. US, 1 funt angielski, z mieszkania Antoniego Macierewicza 75,100 zł, 561 dol. US, 40 marek NRF, 75 guldenów holenderskich, 100 franków francuskich, 500 franków belgijskich; z mieszkania Mirosława Chojeckiego jedną puszkę szynki 906 g, jedną puszkę polędwicy 900 g, jedną puszkę boczku 820 g.

Przeszukanie i zatrzymanie wyżej wymienionych przedmiotów zostało zatwierdzone przez Prokuraturę Wojewódzką dla miasta stołecznego Warszawy. Pieniądze i artykuły żywnościowe były dla robotników — ofiar represji w związku z wydarzeniami 25 czerwca 1976 roku. Działalność Służby Bezpieczeństwa wymierzona jest przeciwko pomocy udzielanej przez społeczeństwo najbardziej potrzebującym.

Zmarł A. Eden

Salisbury (UPI) — 79-letni sir Anthony Eden, były premier brytyjski, obdarzony tytułem lorda Avonu, zmarł w czasie snu.

Śmierć nastąpiła w pięć dni po pośpiesznym powrocie chorego z wakacji na Florydzie. Zmarły zyskał sławę w latach przedwojennych, gdy zwalczał rzeczników ustępstw wobec Hitlera i w ciężkich latach wojennych, gdy był bliskim współpracownikiem Winstona Churchilla. Jego błyskotliwą karierę polityczną zakończyła niefortunna brytyjsko-francusko-izraelska inwazja na kanał Sueski w 1956 roku.

Książęcy Romans

Sensację wzbudził ślub księcia Bertila Bernadotte, stryja młodego króla Szwecji, z panią Lilianą Craig. Książę ma lat 67, jego ukochana 55. Slub był "happy endem" romantycznej historii, która trwała całe 35 lat — była tancerka zostanie obecnie wreszcie księżną Bernadotte.

Wielka miłość księcia narodziła się w czasie wojny, w roku 1941, kiedy Bertil przybywał w Londynie jako attache szwedzkiego poselstwa. Bawiąc pewnego dnia w eleganckim nocnym lokalu poznał występującą tam tancerkę, 20-letnią Lilianę Craig. Książę z miejsca zakochał się w ślicznej, drobniutkiej jak laleczka młodej rozwódce i po krótkim czasie oświadczył się. Przybywszy do Sztokholmu poprosił swojego dziadka, panującego wówczas w Szwecji Gustawa V o zgodę na to małżeństwo. Ale król stanowczo odmówił: książę znajdował się na zbyt bliskim miejscu na liście kandydatów do tronu i mimo, że chciał się zrzec wszelkich praw do korony, aby tylko poślubić Lilianę.

Mijały lata, na tron wstąpił Gustaw Adolf, ale sytuacja księcia i jego ukochanej nie uległa zmianie. Kochająca się, acz nielegalna para przez całe lata mieszkała na południu Francji, w cichej willi na Lazurowym Wybrzeżu. Książę nigdy nie myślał o innej niż Liliana kobiecie, ona też była mu wierna.

Dopiero młody król Szwecji po swym ślubie z Silvią Sommerlath udzielił swojemu stryjowi zgody na poślubienie ukochanej kobiety. "Młoda" para jest bardzo szczęśliwa.

Zdanie Pani Armstrong o Brytyjskiej Ekonomii

Londyn. (UPI) — Ambasador Stanów Zjednoczonych w Londynie, pani Anne L. Armstrong oświadczyła ostatnio, że jest przeświadczona co do brytyjskich możliwości uzdrowienia sytuacji ekonomicznej Anglii. Powiedziała ona, że "wrodzona Brytyjczykom odwaga, zdolność przewidywania i wewnętrzna spoistość, postawią wkrótce Anglię w czołówce gospodarczo przodujących krajów".

Oświadczenie powyższe pani Armstrong złożyła w czasie otwarcia amerykańskiej wystawy sprzętu komunikacyjnego w amerykańskim ośrodku handlowym. Honorowym gościem wystawy był angielski minister poczt, sir William Ryland.

Jakkolwiek nie potwierdzono tego oficjalnie, pani Armstrong ma zamiar — po objęciu urzędu przez Prezydenta-elekta — zrezygnować z zajmowanego stanowiska, a co się z tym łączy, opuścić Wielką Brytanię. "Jest to prawdopodobnie moje ostatnie publiczne wystąpienie" — oświadczyła pani ambasador.

Charles M. Shaw, dyrektor amerykańskiego ośrodka handlowego w Londynie uznał p. Armstrong za filar działalności Ośrodka. Sir Ryland z uznaniem wyraził się o niezaprzeczalnym wdzięku jej osobowości.

Po ceremonii otwarcia wystawy zapytano p. Armstrong, czy ma zamiar (jak to podnosiła "Londyn Daily Mail") kandydować w przyszłych wyborach, na fotel gubernatora Teksasu. W odpowiedzi pani ambasador roześmiała się i powiedziała zdecydowanie: "Nie!".

Zebranie Polsko-Amer. Rady Emerytów

Zarząd Polsko-Amerykańskiej Rady Emerytów w Chicago zawiadamia emerytów polskich oraz przyjaciół o zebraniu miesięcznym, które odbędzie się w środę, dn. 19 stycznia, o godz. 12 w południe, w domu Związku Polek, 1309 N. Ashland ave.

Na porządku obrad są następujące sprawy: rozbudowa naszej organizacji oraz czynny udział w życiu politycznym Polonii; Memoriał do Prezydenta J. Cartera w sprawach: bezpieczeństwa, szczególnie dla osób starszych, bezpłatnego lecznictwa, poprawy warunków materialnych dla emerytów, nadto przedyskutowanie sytuacji, która się wytworzyła dla nas po śmierci Mayora R. Daley.

Zawiadamiamy, że w dniu naszego zebrania przed budynkiem Związku Polek będzie stał samochód z biura Mayora od godziny 10 rano do 3 po południu, ze specjalnym personelem. W gronie tego personelu będzie p. Stefania Moskaluk, mówiąca po polsku. Emeryci będą mogli bezpłatnie zbadać swój słuch, otrzymać informacje w sprawach podatkowych oraz wymienić stare legitymacje na nowe, na przejazdy ulgowe środkami CTA.

Na naszym zebraniu będzie obecna Barbara Nicpan, przedstawicielka biura Mayora. Po zebraniu, jak zwykle będzie podana kawa, staraniem Komitetu naszych Pań. Prosimy o liczny udział w zebraniu, szczególnie zapraszamy emerytów z klubów kościelnych. Przypominamy o potrzebie uregulowania opłat członkowskich. Prosimy bardzo o niepalenie na sali.

W komunikacie po-wyborczym z grudnia ubiegłego roku, przez niedopatrzenie zostało pominięte nazwisko p. Lucille Gilbertsen, wieloletniej naszej dyrektorki, obecnie wybranej na rok 1977. Za niedopatrzenie to przepraszamy.

Za zarząd: Cz. Bielski, prezes; K. Siuba, sekretarz.

Szczęście w Nieszczęściu

Claremont, N.H. (UPI) — Burton Snelling lat 58 przejeżdżając swoim autem przez przejazd kolejowy, nie zauważył zbliżającego się pociągu.

W wyniku kolizji samochód Snellinga machnął kilka kozłów w powietrzu i wylądował kompletnie zdemolowany w przydrożnej kupie śniegu.

Kierowca wyszedł z wypadku ze zwichniętym nadgarstkiem i guzem na głowie. To się nazywa mieć szczęście!

Teen Team!

Printed Pattern

You're a DO-ER, and the clothes you wear must feel and move well! Just like this culotte and stretch-knit top. Printed Pattern 4579: Teen Sizes 10, 12, 14, 16. Size 12 (bust 32) top 1¼ yds. 45" stretch knit; culotte 1⅝ yds. 45-inch fabric.

$1.25 for each pattern. Add 35c for each pattern for first-class mail and handling. Send to:

Anna Adams, Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 West 17th St., New York, N. Y. 10011.

Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

ANSWER to inflation — sew and save dramatic dollars! Send for NEW SPRING - SUMMER PATTERN CATALOG. Clip coupon for free pattern! Separates, jump-suits, day—evening dresses. Send 75c.

Instant Sewing Book **$1.00**
Sew + Knit Book **$1.25**
Instant Money Crafts **$1.00**
Instant Fashion Book **$1.00**

Henryk Sienkiewicz

OGNIEM I MIECZEM

POWIEŚĆ

131 **(ciąg dalszy)**

Książę dostrzegł je pierwszy, brwi zmarszczył, oczy przesłonił i rzekł:

— A kto tam? A! to Kuszel! Z podjazdu! Co słychać? jakie nowiny?

— Bardzo złe, mości książę — rzekł dziwnym głosem młody oficer.

Nagła cisza zapanowała w zgromadzeniu, jakby je kto urzekł. Kielichy niesione do ust zawisły w połowie drogi, wszystkie oczy zwróciły się na Kuszla, na którego zmęczonej twarzy malowała się boleść.

— Lepiej byś tedy ich waść nie powiadał, gdym przy kielichu wesół — rzekł książę — ale gdyś już zaczął, to dokończ.

— Mości książę, wolałbym i ja nie być puszczykiem, bo mi ta wiadomość przez usta nie chce się przecisnąć.

— Co się stało? Mów!

— Bar... wzięty!

KONIEC TOMU PIERWSZEGO

ROZDZIAŁ I

Pewnej pogodnej nocy na prawym brzegu Władynki posuwał się w kierunku Dniestru orszak jeźdźców złożony z kilkunastu ludzi.

Szli bardzo wolno, prawie noga za nogą. Na samym przedzie, o kilkadziesiąt kroków przed innymi, jechało dwóch jakoby w przedniej straży, ale widocznie nie mieli żadnego do strażowania i czujności powodu, bo przez cały czas rozmawiali ze sobą, zamiast dawać baczenie na okolicę — i zatrzymując co chwila konie, oglądali się na resztę orszaku, a wówczas jeden z nich wołał:

— Pomału tam! pomału!

I orszak zwalniał jeszcze kroku zaledwie posuwając się naprzód.

Na koniec wysunąwszy się zza wzgórza, które osłaniało go swym cieniem, orszak ów wszedł na przestwór oblany światłem księżyca i wtedy to można było zrozumieć ostrożność pochodu: oto w środku karawany idące obok siebie dwa konie dźwigały przywiązaną do siodełek kołyskę, w kołysce zaś leżała jakaś postać.

Srebrne promienie oświecały bladą jej twarz i zamknięte oczy.

Za kołyską jechało dziesięciu zbrojnych. Po spisach bez proporców można w nich było poznać Kozaków. Niektórzy prowadzili konie juczne, inni jechali luzem, ale o ile dwaj jadący na przedzie zdawali się nie zwracać najmniejszej uwagi na okolicę, o tyle ci oglądali się niespokojnie i trwożliwie na wszystkie strony.

A jednak okolica zdawała się być zupełną pustynią.

Ciszę przerywały tylko uderzenia kopyt końskich i wołanie jednego z dwóch jadących na przedzie jeźdźców, który od czasu do czasu powtarzał swą przestrogę:

— Pomału! ostrożnie!

Na koniec zwrócił się do swego towarzysza.

— Horpyna, daleko jeszcze? — spytał.

Towarzysz, którego zwano Horpyną, a który w istocie był przebraną po kozacku olbrzymią dziewką, popatrzył w gwieździste niebo i odrzekł:

— Niedaleko. Będziemy przed północą. Miniemy Wraże Uroczyszcze, miniemy Tatarski Rozłóg, a tam już zaraz Czortowy Jar. Oj! źle by tam przejeżdżać po północku, nim kur zapieje. Mnie można, ale wam źle by było, źle! — Pierwszy jeździec wzruszył ramionami.

— Wiem ja — rzekł — że tobie czort bratem, ale na czorta są sposoby.

— Czort nie czort, a sposobu nie ma — odparła Horpyna. — Żeby ty, sokole, na całym świecie schowania dla swojej kniaziówny szukał, to by ty lepszego nie znalazł. Już i tędy nikt po północku nie przejdzie, chyba ze mną, a w jarze jeszcze żywy człowiek nogi nie postawił. Chce kto wróżby, to przed jarem stoi i czeka, póki nie wyjdę. Nie bój ty się. Nie przyjdą tam ani Lachy, ani Tatary, ani nikt, nikt. Czortowy Jar straszny, sam zobaczysz.

— Niech sobie będzie straszny, a ja mówię, że przyjdę, ile razy zechcę.

— Byleś w dzień przychodził.

— Kiedy zechcę. A stanie czort w poprzek, to za rogi wezmę.

— Eh, Bohun! Bohun!

— Ej, Dońcówna, Dońcówna! ty się o mnie nie troszcz. Weźmie mnie czort czy nie weźmie, to nie twoja sprawa, ale to ci powiadam: radź ty sobie ze swoimi czortami, jak chcesz, byle na kniaziównę bieda nie przyszła, bo jeśli jej się co stanie, to ciebie z moich rąk ni czorty, ni upiory nie wydrą.

— Raz mnie już topili, jeszcze jak my nad Donem z bratem mieszkali, drugi raz już mi w Jampolu mistrz głowę golił, a dlatego mi nic. Ale to inna rzecz. Ja z przyjaźni dla ciebie będę jej strzegła, by jej i włos na głowie od duchów nie spadł, a przed ludźmi u mnie bezpieczna. Już ci się ona nie wymknie.

— A ty, sowo! jeśli tak mówisz, to czemu ty mnie wróżyła na biedę, czemu ty mi hukała nad uchem: „Lach przy niej! Lach przy niej!"?

— To nie ja mówiła, to duchy. Ale się może zmieniło. Jutro ci powrożę na wodzie w kole młyńskim. Na wodzie wszystko dobrze widać, jeno trzeba długo patrzyć. Sam zobaczysz. Ale ty wściekły pies: powiedzieć ci prawdę, to się sierdzisz i za obuch łapiesz...

Rozmowa urwała się, słychać było tylko uderzenia kopyt o kamienie i jakieś głosy dochodzące od strony rzeki, podobne do sykania koników polnych.

Bohun nie zwrócił najmniejszej uwagi na owe głosy, które jednak wśród nocy mogły dziwić — podniósł twarz ku księżycowi i zamyślił się głęboko.

— Horpyna — rzekł po chwili.

— Czego?

— Ty czarownica, ty musisz wiedzieć: czy prawda, że jest takie ziele, że jak się go kto napije, to musi pokochać? Lubystka czy jak?

— Lubystka. Ale na twoją biedę nic i lubystka nie poradzi. Jeśliby kniaziówna innego nie kochała, to tylko dać jej się napić, ale jeśli kocha, to wiesz, co się stanie?

— Co?

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z Tabletką Zakonnika — Chorób Się Unika

WARTOŚĆ leków naturalnych potwierdziły badania naukowe. **ZIOŁA ZAKONNIKA** pomagają i nigdy nie szkodzą. Mamy tysiące zadowolonych. Każdemu wyślemy bezpłatnie broszurę pt. "JAK UŻYWAĆ ZIÓŁA?" Mamy świeże Herbaty Ziołowe, luzem i w torebkach. **POLECAMY** również wygodne w użyciu **TABLETKI ZIOŁOWE ZAKONNIKA: Nr. 16** "FIGOL" — 100 tabletek ułatwiających odchudzenie **$3.50; Nr. 25** — 80 kapsułek ziołowych na artretyzm, wątrobę, woreczek żółciowy **$3.25. Nr. 27** "NERVOL" na nerwy, bezsenność 50 Kapsułek **$2.25; Nr. 51** "CONSTIP" 80 kapsułek ziołowych na przeczyszczenie **$1.75; Nr. 20 — Krople Waleriana** na nerwy, serce, but. **$2.30; Nr. 57** — "REUMOLIN" 80 kapsułek ziołowych na reumatyzm **$3.25; Nr. 59** — "UROLIN" 80 kapsułek ziołowych na nerki i pęcherz **$3.25; Nr. 13** "MULTIVIT" — wszystkie witaminy naturalne razem, 100 tabl. **$5.00; Nr. 38** "GERIATRIC VIT" — komplet naturalnych witamin dla starszych, 100 tabl. **$5.00; Nr. 39** — słynny GINSENG, chiński korzeń życia, 80 kapsułek odmładzających **$12.00; Nr. 46** DZIURAWIEC nalewka, but. **$3.90; Nr. 47** ŻYWOKOST nalewka, but. **$3.90; Nr. 48** Mydło RUMIANKOWE wydelikatniające, duże, sztuka **95c; Nr. 37B — Witamina "E"** na serce, 100 kaps. 200 un., **$5.50.** Katalog wysyłany darmo.

Dbajcie o zdrowie. Wyślijcie zaraz Numery wybranych leków naturalnych, załączając M.O. lub czek. Prosimy **doliczyć na przesyłkę** po 15c od każdego dolara. Bez zapłaty ani na C.O.D. nie wysyłamy. Adresujcie:

MONK'S HERB CENTER, 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

IRENA'S Restaurant

1643 N. MILWAUKEE AVE.

Chicago, Ill. 60647 **Tel. 278-8848**

Otwarte codziennie i w niedziele na "lunch" i kolacje

COŚ NOWEGO — COŚ WSPANIAŁEGO
COŚ INNEGO NIŻ ZAWSZE
NA NASZE DANCINGI W PIĄTKI I SOBOTY:
GRA TERAZ ORKIESTRA AMERPOL
występująca po raz pierwszy w Chicago
5-OSOBOWY ZESPÓŁ DOSKONAŁYCH MUZYKÓW, KTÓRY GRA TAK, ŻE WYDAJE SIĘ, IŻ LICZY 50 OSÓB

Pod batutą Marcina Januszkiewicza, który gra na fortepianie, organach, akordionie i śpiewa; Stanley Mostynkiewicz (gra na fortepianie, akordionie, organach i śpiewa); Glenn Charwat (gra na saksofonie i flecie); Ken Ambrose—gra na perkusji; Elżbieta Szreniawa-Brzega — śpiewa w językach polskim, rosyjskim, francuskim i włoskim.

Wszystkim, którzy chcą się dobrze zabawić, posłuchać pięknej muzyki i potańczyć zapraszamy na nasze dancingi w piątki i soboty, pocz. o 8-ej wieczorem. Nasza doskonała polsko-amerykańska kuchnia jest otwarta do 12 w nocy.

BEZ OPŁATY WEJŚCIOWEJ, BEZ MINIMUM DRINKÓW
SPECJALNE, INNE ATRAKCJE
W PIĄTEK, 28 STYCZNIA B.R. NIEBANALNY WIECZÓR

"NOC NOSTALGII"

GRAĆ BĘDZIE DOSKONAŁA ORKIESTRA 16 OSOBOWA DON SADOFSKY

"THE REVOLUTIONARY SWING ORCHESTRA"

Ten znakomity zespół da Wam niezapomniany wieczór pięknej muzyki lekkiej z dawnemi melodiami, które uczyniły popularnymi na długie lata wielkie orkiestry Glen Millera, Benny Goodmana, Tommy Dorsey, etc. Napewno pamiętacie te melodie "IN THE MOOD", "MOOD INDIGO", "MISTY", "STAR DUST", "PENNSYLVANIA POLKA" itp. Będziemy mieli konkursy tańców "Jitterbug", a być może również "Charlestona" i "Twista" z nagrodami niespodzianek.

Na NOC NOSTALGII przygotowujemy specjalne menu: Zupa i duży sandwich za tylko $2.00.

Zróbcie wcześniej rezerwacje, aby być pewnym, że będziecie mieli miejsce, bo napewno sala będzie wypełniona. Po rezerwacje telefonujcie 278-8848.

UWAGA. — Z powodu dużych dla nas kosztów tej imprezy musimy pobierać małą opłatę za wstęp czyli tzw. "cover charge". $2.00 od osoby.

NIE MA PROBLEMU

Gdy Sprawy Turystyczne, Prawne, Emigracyjne, Paszportowe i Wysyłkowe
ZAŁATWIANE SĄ w POLSKIM BIURZE

ALMA TRAVEL BUREAU

1282 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60622
Tel. 252-0661
SPRZEDAJEMY BILETY NA
WSZYSTKIE TEATRALNE IMPREZY POLONIJNE
EUGENE ŻŁOBIN-RYLSKI

Światowej Sławy
BREVETTATA
Pistolet na Gaz Łzawiący
sprzedawany bezpośrednio przez pocztę

NIE TRZEBA POZWOLENIA

Solidna metalowa konstrukcja z twardą rękojeścią, wygląda jak prawdziwy rewolwer. Zatrzymuje napastnika bez zranienia go. Daje potrzebną ochronę dla ludzi, którzy pracują samotnie, w ciemnych pomieszczeniach. Idealne nocne zabezpieczenie dla żon i córek. Mimo tego nie potrzebny jest federalny permit czy licencja, lecz nie sprzedaje się go małoletnim. Oddaje siedem strzałów bez ładowania. W cenę każdego rewolweru wchodzi jeden rewolwer, dziesięć magazynów z nabojami z gazem łzawiącym i wszystkie koszty przesyłki. Dostawa jest natychmiastowa, ubezpieczona. Sprzedajemy ekwipunek z gazem łzawiącym przez ostatnie czternaście lat. Mamy tysiące zadowolonych klientów.

☐ 1 komplet rewolweru $17.00
☐ 2 komplety rewolwerów po $15 każdy ..... (razem $30)
☐ 3 komplety rewolwerów po $14.50 każdy ..... (razem $43.50)
☐ 4 komplety rewolwerów po $14 każdy ..... (razem $56)
☐ 6 kompletów rewolwerów po $13 każdy ..... (razem $78)
☐ specjalne naboje z gazem łzawiącym .....$3 za 10
☐ naboje ślepe do ćwiczenia .....$2.50 za 100
☐ pokrowce .....$2.50 każdy
☐ środek przeciwko gazowi łzawiącemu, butelka $2.88

Nazwisko ..... Miasto .....
Adres ..... Stan ..... Zip .....
W załączeniu jest
☐ czek na $.....
☐ Money Order na $.....
lub proszę obciążyć mój
☐ Master Charge ☐ BankAmericard
Card Number .....
Exp. Date .....
Podpis .....

© 1975 Brevettata

ZAMÓWIENIA PRZEZ POCZTĘ Z BREVETTATA
Dept. Jet, 310 W. 9th Street
Kansas City, Mo. 64105

POLAMER

Główna Centrala Wysyłki Paczek
1113 North Ashland Avenue • Chicago, Illinois 60622
Telefon: 342-9851

PACZKI DO POLSKI
ŻADNA PRZESYŁKA NIE SPRAWI WAM TRUDNOŚCI

gdy powierzycie je uczciwej i fachowej firmie POLAMER.
Żadna przesyłka nie jest dla nas zbyt duża ani zbyt mała. Wysyłamy wszystko:

- PACZKI Z DARAMI LOT'em lub drogą morską. Opłaty niższe niż na poczcie, a wielkość i waga bez ograniczeń. Każda paczka pokwitowana i ubezpieczona.
- SAMOCHODY—dostawa do Gdyni w ciągu trzech tygodni.
- Każdy rodzaj bagażu osób powracających na stałe — dostawa do Polski w ciągu 8 tygodni.
- Dostarczamy również na Kedzie bagaże osób powracających Batorym.

Po bliższe informacje oraz adresy naszych punktów w Chicago telefonujcie lub wstąpcie do Centrali w godzinach:
Poniedziałki i czwartki od 12 do 8 wieczorem
wtorki i piątki od 12 do 6 wieczorem
soboty od 11 do 4 po południu

1113 N. Ashland Ave. **Tel. 342-9851**

Aresztowania w Południowej Afryce

Cape Town, Południowa Afryka (UPI) — W czasie obławy policyjnej dokonanej w dzielnicy zamieszkałej przez czarną ludność w Langa, aresztowano 95 osób. Aresztowanym zarzuca się między innymi obrzucenie sześciu szkół butelkami z benzyną.

Rzecznik policji południowo afrykańskiej powiedział, że aresztowane osoby podejrzane są o przynależność do ekstermistycznego ugrupowania "Ruch Towarzyszy", organizacji zrzeszającej młodych murzynów, mającej na celu niedopuszczanie uczniów do szkół. Jednocześnie powiedział on, że dokonana obława była sukcesem.

Departament szkolnictawa twierdzi, że od momentu ponownego otwarcia szkół dla młodzieży murzyńskiej na przedmieściach Langa, Nyanga i Gugulethu, leżących w odległości pięciu mil od Cape Town, zaledwie połowa z ponad dwudziestotysięcznej rzeszy czarnych uczniów uczestniczy w zajęciach szkolnych.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Wiadomości z Gminy 87 Z.N.P — z Annowa

Wybory Zarządu Gminy 87 ZNP

W piątek, dnia 7 stycznia, odbyło się roczne posiedzenie i wybory urzędników Gminy 87 ZNP. Posiedzenie otworzył prezes Gm. 87 ZNP, Michał Latka, który mianował Komitet Mandatów, do którego weszli nast. delegaci: Edward Grabacki, Gr. 760; Józef Latka, Gr. 1971 i Bruno Pomana, Gr. 899 ZNP.

Po załatwieniu formalności oraz sprawozdaniu Komitetu Mandatów, prezes Latka odebrał przysięgę od delegatów i delegatek, poczem przystąpiono do wyborów nowej administracji na rok 1977.

Na przewodniczącego wyborów został wybrany przez aklamację Stanisław Oleksy, zaś sekretarką wyborów wybrano Lottie Poremba. Po ustaleniu kosztów dla urzędników i innych spraw formalnych przystąpiono do wyborów nowych urzędników Gm. 87 ZNP na rok 1977, w wyniku których do zarządu weszli: prezes—Michał Latka, wiceprezes—Józef Sroka, honorowa prezeska—Maria Foryś, sekr. Gminy—Lottie Poremba, kasjer—Robert Porembski, marszałek Michał Młynarski, koresp. Gminy—Stanisław Oleksy. Delegaci do Okręgu 12 ZNP: Robert Porembski i Michał Latka. Delegatki do Wydz. Kobiet Okręgu 12 ZNP: Maria Foryś i Lottie Poremba.

Posiedzenia Gm. 87 ZNP odbywać się będą w 1-szy piątek miesiąca, co drugi miesiąc, w sali Dorman-Dunn American Legion Hall, 2127 W. Cermak Rd., o godz. 7.30 wieczorem.

Instalacja nowych urzędników Gm. 87 ZNP została połączona z Gwiazdką, którą Gm. 87 ZNP urządza w niedzielę, 30 stycznia, w sali wyżej wymienionej. Będzie przekąska dla delegatów, delegatek, gości i dzieci biorących udział w Gwiazdce.

Losowanie

Komitet Zabaw Gm. 87 ZNP wspólnie z zarządem Gminy urządzają losowanie na dwanaście nagród pieniężnych na ogólną sumę $1,100, jak następuje: 1-sza nagroda—$500, trzy nagrody po $100, cztery nagrody po $50 i cztery nagrody po $25. Cena biletu wynosi $2. Bilety można nabyć od delegatów i delegatek Gm. 87 ZNP i w grupach przynależnych do Gminy.

Cel jest godny poparcia, gdyż wszelki dochód z losowania jest przeznaczony na Gwiazdkę dla dzieci należących do grup przy Gm. 87 ZNP. Gwiazdka ta będzie w niedzielę, 30-go stycznia.

Posiedzenia

Tow. Bartosza Głowackiego Grupa 899 ZNP zawiadamia wszystkich członków, że roczne posiedzenie połączone z instalacją nowego zarządu odbędzie się w piątek, 14 stycznia, w sali Dorman-Dunn American Legion Hall, 2127 W. Cermak Rd., o godzinie 7.30 wieczorem.

★

Tow. Artyleria Polska im. G. Washingtona, Grupa 760 zaprasza członków do wzięcia licznego udziału w rocznym posiedzeniu oraz instalacji nowej administracji, jaka się odbędzie w niedzielę, 16 stycznia, w sali Weteranów Polskich, 4139 S. Kedzie, o godzinie 2 po południu.

Wicep. Szymanowicz Na Instalacji Grupy 1792 ZNP

Tow. Miłość Ojczyzny Grupa 1792 ZNP zawiadamia wszystkich członków, iż posiedzenie instalacyjne odbędzie się w czwartek, 20 stycznia, w sali Lo Rayne Chateau, 5925 W. Diversey ave., o godz. 7.30 Wieczorem. Zarząd usilnie prosi wszystkich o przybycie, ponieważ będziemy mieli zaszczyt gościć Wiceprezeskę ZNP p. Helenę Szymanowicz, która odbierze przysięgę od nowego zarządu Grupy na rok 1977.

Również gościć będziemy komisarkę Okręgu 13 ZNP p. Wiktorię Kolman oraz Komisarza Okręgu 13 ZNP Kazimierza Musielak, zarząd Tow. Giewont i Tow. Tysiąc Walecznych. — Władysław Sokalski, prezes; Maria Ogórek, sekr. prot.

Zebranie Prezesów i Sekretarzy Gmin

Prezes ZNP Alojzy A. Mazewski i przewodnicząca Komitetu Oświaty ZNP wiceprezeska Helena Szymanowicz zwołuje zebranie prezesów i sekretarzy Gmin ZNP Okręgów 12 i 13 ZNP, na poniedziałek, 17-go stycznia, godz. 7-ą wiecz., w siedzibie ZNP, 6100 N. Cicero Ave.

Do przedyskutowania i załatwienia są bardzo ważne sprawy związane z Manifestacją 3-Majową.

w Szwecji "Bimber"

Goteberg. (UPI) — Policja szwedzka aresztowała dwóch Szwedów i zlikwidowała tajną gorzelnię samogonu, produkującą trunki nielegalnie dostarczane na czarny rynek i sprzedawane do nocnych klubów.

Inspektor policji kryminalnej Per-Arne Olsson stwierdził, że gorzelnia produkowała największe w świecie ilości samogonu, przypuszczalnie conajmniej 26,400 galonów w ciągu niecałego roku, o mocy od 80 do 90 stopni.

Inspektor Olsson jest zdania, że samogon rzucany był wyłącznie na rynek wewnętrzny i nie był eksportowany. Produkcja alkoholu w Szwecji należy do monopolu państwowego. Cena legalnie wyprodukowanej, monopolowej whisky wynosi w tym kraju około $18 za butelkę.

NA ROK 1977
CZARTERY DO POLSKI
W Dogodnych Terminach
Po bliższe informacje zgłaszajcie się do Polskich Biur Podróży z 57-letnim doświadczeniem
R. MATUSZCZAK & Co.
1537 W. Division St. 5736 W. Belmont Ave.
Tel. BR 8-6407 Tel. 283-4511

APOLLO TRAVEL AGENCY
Wycieczki do Polski w dogodnych terminach i z Polski do USA, paszporty, zaproszenia, wizy, wysyłkę paczek.
INCOME TAX
załatwisz w Polskim Biurze Podróży.
5809 W. Fullerton Tel. 889-1641
ELŻBIETA WOJEWNIK, Właścicielka

NA ŻYCZENIE POLONII!
JAN WOJEWÓDKA prezentuje PO RAZ DRUGI ZNAKOMITY ZESPÓŁ DZIECIĘCY Z POLSKI
"GAWĘDA"
(Kier. art.: ANDRZEJ KIERUZALSKI)

W ORYGINALNYM PROGRAMIE ROZGRYWKOWYM p.t.
"Z NOWYM ROKIEM"
NA ESTRADZIE 50 UŚMIECHNIĘTYCH
UTALENTOWANYCH "MILUSIŃSKICH"
INSCENIZOWANE PIOSENKI ★ TAŃCE
SCENKI HUMORYSTYCZNE ★ LALKI
LANE TECH. HIGH SCHOOL AUDITORIUM
Western Avenue przy Addison Street, Chicago, Ill.
SOBOTA, 22 STYCZEŃ, 1977—8 WIECZ.
NIEDZIELA, 23 STYCZEŃ, 1977—3 PO POŁ i 7 WIECZ.
Bilety: POLISH RECORD CENTER, 3055 Milwaukee Ave.
ALMA TRAVEL, 1282 North Milwaukee Ave.
POLONIA BOOK STORE, 2921 N. Milwaukee Ave.
POLEX TRAVEL, 4446 South Archer Avenue
RUKUJZO ADV. AGENCY, Tel.: 384-6748
ORAZ W KASIE NA GODZINĘ PRZED WYSTĘPEM

21
Czarterów
DO POLSKI
w cenie od $439
SPECIAL
LAS VEGAS
$159
Załatwiamy sprawy polskie.
Upoważniony Dealer PEKAO
FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N.CICERO, 6-CORNERS, CHIC., 60641
TEL.286-6262, 6263

OTWARTE W NIEDZIELĘ OD 11 DO 4
Wielka Styczniowa
WYPRZEDAŻ
FUTER
u Feuer'a
Oszczędzicie
30 do 50%

GWARANTOWANE OSZCZĘDNOŚCI!
ZADZIWIAJĄCE CENY!
CZAPKI Z NOREK
Już od $75

Pełnej długości PŁASZCZE z naturalnych NOREK już od $1117
Spacerowe PŁASZCZE z NOREK już od $877
Spacerowe PŁASZCZE z farbowanych BARANKÓW już od $257
PŁASZCZE z Perskich KARAKUŁÓW z kołnierzem z NOREK już od $695
Spacerowe KRÓTKIE KOŻUSZKI już od $127
PŁASZCZE Z LISA już od $977

Płacimy wysokie ceny za stare futra przy zamianie na nowe.
Na Spłaty. Łatwy Budżet. "Lay-Away". Przyjmujemy Bank Americards.
Każde futro zaopatrzone w etykietę wskazującą pochodzenia importu.
Feuer Furs
Największy w Chicago skład Ekskluzywnych Futer.
7 WEST MADISON STREET, narożnik State i Madison
MÓWIMY PO POLSKU.
Zajmujemy całe 3-cie piętro — Tel. 236-8957
Codziennie od 9:00 do 5:30 — pon. i czwartek 9:00 do 7:00

NAJTANIEJ
AJŁATWIEJ
AJSZYBCIEJ
PRAWO JAZDY
Można uzyskać ucząc się w Szkole J. Olszewskiego

JÓZEF OLSZEWSKI
Uczymy skutecznie bezpiecznego kierowania autem, nawet osoby bojaźliwe, nerwowe, starsze wiekiem i kierowców wzywanych na egzamin powtórny.
"INSTRUCTION PERMIT" W 3 DNIACH NAUKI
Nauka przepisów w poniedz., środy i piątki od 10 do 12 i od 6 do 8 wiecz. W soboty do godz. 1-ej.
Po więcej informacji telefonować w wyżej wymienionym czasie
889-7181
A PROGRESSIVE DRIVING SCHOOL
5621 W. FULLERTON
"KTO ZE MNĄ JEDZIE TEN NIE ZAWIEDZIE"

STOWARZYSZENIE POLSKICH BIUR PODRÓŻY
ALLIANCE TOURS, INC.
NAJWIĘKSZY W CHICAGO ORGANIZATOR CZARTERÓW DO POLSKI
PREZENTUJE POLONII NA ROK 1977 PROGRAM TANICH—BEZPOŚREDNICH
Lotów Czarterowych z Chicago do Warszawy
LUKSUSOWYMI ODRZUTOWCAMI PAN-AMERICAN i "LOTU"

W ROKU 1977
DATY ODLOTÓW i KOSZT LOTU

Nr. Czarteru	Data Odlotu	Data Powrotu	Ilość Dni Pobytu w Polsce	Cena
1.	Kwiecień 3	Kwiecień 25	22	$439
2.	Maj 25	Czerwiec 11	18	$449
3.	Maj 30	Lipiec 3	34	$469
4.	Maj 31	Sierpień 31	92	$499
5.	Maj 31	Wrzesień 1	93	$499
6.	Czerwiec 12	Lipiec 3	21	$459
7.	Czerwiec 15	Lipiec 27	42	$539
8.	Czerwiec 28	Sierpień 26	59	$549
9.	Czerwiec 29	Lipiec 29	30	$549
10.	Lipiec 3	Lipiec 25	22	$549
11.	Lipiec 3	Sierpień 1	29	$549
12.*	Lipiec 4	Sierpień 13	40	$549
13.*	Lipiec 17	Sierpień 1	15	$535
14.	Lipiec 20	Sierpień 10	21	$549
15.	Lipiec 25	Sierpień 22	28	$539
16.	Sierpień 1	Sierpień 30	30	$549
17..	Sierpień 4	Sierpień 19	15	$549
18.**	Sierpień 13	Sierpień 28	15	$535
19.	Sierpień 22	Wrzesień 11	20	$459
20.	Wrzesień 4	Wrzesień 27	23	$469
21.	Grudzień 19	Styczeń 9	21	$439

*—Odjazd z Milwaukee.
**—Do czarteru są dołączone wycieczki po Polsce oraz do Czechosłowacji i na Węgry, dostępne dla każdego z pasażerów po specjalnych cenach.

W Cenie od:
$439.00
UWAGA:
Cena czarteru obejmuje podatki lotniskowe, 3 dol. w U.S. i 2 dol. w Polsce. Do udziału w czarterze jest upoważniony każdy, kto podpisze kontrakt i wpłaci $125 zadatku. Pełną należność należy uregulować 45 dni przed odlotem.
Dokonajcie niezwłocznie rezerwacji na wybraną datę w godnych zaufania, odpowiedzialnych i fachowych biurach podróży.

ACTION TOURS & TRAVEL
C. CHRIS GULINSKI
4950 N. HARLEM AVE. • HARWOOD HTS., ILL. 60656
TELEFON 867-8383

ALMA TRAVEL BUREAU, INC.
EUGENIUSZ ZŁOBIN
1282 N. MILWAUKEE AVE. • CHIC., ILL. 60622
TELEFON 252-0661

"A & Z" TRAVEL AGENCY
ZENOBIA KORSKA
2006 W. CHICAGO AVE. • CHIC., ILL. 60622
TELEFON 772-0934

EUROPE TRAVEL BUREAU, INC.
RODZINA MIGAŁÓW
5356 W. BELMONT AVE. • CHIC., ILL. 60641
TELEFON 282-7744

FRIENDLY TRAVEL BUREAU
WIESŁAW BIELINSKI — TADEUSZ CZARNECKI
3946 N. CICERO AVE. • CHIC., ILL. 60641
TELEFON 286-6262
4501 N. MILWAUKEE AVE. • CHIC., ILL. 60630
TELEFON 685-2262

FRIENDLY TRAVEL SERVICES
CHET GULINSKI — HELENA WANTUCH
1561 W. LINCOLN AVE. • MILWAUKEE, WIS. 53215
TELEFON (414)—671-1177

G & R INTERNATIONAL TRAVEL
EWA ROKOSSOWSKA — TERESA GARDNER
3210 N. CENTRAL AVE. • CHIC., ILL. 60634
TELEFON 777-8189
1948 WEST 51st ST. • CHIC., ILL. 60609
TELEFON 925-6200

INTERCONTINENTAL TRAVEL
STANISŁAW ŁOBODZIŃSKI
1050 N. STATE ST. • CHIC., ILL. 60610
TELEFON 787-4440
3055 N. MILWAUKEE AVE. • CHIC., ILL. 60618
TELEFON 772-8010
5047 S. ASHLAND AVE. • CHIC., ILL. 60609
TELEFON 254-3545

KUBON'S TRAVEL AGENCY, INC.
WALTER J. KUBON I LOTTIE R. KUBON
5389 N. MILWAUKEE AVE. • CHIC., ILL. 60630
TELEFON 763-4246

POLONIA TRAVEL, INC.
KS. MICHAŁ PAWELEK
2539 N. KEDZIE BLVD. • CHIC., ILL. 60647
TELEFON 384-4463
2454 WEST 47th ST. • CHIC., ILL. 60632
TELEFON 254-2738

ROYAL TRAVEL SERVICE
TONY I JADZIA PIENKOWSKI
5932 W. LAWRENCE AVE. • CHIC., ILL. 60630
TELEFON 777-2800

STAUDACHER & RATKE TRAVEL
ROMAN ŁOBODZIŃSKI
1650 WEST 48th ST. • CHIC., ILL. 60609
TELEFON 927-2324

Dziennik Związkowy POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny zarządca EDWARD C. RÓŻAŃSKI
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRunswick 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRunswick 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. i W KANADZIE

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$31.50	Rocznie (1 yr.)	$10.25
Półrocz. (6 mos.)	18.00	Półrocz. (6 mos.)	6.75
Kwartal. (3 mos.)	10.50	Kwartal. (3 mos.)	4.00
Miesięcz. (1 mo.)	5.00		

W kioskach (News-Stands) — pojedyńczy Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$41.00	Rocznie (1 yr.)	$13.00
Półrocz. (6 mos.)	25.00	Półrocz. (6 mos.)	9.50
Kwartal (3 mos.)	15.00	Kwartal. (3 mos.)	6.00

W kioskach (News-Stands) — pojedyńczy Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c

Do Polonijnych Demokratów

Omawialiśmy już w artykułach redakcyjnych sprawy, jakie wysunęły się po śmierci mayora Richarda J. Daley w sytuacji politycznej w Chicago oraz w zakresie przemian w układzie sił. Powracamy do tych spraw, aby podkreślić, że w tych politycznych targach i przetargach nie zarysowały się dotąd posunięcia ze strony ośrodków politycznych na rzecz uwzględnienia aspiracji i interesów olbrzymiej przecież społeczności polonijnej.

Pisaliśmy poprzednio w kilku artykułach o co nam chodzi, ale były to artykuły w języku polskim i jest wątpliwe, czy ich treść dotarła do czynników politycznych, skoro można powiedzieć bez spudłowania, że nawet nasi polonijni przywódcy demokratyczni nie śledzą wystąpień polonijnej prasy.

Dlatego też zdecydowaliśmy zarysować w jeszcze jednym ujęciu te opinie i te postulaty, jakie dotyczą uzasadnionych ambicji Amerykanów polskiego pochodzenia w metropolii chicagoskiej. Aby zaś dotrzeć do czynników politycznych, edytoriał ten podajemy równocześnie w języku angielskim na pierwszej stronie.

O co nam chodzi?

Przyjął się pogląd, że "Polacy zbudowali Chicago, Żydzi są jego właścicielami, Murzyni z niego korzystają, a Irlandczycy nim rządzą". Jak w każdym uogólnieniu, tak samo w tym, jest dużo przesady. Nie będziemy zastanawiali się, ile w tym zdaniu jest prawdy, a ile publicystycznej retoryki. Stwierdzamy jednak, że pochlebna opinia "budowniczych" nam nie wystarcza. Chcemy także mieć udział w rządzeniu miastem, by inni nie zmarnowali tego, co myśmy w dużym procencie zbudowali.

Dawno temu, jako jedna z młodszych grup etnicznych, pozwoliliśmy się wymanewrować na boczny tor przez innych, dłużej tu zasiedziałych. Przez lata słyszeliśmy, że nie można nic zrobić wbrew "Wielkiemu Bossowi", lecz zgodnie z zasadą oportunistów na wszystkich szerokościach i długościach geograficznych, nie mając szans zwycięstwa w walce należy dołączyć do potężnego "Establishmentu". Polonia przekonała się, że ta rzekoma "mądrość" życiowa nie opłaca się, bo za masowe popieranie demokratycznych kandydatów w wyborach otrzymuje coraz mniej stanowisk, zarówno z wyboru jak z nominacji.

Nadzieja na wybór Amerykanina polskiego pochodzenia mayorem miasta stawała się coraz bardziej marzeniem dalekim od spełnienia. Nagła śmierć wielkiego przywódcy demokratów i wieloletniego mayora Richarda J. Daley, stworzyła, być może ostatnią szansę, wyboru Amerykanina polskiego pochodzenia włodarzem Chicago, od dziesięcioleci stolicy Polonii. Naiwnością byłoby liczenie na dobrowolne zrzeczenie się władzy na rzecz Polonii przez dotyczczasowe ośrodki decydujące o życiu miasta. Władza i wpływy nie spadają jak manna z nieba lecz trzeba je zdobywać w walce politycznej.

★ ★ ★

Przede wszystkim uważamy, że po okresie monopolu władzy w Chicago, jaka skupiała się w rękach jednego człowieka, który zajmował dwa kluczowe stanowiska, mayora miasta i przewodniczącego powiatowej Partii Demokratycznej, powinno nastąpić rozdzielenie tej władzy. W obecnej sytuacji nastąpiło to, bo mayorem jest Michael Bilandic, a przewodniczącym powiatowej i miejskiej partii George Dunne, ale istnieje uzasadnienie przypuszczenia, że jeden z nich może być wysunięty na urząd mayora z wyborów powszechnych. W przypadku Dunne byłoby to nawrotem do monopolu władzy, w przypadku Bilandica byłoby przesłonięcie faktycznego stanu rzeczy, bo jest on przecież człowiekiem tego samego środowiska, które sprawowało władzę monopolistyczną, jak też opanowałoby ją znowu przez "wielką dwójkę".

Dalej uważamy, że polonijni przywódcy demokratyczni mają obecnie obowiązek zatroszczyć się o interesy Polonii w polityce lokalnej, włączając się solidarnie w grę o urząd mayora. Nie możemy zgodzić się na podrzucanie społeczeństwu polonijnemu fikcyjnych "korzyści", jak dla przykładu stanowisko wicemayora, którego znaczenie będzie żadne, jak też które nasuwa poważne wątpliwości pod względem prawnym.

Współudział polonijnych przywódców demokratycznych w dotychczasowej grze o władzę w mieście i powiecie nie zaznaczył się odwagą i samodzielnością. Stoją oni karnie u boku "brokerów" politycznych, nie ujawniając ambicji wywierania decydującego wpływu na ukształtowanie nowej struktury władzy politycznej.

Nie istnieją żadne racje, aby polonijni przywódcy demokratyczni nie mogli rozegrać na korzyść Polonii obecnej sytuacji przez podjęcie takich zabiegów, aby Amerykanin polskiego pochodzenia został wysunięty przez Partię Demokratyczną na urząd mayora. Trzeba bowiem pamiętać, że w polityce chicagoskiej istnieje do użycia potężna siła głosów wyborców polskiego pochodzenia. Do tego zaś dlaczego "brokerzy" w polityce ma być wyłącznie mała grupka polityków, którzy wchodzili w skład ośrodka dyspozycji politycznej w okresie monopolistycznych rządów i chcieliby utrzymać ten monopol, zmieniając jedynie układ personalny, a nie licząc się zupełnie z ambicjami i interesami Polonii?

Zdajemy sobie sprawę, że w polityce grają rolę różne czynniki i różne interesy. Jest to rzeczywistość życia. Nie możemy jednak uznać, aby czynnik polonijny był zawsze jedynie w roli podrzędności i posłuszeństwa, otrzymując wzamian nie faktycznie liczące się pozycje współudziału we władzy, a drobiazgi, zaspakające małego kalibru ambicje.

Liczymy się z faktem, że niestety środowisko polonijnych demokratów nie potrafiło dotąd zdobyć się na jedność przez wyłonienie jednego przywódcy, który byłby "brokerem" w tej wewnętrznej walce wśród demokratów o władzę w nowej erze, jaka nastąpiła z racji śmierci mayora Daley. Ten brak solidarności, ten brak rzeczywistego przywódcy polonijnych demokratów, zaciążył katastrofalnie nad możliwościami włączenia się naszych sił w układ władzy. Jesteśmy bowiem dotąd jedynie czynnikiem ubocznym, wysługującym się innym, działającym posłusznie według dyrektyw, które całkowicie pomijają nasze ambicje i nasze interesy jako społeczności etnicznej.

Z dotychczasowego stanu rzeczy, jaki zarysowuje się w tej wielkiej grze politycznej w mieście, wydaje się wynikać, że demokraci nie staną do wyborów mayora jako monolit, jako ośrodek mający jednego kandydata, bo trzeba liczyć się z faktem, że poza kandydatem "maszyny" będą i inni, niezależni.

Kto wie, jaki będzie wynik prawyborów, gdy w ramach partyjnych o nominację będzie dla przykładu pięciu kandydatów. Może okazać się, że nominację zdobędzie słaby, jednostronnie pod względem politycznym popierany kandydat, bo nastąpi katastrofalne dla demokratów rozbicie głosów. I jakże ten kandydat będzie wyglądał w wyborach, gdy republikanie wysuną przeciw niemu silnego kandydata? Czy demokraci, poranieni walką prawyborczą, potrafią zjednoczyć swoje siły, aby wygrać w tradycyjnie demokratycznym Chicago? Przecież mają doświadczenie z listopadowych wyborów, kiedy przegrali bardzo poważne pozycje właśnie z racji wewnętrznej rebelii.

Te wszystkie elementy obecnej sytuacji przekazujemy pod rozwagę czynników politycznych w mieście i powiecie, a przede wszystkim na użytek polonijnych przywódców demokratycznych. Czy rzeczywiście bezsiła polityczna tych ostatnich jest tak wielka, że nie potrafią przekonać "brokerów" w polityce, iż kandydatem kompromisowym na urząd mayora, strawnym dla wszystkich, powinien być Amerykanin pochodzenia polskiego?

Polonijni wyborcy są zmęczeni systemtycznym kurczeniem się naszych wpływów w polityce lokalnej. Polonia traktowana jest z lekceważeniem, bo jej przywódcy w Partii Demokratycznej są jedynie na usługi w partii, nie mogąc zdobyć się na odegranie roli czynnika współdecydującego, ale nie według wyreżyserowanych przez innych posunięć.

Jest właśnie obecnie okazja, aby ci przywódcy skupili solidarnie swoje siły i odegrali rzeczywiście rolę "brokerów" w interesie Polonii, jak i w interesie Partii Demokratycznej, jeśli chce one rosądnie rozwiązać obecne trudności.

To i Owo

W londyńskim dzienniku "The Times" ukazało się ogłoszenie następującej treści: "Do sprzedania świetnie zachowany zamek w Sussex z pierwszej połowy XV wieku wraz z kompletnym wyposażeniem i umeblowaniem oraz upiorem rezydującym w baszcie".

★

Nowy właścieciel londyńskiego tygodnika "The Observer" — Robert Anderson, ma najlepiej płatną posadę w amerykańskim przemyśle naftowym. Zarabia $380,000 rocznie. Przejęcie przez niego "Obserevatora" jest ocenianie jako gest filantropijny.

INNI PISZĄ:

Ich Miejsce W Historii

"NATIONAL CATHOLIC REGISTER" — Biskupi polscy mają już zapewnione w historii swego narodu miejsce, jakim poszczycić się nie mogą biskupi żadnego innego kraju, nie wyłączając Irlandii.

Właśnie ta wyjątkowa pozycja, a nie przypadkowy fakt, że byli oni najliczniejszą grupą na Kongresie Eucharystycznym, czyni wizytę polskich biskupów prawdziwie historycznym wydarzeniem dla katolików amerykańskich.

Stosunkowo świeża w pamięci pewnej części czytelników jest rola jaką polscy biskupi odegrali w usposobieniu nastrojów i zapobieżeniu otwartemu buntowi przeciw panującemu systemowi w 1956 r., i po raz drugi w 1970. Nawet świecka prasa rozumie, co się stało: katoliccy biskupi katolickiego narodu odegrali dwukrotnie decydującą rolę w zapobieżeniu rewolcie przeciw władzom komunistycznym. Prasa świecka wydaje się również rozumieć, dlaczego tak się stało: polscy biskupi chcieli zapobiec rozlewowi krwi i w ostatecznym rachunku wprowadzeniu jeszcze sroższych represji. Lecz mało kto rozumie, jak to się stało: jak to możliwe, że biskupi polscy, a przede wszystkim prymas, byli w stanie przywrócić porządek tam, gdzie wszystkie władze cywilne zawiodły.

Wielka rola episkopatu jako gwaranta praw i wolności obywatelskich Polaków była wpisana do Konstytucji polskiej. Król nie mógł być ukoronowany, dopóki nie przysiągł przed prymasem, że będzie szanował prawa obywatelskie poddanych.

Polski prymas pełnił również rolę "interrex", czyli regenta w czasie bezkrólewia. Ponieważ ks. prymas Wyszyński cieszy się wielkim wpływem wśród społeczeństwa, nazywany jest czasem żartobliwie "interrex".

Już przytoczone fakty wydają się wystarczające, aby wyjaśnić niezwykły autorytet społeczny katolickiego episkopatu w Polsce pod rządami komunistycznymi (czy też w Polsce o jakimkolwiek innym ustroju).

Dziś Polacy wiedzą, że nie są prawdziwie wolni. Ich obecny rząd uzależniony jest od Moskwy. Zródło niewoli jest na Wschodzie. Lecz ich wiara katolicka jest przypomnieniem (i czymś więcej jeszcze niż tylko przypomnieniem) minionych swobód i łączności z Zachodem. Nic więc dziwnego, że biskupom katolickim przypada rola przywódców polskiego narodu, obrońców wolności, żywych ogniw łączących Polskę z Zachodem.

Podczas przeszło stulecia egzystencji pod zaborami, kiedy Polskę podzieliło i pochłonęło troje potężnych sąsiadów, Polacy instynktownie szukali w wierze katolickiej obrony swojej tożsamości narodowej. Jeśli Polacy przetrwali jako naród mimo tak długiej niewoli, fakt ten w dużej mierze zawdzięczają oni katolicyzmowi.

Jednym z powodów takiego stanu rzeczy jest język. Nic nie podtrzymywało pamięci o wolnej Polsce i poczucia polskości bardziej niż język polski. Romantyzm literacki, który przybył z Zachodu, w połączeniu z polskim nacjonalizmem z jednej strony i katolicyzmem z drugiej, wydał największe arcydzieła literatury polskiej w tych częściach Polski, gdzie język ojczysty był zakazany przez zaborcę, jednym miejscem, gdzie Polak mógł usłyszeć mowę rodzinną na forum publicznym, była ambona w kościołach katolickich.

O wiele więcej można by powiedzieć o roli, jaką Kościół i biskupi katoliccy odegrali w zachowaniu narodu polskiego, polskich praw i polskich swobód obywatelskich. Zapewne o wiele więcej należałoby powiedzieć. Wielu polskich czytelników tego artykułu być może zdenerwuje się czy nawet oburzy, że coś ważnego pominięto. Lecz może wybaczą piszącemu te słowa, biorąc pod uwagę, że nosi on nazwisko Patrick Riley.

Zmierzch Arafata?

Władcy państw arabskich bogatych w ropę naftową, którzy finansują Organizację Wyzwolenia Palestyny uważają, że jej przywódca Yassir Arafat jest zbyt radykalny. Na Bliskim Wschodzie krążą pogłoski, że konserwatywni władcy państw arabskich szukają "umiarkowanego" kandydata na przywódcę organizacji Palestyńczyków.

Kazimierz Łukomski

Fałszywe Oceny Polskiej Rzeczywistości

Przecieram ze zdumieniem oczy i czytam jeszcze raz. Nie, nie pomyliłem się. Andrew Greeley, znany socjolog amerykański, w artykule "Polska Gotowa do Wybuchu" ("Poland is Ready to Explode", Universal Press Syndicate, opublikowanym m. innymi w Chicago Tribune, 28 grudnia 1976) najzupełniej poważnie uzasadnia drastyczne podwyżki cen żywności w Polsce w czerwcu ub. roku twierdząc, że "żeby urzymać stopę życiową, trzeba ją obniżyć".

Oto, jak on to rozumie: Polska "musi eksportować swoje produkty, głównie mięso, żeby uzyskać waluty zagraniczne potrzebne do jej gospodarczej ekpansji; jendocześnie, ta rządowa polityka gospodarczej ekspansji, utrzymując ludość stosunkowo zadowoloną, spowodowała nagły wzrost stopy życiowej. Żeby utrzymać tę stopę życiową rząd, w okresie braków żywnościowych w Europie, musi ograniczyć spożycie artykułów żywnościowych przez podwyżkę ich cen." Stąd nowa ekonomiczna teoria, że "żeby zachować stopę życiową, trzeba ją obniżyć" ("to maintain the standard of living, one must cut the standard of living").

Najpierw jedna uwaga. Nie słyszałem, żeby w Europie Zachodniej: Niemczech Zachodnich, Francji, W. Brytanii, Belgii i t.p. brakowało żywności. Kto takie stwierdzenie podsunął autorowi?

Nie ulega wątpliwości, że w ciągu ostatnich pięciu lat nastąpiła w Polsce bardzo wydatna ekspansja życia gospodarczego. Dzięki kredytom zachodnio-europejskim i amerykańskim, ocenianym na ok. 8-9 bilionów dolarów, wiele gałęzi przemysłu zostało zmodernizowanych. Według ocen zachodnich obserwatorów dochód narodowy wzrósł w tym czasie o ok. 60%, a produkukcja przemysłowa o ok. 70%. Statystycznie Polska wysunęła się na 11-te miejsce wśród narodów uprzemysłowionych. Cóż z tego, kiedy po tych pięciu latach polityki gospodarczej Gierka ludność Polski odczuwa kryzysowy brak artykułów żywnościowych: mięsa, jajek, cukru, ale także np. węgla i trzeba na gwałt obcinać spożycie, żeby było co eksportować i uzyskać za to obce waluty na spłatę kolosalnych, zagranicznych pożyczek. A przecież sukces polityki gospodarczej kraju mierzy się nie statystyką, ale zapewnieniem doborbytu ludności.

Władysław Bieńkowski, b. minister oświaty za czasów Gomułki, wyrzucony z partii w 1969 r. za jego zbyt niezależne poglądy, słusznie powiada, że jednym z paradoksów komunizmu jest, że "ten system potrafi inwestować miliony złotych w budowę fabryk, ale ciągle nie umie hodować świń". Buduje się więc gigantyczną hutę Katowice i do tego jeszcze specjalną, szerokotorową linię kolejową, która ją połączy bezpośrednio z szerokotorowym systemem kolejowym Rosji. Buduje się imponujący, wykładany marmurami dworzec centralny w Warszawie. Inwestuje się ogromne sumy w rurociągi, którymi gaz ziemny z rosyjskiej Syberii będzie dostarczany do Niemiec, z czego główne korzyści będzie czerpała Rosja; nadomiar, specjalne rury do tego rurociągu importuje się za gruce dewizy z Niemiec Zachodnich. A jeść nie ma co, bo system komunistyczny "ciągle n ie umie hodować świń", bo rolnictwo jest systematycznie niedoinwestowane.

Przyczyna jest prosta; nie gospodarcza, ale polityczna. Podczas kiedy cały przemysł i handel są upaństwowione, tylko rolnictwo pozostaje w większości w rękach indywidualnej gospodarki. Taki stan rzeczy jest nie do strawienia dla partyjnych doktrynerów. Polityka kolektywizacji została oficjalnie zaniechana po 1956 roku. W praktyce, przy jednoczesnych, ogromnych inwestycjach ciężkiego przemysłu, brak jest kredytów na powiększanie i komasację gospodarstw rolnych, choć jednocześnie w "banku" państwowym leżą odłogiem tysiące hektarów uprawnej roli, brak jest nawozów sztucznych, maszyn rolniczych, sprawnie zorganizowanego spółdzielczego systemy zbytu i t.p.

Końcowy bilans Gierkowej gospodarki znany z dramatycznych wydarzeń czerwcowych. A Andrew Greeley twierdzi, że drakońskie podwyżki cen żywności, które reżym usiłował wprowadzić, miały na celu obronę interesów ludności: ochronę uzyskanego w ostatnim pięcioleciu wzrostu stopy życiowej.

Zachowanie Swobód Wymaga Ich Ograniczenia?

Mało tego, usprawiedliwa on falę represji, jaką reżym odpowiedział na powszechne demonstracje robotników, wysuwając inną, paradoksalną teorię, że mianowicie "w czasie trudności i niepokojów, jak obecnie, rząd musi także ograniczyć wolność, celem zabezpieczenia, siebie, oraz ogroniczonych swobód jakie zapewnił społeczeństwu... musi się ograniczyć wolność, żeby popierać wolność" ("you cut back on freedom in order to promote it")!!

Komuniści nikomu wolności nie zapewniają. Muszą one być wywalczane zdecydowaną postawą społeczeństwa "Ograniczone swobody" za rządów Gierka zostały okupione ceną życia ok. 1000 polskich robotników zamordowanych na rozkaz reżymu w pamiętnym grudniu 1970 roku. Ograniczanie wolności jest oczywiście niczym innym jak stosowaniem represji. Nigdy jeszcze nie słyszałem, żeby metody represji używane były jako narzędzie rozwoju wolności.

Andrew Greeley rozumie to inaczej. Reżym musiał wprowadzić drakońskie podwyżki cen żywności, a potem zastosować falę prześladowań robotników, żeby zabezpieczyć stopę życiową narodu i swobody z jakich z łaski reżymu korzystał, i to tylko po to, żeby zapobiec grożącemu w Polsce wybuchowi rewolucyjnemu. Tytuł artykułu ostrzega, że "Polska Gotowa jest do Wybuchu". Lepiej by tego wszystkiego sami komunistyczni propagandziści nie wytłumaczyli.

Podobnie ostrzeżenia pojawiły się w prasie, także polonijnej, już poprzednio. Sytuacja w Polsce jest niewątpliwie napięta. Kryzys gospodarczy rozwija się na tle narastania opozycji politycznej. "Narzucenie systemu radzieckiego dokonało wiele spustoszeń w naszym życiu społecznym i moralnym", pisze w liście otwartym do Gierka jeden z czołowych dysydentów polskich, prof. Edward Lipiński. "Jesteśmy zmuszeni do bezwarunkowego popierania zagranicznej polityki radzieckiej, przestaliśmy być samodzielnym czynnikiem polityki światowej. Jest to często sprzeczne z narodowymi interesami Polski. Wzięliśmy aktywny udział w wojskowej inwazji na Czechosłowację...Narody czeski i słowacki długo nam tego nie zapomną. Pogwałciliśmy ich suwerenność w imię imperialistycznych interesów Związku Radzieckiego i tym samym utrwaliliśmy własną zależność. W Ogranizacji Narodów Zjednoczonych głosujemy zawsze ze Związkiem Radzieckim, popierając nawet najbardziej wsteczne wnioski, na przykład ostatnio uznanie syjonizmu za rasizm".

Prof, Lipiński stwierdza, że "mamy uznanie dla wielkiego narodu radzieckiego, dla bratnich narodów — ukraińskiego, białoruskiego. Chcemy dobrosąsiedzkich stosunków, chcemy budować podstawy wzajemnego zaufania. Ale — przedtrzega on — jest to niemożliwe przed radykalnym oczyszczeniem polskiej polityki wobec Związku Radzieckiego z elementów służalczości. Nie jest to także możliwym przed odważnym i otwartym przyznamiem się przez Związek Radziecki do "błędów" popełnionych wobec Polski".

Demokratyczne Reformy Jedynym Programem

Oceniając, że "rządy narzucone przez mniejszość prowadzą zawsze do totalizmu", prof. Lipiński wyraża przekonanie, że jedynie domokratyzacja życia publicznego zdolna jest uzdrowić kryzysową sytuację w Polsce. "Niezbędna jest w kraju opozycja" — pisze on. "Legalna, równouprawniona, zgodna, z zagwarantowaną w Konstytucji zasadą swobody zrzeszeń i zgromadzeń. Pluralizm polityczny wyraża się także w niezbędnej swobodzie ruchu zawodowego, ruchu konsumentów, wolnej prasie".

Nie są to poglądy odosobnione. Podobne stanowisko zajmują cytowany już poprzednio Władysław Bieńkowski, czołowy pisarz Jerzy Andrzejewski, historyk młodszego pokolenia Jacek Kuroń. Te same zasady wyrażają liczne wystąpienia naukowców, studentów, literatów, kół katolików świeckich i t.p.

Te same żądania wysuwa konsekwentnie Episkopat polski z nieugiętym, w walce o prawa i godność ludzką, Kardynałem Stefanem Wyszyńskim na czele.

Nie ma też żadnego powodu, żebyśmy tutaj, w wolnym świecie, przyj-

(Ciąg dalszy na str. 10-ej)

Tadeusz Rojek

Poeta z Harendy

Wielki polski poeta Jan Kasprowicz (1860-1926) urodził się w biednej chłopskiej chacie w Szymborku Szymborzu

Wielki polski poeta Jan Kasprowicz (1860-1926) urodził się w biednej chłopskiej chacie w Szymborzu pod Inowrocławiem na Kujawach. Jego ojciec miał pięć morgów gruntu i całą furę trosk, bo jak z takiego gospodarstwa wyżywić rodzinę! Zmarł poeta pół wieku temu w mężczyzna — świadczy najwymowniej, jak ciężką miał drogę do wiedzy i zarazem z jak zaciętym zdobywał ją uporem.

Niezwłocznie po uzyskaniu świadectwa maturalnego rozpoczął studia uniwersyteckie w Lipsku. Związał się tam z kołami postępowej młodzieży, wśród której nie brakowało Polaków. W tym też czasie zadebiutował jako poeta, wydrukował mianowicie swój pierwszy wiersz pt. "Wolności, światła i chleba". Głośnym pięknym domu na Harendzie, stojącym nieopodal drogi z Poronina do Zakopanego. Umierał jako sławny i wielbiony pisarz. Jego dzieła przeżyły autora i ciągle, jeszcze obdarowują czytelników cudownymi wzruszeniami, dostępnymi tylko miłośnikom poezji.

W wierszu pt. "Gdy przyjdzie czas" z tomu "Chwile" w r. 1911 pisał Jan Kasprowicz:

Żal będzie iść, żal będzie iść
Ciężar zawiśnie u stóp,
Chyba że w gór tych obliczu
Cichy sprawicie mi grób.
Tej roli piędź, tej roli piędź
Ostatnią mi będzie osłoją:
Tu się mej duszy tęsknice
Na wieki wieków ukoją.

Spoczął poeta w mauzoleum, zbudowanym tuż koło jego drewnianej willi na Harendzie. Wzniesiono je z tatrzańskiego granitu według projektu prof. Karola Stryjeńskiego. Trumnę ze zwłokami poety złożono w mauzoleum dopiero w 1933 roku. Podczas tej uroczystości grała gaździe z Harendy kapela góralska "Sabałową nutę". W krypcie mauzoleum spoczęła również żona poety — Maria z Buninów, zmarła w 1968 roku.

Jan Kasprowicz był przyjacielem ludzi i zwierząt. Kochał Tatry i książki. Biurko, przy którym spędzał poeta nieraz po kilkanaście godzin, zapamiętały w pracy, stało przy oknie, a wzdłuż jego pokoju-pracowni, biegły rzędy półek z książkami. Gdy na chwilę podnosił głowę znad stołu, widział za oknami góry, w pokoju zaś otaczały go dzieła ulubionych pisarzy. Jan Parandowski powiedział, że były to dwie namiętne miłości jego życia, dwa ołtarze: przy jednym słuchał Boga, przy drugim — wielkich ludzi.

Między ową biedną chatą dzieciństwa a ostatnim domem poety ciągnęły się niby długi gościniec lata jego życia. Nie szczędziło mu ono cierpień i goryczy, ponad miarę hartowało go w trudach i znoju. Już sam fakt, że okres jego szkolnej nauki trwał niesłychanie długo, bo władze pruskie usuwały go ze szkół i maturę otrzymał dopiero jako dwudziestoczteroletni swoim wielkim poemacie, który stanowił niejako myślową kontynuację "Hymnów" — w "Księdze ubogich" poeta odzyskał duchową równowagę i spokój. Po burzy i buncie, po szamotaniu się, w sieci nierozerwalnych problemów morlanych — ogarnęło poetę ukojenie płynące z pojednania się z losem. Kluczem do tej filozofii był powrót wiary w moralną wartość człowieka.

"Księgę ubogich" pisał poeta w atmosferze ciszy i spokoju, a przede wszystkim harmonii życia domowego. Kasprowicz ożenił się po raz trzeci, tym razem bardzo szczęśliwie — z młodziutką Marią Bunin, która po latach opisała w swoich "dziennikach" życie z Janem Kasprowiczem i ostatnie wspólne lata w domu na Harendzie. A poeta napisał:

Zawiązanymi oczyma
Pędzę na oślep ku tobie,
Nic mnie już nie powstrzyma . . .

Gdy pisał te słowa, był poważnym profesorem Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na katedrze literatury porównawczej: piękne to było ukoronowanie długich lat i trudnych lat mozolnego i upartego zarazem zdobywania wiedzy.

Miał Kasprowicz w swoim dorobku piśmienniczym nie tylko dzieła oryginalne, lecz także bogatą bibliotekę własnych przekładów. Obejmowały one tragików greckich, poetów angielskich dawnych i nowszych oraz współczesnych pisarzy autorów niemieckich, francuskich i skandynawskich. Przede wszystkim jednak przetłumaczył całego Ajschylosa i Eurypidesa — dwóch najznakomitszych tragików starożytności, bo tragedia grecka była jego szczególnym umiłowaniem.

Wybuch pierwszej wojny światowej w 1914 roku witał — jak wielu Polaków — z nadzieją na odzyskanie niepodległości. w przemówieniu wygłoszonym 3 maja 1915 roku powiedział:

"Świat niech pamięta, że jesteśmy Polakami i niczym więcej jak tylko Polakami i że chcemy nimi pozostać na zawsze. Wierzymy, że tak się stanie, bo tak stać się musi. Wierzymy też wiarą najgłębszą i najszczytniejszą, że prędzej czy później zdobędziemy sobie warunki rozwoju związane z politycznym zmartwychwstaniem".

Doczekał się wolnej Polski.

Piotr Mazur

Rusyfikacja i Sowiety

W jednym z najbardziej interesujących czasopism poświęconych naukowej analizie zagadnień świata komunistycznego, dwumiesi munistycznego, dwumiesięczniku **"Problems of Communism"**, ukazał się ostatnio artykuł o przemianach zachodzących w trzech republikach bałtyckich a ściślej mówiąc o wpływie sowieckiej polityki uprzemysłowienia Litwy, Łotwy i Estonii na stosunki narodowościowe i świadomość narodową w tych krajach. Autorem jest V. Stanley Vardys, profesor nauk politycznych na uniwersytecie Oklahoma, Litwin z pochodzenia. Choć nie wszystkie jego wnioski można przyjąć bez zastrzeżeń, z pewnością warto zapoznać się z bogatym materiałem przezeń zebranym — i to nie tylko z uwagi na więzy jakie nas łączą z narodami nadbałtyckimi, ale i na wnioski jakie się stąd nasuwają jeśli idzie o nasze, polskie podwórko.

Autor na wstępie omawia pokrótce oficjalną doktrynę sowiecką, w myśl której "rozkwitowi" poszczególnych narodowości towarzyszy, zbliżenie między nimi, co prowadzić ma do stopniowego "zlewania się" narodów, czyli — innymi słowami — do ich pełnej rusyfikacji. Tego ostatniego terminu, rzecz jasna, nie używa się publicznie, zastępując go przez "asymilację" czy "internacjonalizację", ale wymowa jest oczywista skoro sowiecki socjolog A. I. Chołmogorow pisze wręcz, że "internacjonalizacja" zakłada etniczne przemieszanie narodowości i przejęcie przez narodowości nie-rosyjskie rosyjskiego jako języka ojczystego, wzrost mieszanych małżeństw i więzi społecznych, identyfikację narodowości nie-rosyjskich z rosyjską kulturą, a nawet odrzucenie religii na rzecz ateizmu.

Proces rusyfikacji poczynił największe postępy wśród narodowości słowiańskich w Sowietach, a więc Ukraińców i Białorusinów oraz wśród zacofanych ludów Syberii i Azji Środkowej. W krajach bałtyckich hamująco działa nie tylko własna tradycja narodowa i językowa, które nigdy nie zostały zdominowane przez kulturę rosyjską, ale także pamięć o własnej państwowości w okresie międzywojennym, oraz — na co autor moim zdaniem zwraca zbyt mało uwagi — przywiązanie do religii, zwłaszcza wśród litewskich katolików. Tym chyba tłumaczy się fakt, że w kolejnych oficjalnych spisach ludności wśród osób przyznających się do jednej z narodowości bałtyckich wzrasta odsetek biegle władających językiem rosyjskim (wg. spisu z 1970 roku 27.5% Estończyków, 34.8 % Litwinów i 45.3% Łotyszów), ale zupełnie znikoma jest liczba tych, którzy rosyjski uważają za swój język macierzysty.

Niemniej jednak we wszystkich trzech republikach systematycznie maleje udział rodzimej narodowości w ogólnej liczbie mieszkańców — na korzyść przede wszystkim Rosjan, a w pewnym stopniu także Ukraińców i Białorusinów. Główną przyczynę tego stanu rzeczy autor ledwie markuje, mimochodem jedynie wspominając o masowym wywożeniu rodzimej inteligencji, a także części rolników w pierwszych latach rządów sowieckich — 400,000 Litwinów, 200,000 Łotyszów, 90,000 Estończyków; nota bene, wśród tych wywiezionych proces rusyfikacji przebiega bardzo szybko! Ponieważ przyrost naturalny w krajach bałtyckich jest niski (jednym wyjątkiem, znów z uwagi na wpływy Kościoła katolickiego, była dotąd Litwa, ale i tu w ostatnich latach zarysowuje się podobna tendencja), forsowana przez władze polityka uprzemysłowienia i urbanizacji przebiega dzięki masowemu napływowi przedstawicieli innych narodowości, przede wszystkim Rosjan. W efekcie według danych oficjalnych w roku 1970 w Estonii było już tylko 68.2% Estończyków, ale 28.2% Rosjan, Ukraińców i Białorusinów, na Łotwie odpowiednie cyfry wynosiły 56.8% i 36.1%, a na Litwie, gdzie proces ten przebiega najwolniej, 80.1% i 10.9% (7.7% ludności Litwy i 2.7% Łotwy podało w formularzach spisowych narodowość polską — ale to już zupełnie inna sprawa).

Rusyfikacja krajów bałtyckich najszybsze postępy czyni w wielkich miastach, gdzie również najczęściej występują mieszane małżeństwa. Wprawdzie nieznaczna większość dzieci z małżeństw miaszanych poczuwa się do narodowości bałtyckiej, ale jeśli utrzymają się dotychczasowe tendencje demograficzne — zarówno niska stopą przyrostu ludności rodzimej jak i masowy napływ Rosjan — w roku 1980 Łotysze mogą okazać się mniejszością w swej ojczyźnie, odsetek Estończyków zaś spadnie poniżej 60. Dopełniająca się na naszych oczach szybka rusyfikacja krajów bałtyckich jest więc wynikiem nie tyle dobrowolnej asymilacji, co zalewu przez obcych osadników; autor przytacza oficjalne statystyki sowieckie, z których wynika, że ludność napływowa legitymuje się wyższymi od przeciętnych kwalifikacjami wykształcenia ogólnego i zawodowego, co sprawia, że stanowią znacznie większą niżby wynikało z ich liczebności część uprzywilejowanej "nowej klasy"; potwierdza to fakt, że wśród członków partii komunistycznej, a więc tych, dla których droga awansu jest szeroko otwarta, odsetek Rosjan jest z reguły dwukrotnie wyższy niż wśród ogółu ludności. Tylko stosunkowo nieznaczna część Rosjan (30% na Litwie, ale tylko 15% na Łotwie i Estonii) wykazywała znajomość języka miejscowego, co w połączeniu z ich nieproporcjonalnie wysokim udziałem w elicie władzy i w aparacie biurokratycznym oznacza szybkie wypieranie języków rodzimych na rzecz rosyjskiego. Rusyfikacja postępuje więc od góry.

W oparciu o wypowiedzi oficjalne, piętnujące "nacjonalizm" wśród ludności krajów bałtyckich, autor dochodzi do wniosku, że świadomość narodowa nie została wykorzeniona, a jedynie zepchnięta w podziemie. Rozróżnia on przy tym trzy postawy: ortodoksyjnych komunistów, nie kwestionujących ani podstaw ustroju ani przynależności do Związku Sowieckiego, a tylko pragnących większej autonomii miejscowej elity władzy i poszanowania trdycji narodowych; nacjonal-komunistów, zapatrzonych w model "komunistycznej ale suwerennej" Jugosławii czy nawet Polski; wreszcie rzeczników prawdziwej niepodległości. Moskwa zwalcza — choć z różnym natężeniem — wszystkie trzy tendencje, upatrując w nich przeszkodę na drodze do pełnej "internacjonalizacji", ale mnie osobiście cały ten podział wydaje się nazbyt uproszczony, schematyczny. Kiedy, na przykład, miarodajny moskiewski miesięcznik **"Woprosy Ekonomiki"** zamieścił artykuł profesora W. Kistanowa, sugerującego, że w przyszłości podstawą organizacji gospodarczej i państwowej powinny być względy praktyczno-gospodarcze, a nie — jak dotychczas — narodowo-terytorialne, jego argumenty zakwestionował teoretyczny organ partii komunistycznej na Litwie, co prawda bez wymienienia adwersarza...

W praktyce systematycznej rusyfikacji i wynarodowianiu narodów bałtyckich przeciwstawiają się ci, którzy jednocześnie odrzucają komunizm w każdej postaci; znaczny rozgłos zdobyła w świecie systematycznie wydawana metodą **samizdatu** "Kronika Kościoła Katolickiego na Litwie", całopalenie Romasa Kalanty w Kownie, czy zebranie przeszło 17,000 podpisów pod petycją do sekretarza generalnego ONZ przeciwko prześladowaniu religii na Litwie; zupełnie nieznane są podobne, choć skromniejsze w zakresie, poczynania w Estonii, gdzie "Front Narodowy" także wydaje własny organ **samizdatowy**. najbardziej podatna na procesy rusyfikacyjne okazała się Łotwa.

Na marginesie chciałem dodać od siebie, że miałem okazję rozmawiać z kilkoma osobami, które w ostatnich latach odwiedziły Litwę; wszyscy zgodnie potwierdzali, że jednym ze źródeł niechęci Litwinów do mniejszości polskiej jest zarzut o nieumyślne wprawdzie, ale nie mniej drażniące przykładanie ręki do rusyfikacji. Otóż tam, gdzie nie ma szkół polskich, rodzice wolą posyłać dzieci do szkoły rosyjskiej, zamiast litewskiej. Jest to poniekąd zrozumiałe, ponieważ ukończenie szkoły rosyjskiej nie tylko gwarantuje większą łatwość dostania się na studia czy awansu społecznego na miejscu, ale także otwiera drogę do całej Rosji. Przypuszczać należy, że podobnymi względami praktycznymi (albo jeśli kto woli: oportunistycznymi) kieruje się również wielu rdzennych Litwinów, nie chodzi więc o wyważanie wzajemnych oskarżeń, a o stwierdzenie postępów jakie czyni rusyfikacja jeśli nie napotyka na zdecydowany opór, mocno zakorzeniony w świadomości narodowej.

Trudno się dziwić uczuciom zawiści z jaką nasi bałtyccy sąsiedzi spoglądają na Polskę: mimo wszystko jesteśmy od nich w sytuacji bez porównania pomyślniejszej, zmuszeni do bronienia się przed sowietyzacją, ale na szczęście nie przed rusyfikacją. Nawet próby podejmowane w tym kierunku w okresie stalinowskim nigdy nie przybrały znaczniejszych rozmiarów. Zmuszanie dzieci do uczenia się rosyjskiego od najmłodszych lat szkolnych sprawiło w efekcie, że nawet studenci polscy z reguły nie potrafią dać sobie rady z najprostszym rosyjskim podręcznikiem w swojej specjalności, rozmawiają zaś "po słowiańsku", często-gęsto pomagając sobie gestykulacją. Doświadczenie republik bałtyckich, a także — choć w nieco innym wymiarze — Ukrainy, Białorusi i Azji Środkowej wskazuje wszakże, że najgroźniejsze niebezpieczeństwo stanowi rosyjska kolonizacja — masowy napływ nie tylko czynowników ale i specjalistów różnych dziedzin; to zaś zostało nam oszczędzone.

Tym bardziej więc należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na zagrożenie wynikające z postępującej sowietyzacji, często ledwie dostrzegalnej, nie uświadamianej, a przecież w efekcie wyrządzającej nieobliczalne szkody. Puryści językowi biją często na alarm z powodu rzeczywistych czy nawet wyimaginowanych rusycyzmów, pleniących się nie tyle w mowie potocznej co w żargonie gazetowo-biurokratycznym, nie zdając sobie sprawy, że jest to tylko zewnętrzny wyraz pewnego upodobniania się do "Wielkiego Brata". Nie tylko w formach ustrojowych, w życiu politycznym i społecznym, w formach zarządzania gospodarką, ale i w stosunkach międzyludzkich, w życiu codziennym, nawet w oświacie i kulturze wskazać można wiele takich zapożyczeń; najgorsze jest chyba to, że w kraju pomału przestają razić, stają się czymś naturalnym, samo przez się zrozumiałym...

Z drugiej strony instynktowną niechęć do wszystkiego co nosi piętno sowieckie młodzież zwłaszcza przenosi także na naród i kulturę rosyjską; nie muszę dodawać, jak bardzo jest to szkodliwe — choć dość zrozumiałe — podobnie zresztą jak pogarda okazywana Rosjanom w kontaktach towarzyskich, często przez tych samych, którzy na swoim odcinku pracy płaszczą się przed Sowietami i nadgorliwie przyswajają najgorsze wzory ze wschodu. Jest to zresztą temat osobny, do którego przyjdzie chyba nieraz jeszcze wracać.

(Tydzień Polski)

Promyk

W grudniu br. upłynęło równo sto lat od wydania słynnej książeczki Kazimierza Promyka pt. "Pierwsza książeczka dla wprawy w czytaniu". Była to dla kilku pokoleń dzieci polskich jedna z pierwszych książeczek, na których uczyli się czytać po polsku. Zawierała 27 powiastek "pouczających i zabawnych", 20 wierszyków i wiele zagadek. W 1876 owa "czytanka" Promyka kosztował pięć groszy.

Beskid Śląski — Schronisko "Klimczok"

Jan Kasprowicz

Zgrzeszyłem

Tak! gdybym wierzył w spowiedzi skuteczność,
Kląkłbym przed wami, ideałów stróże,
I rzekłbym, łkając: Patrzcie! jakie burze,
Z grzechu poczęte, starły mnie na wieczność . . .

Ongi, do twardych przebojów jedyny,
Byłem jak żołnierz, albo jak ten łowiec,
Którego dziki nie straszy manowiec,
Gdy spieszy w ślady szlachetnej zwierzyny.

A dziś — słuchajcie . . . ! O nie! nie! Przytłumię
Tę chęć, co wyznać każe wobec świata
Całą mą nicość, abym ulżył sobie...

Nie dla mnie ulga! W sercu i rozumie
Wyryłem sobie prawo ręką kata:
Pokutuj, milcząc! Ulgę znajdziesz w grobie.

Edwar L. Dusza

Kręgi Wodne

Rzeka szła tutaj wolno, wikłając się w trzcinach i krzewach. Tam, gdzie w czasie ulewy udało jej się wedrzeć w zapadłości gruntu pozostawiała małe, wysychające plamy wodne. Niebo przeglądało się w tych osieroconych, uśpionych taflach wodnych, pokrywały je opadające liście, zarastały pleśnią wodorostów. Rzeka-matka płynęła opodal, bezsilna, odgrodzona brzegiem. Dopiero w czasie powodzi przeskakiwała barierę lądu, by na nowo pozostawić za swoim korytem dowód chwilowej siły.

Latem było tutaj spokojnie. Trawy rosły wysoko, nietykane kosą, trzciny chroniły przed ludzką ciekawością. Daleko biegł wał ochronny, broniący wsie od zalewu. Spokój rozsiadał się nad leniwą rzeką. Czasami tylko wiatr płoszył szuwary. Skarżyły się wtedy suchym, jednostajnym szelestem.

Krzysztof lubił powracać nad jedno z tych zalewisk. Zrzucał koszulę i spodnie i leżał nagi na gorącym twardym piasku. Patrzył w słońce. Słuchał szeptu trzcin i szelestu liści. Rzeka płynęła wartko opodal, obojętna i zatroskana jedynie własnym nurtem. Czasami jeszcze po piasku przebiegały owady czy spieszące do wody żaby. Krzysztof patrzył na nie uważnie. Odnosił wrażenie, że biegną zawsze w określonym z góry kierunku, z zamiarem wykonania powstałego w ich zwierzęcym umyśle planu. Czy tylko instynkt pchał je w zapleśniałą, ciepłą wodę? . . .

Leżąc na piasku Krzysztof odczuwał ulgę. Cisza, przerywana jedynie odgłosami przyrody łagodziła rosnące w nim namiętności. Świadomość pozostawienia wszystkiego za sobą, zielona bariera trzcin i drzew pozwoliła mu przywoływać przeszłość. Nie umiał jednak zebrać myśli i uzmysłowić sobie, że niepotrzebnie leży nagi na piasku, nad tym właśnie stawem. Musiał tutaj jednak przychodzić. Pchała go tu tęsknota, uporczywa świadomość, że wszystko stało się przez niego. Gdyby nie spóźnił się wówczas o jedną godzinę, o pół godziny . . . Gdyby nie spotkał kumpla i nie pił z nim ciepłego, obrzydliwego piwska . . .

Czasami wybierał z ziemi kamienie i rzucał je w bajoro. Rozlegał się plusk i na gładkiej powierzchni zalewiska poczęły rozchodzić się kręgi, większe, coraz większe, dobiegające brzegów. Potem woda zazamierała, wygładzała się jak zmarszczki uśmiechniętej kobiety. Wtedy rzucał drugi kamień, trzeci, czwarty. Kręgi rosły na wodzie, biegły do brzegów, wracały i zamykały się.

Woda wygładzała się i tężała w zielono-brunatnym kolorze. "Jesteś jak trzcina" — myślał — "Kochaj wiatr jedynie. Może kiedyś przygnie ku tobie szczęście. Ktoś tak napisał. Kochaj wiatr jedynie. Wiatr . . .".

Kiedy słońce zaczęło schylać się ku ziemi Krzysztof wolno wszedł w wodę. Była ciepła i nie odczuwał jej wrogości. Położył się blisko brzegu. Woda zalewała mu brzuch, piersi, sięgając szyi. Leżał nieruchomo. Przez wodę spalone na brąz ciało wyglądało jak podłużny polny kamień, jakich dużo naniosła woda. Przebiegały po nim ostatnie promienie słońca, rozleniwiała nagrzana woda. Od czasu do czasu szukał na dnie kamieni i rzucał daleko w staw. Nadbiegały ku nim wodne echa, fala zalewała szyję i uszy.

Krzysztof przychodził tu często. Ciągnęło go to odludzie. Każdy wrzucony w wodę kamień i rodzący się wodny krąg przywoływał przeszłość. Wtedy wikliny i rosnące tutaj drzewa były młodsze i może jeszcze pamiętały, co stało się tutaj pewnego słonecznego dnia. Chyba, że zima zabiła w nich to wspomnienie, podobnie jak czas zaciera ludzki ból.

Wszystko wróci, chociaż nic nie wraca. Wracały kręgi wodne. Łatwo pobudzić je do życia. Wystarczy rzucić kamień. Są zawsze jednakowe, jak dni starych, wyczekujących na śmierć ludzi.

Krzysztof pamiętał ten dzień, kiedy pierwszy raz uczył się tutaj miłości. Ewa uśmiechała się, kiedy nie umiał jej pocałować. "To przecież takie łatwe" mówiła, tuląc się do niego gorącym od słońca ciałem. Dotykając później włosów Ewy wiedział, że był jej pierwszym chłopcem. Wstydził się tylko, że nie umiał dać jej tego, o czym opowiadali nocami koledzy w internacie. Ona nie była dla niego przygodą. Była kawałkiem wiszącego między drzewami nieba, szmerem szuwarów i wonią wysychających traw. Uczył się cierpliwie jej ciała i czując jej głowę na piersi wiedział, że Ewa i on stali się nierozerwalną całością. Szukając siebie szukał przede wszystkim jej, a odnajdując siebie stwierdzał, że była to zawsze ona.

Przychodzili tutaj często, trzymając się za ręce. Zrzucali z siebie ubrania i leżeli w trzcinach. Potrafili godzinami patrzeć na przelatujące ważki, na niebo rosnące błękitem w przełęczach zielonych koron drzew. Zapominali o swoich ciałach. Dopiero kiedy z drzew zaczynał kapać mrok ręce ich łączyły się. Ewa szukała wtedy jego warg. Potem już czuł ją reagującą pieszczotą na pieszczotę, pocałunkiem na pocałunek. Zrastali się w jedną, dyszącą, rozszeptaną bryłę. Potem Ewa wspierała głowę na jego piersi i patrzyła w zakwitające gwiazdami niebo. Leżał wtedy nieruchomy, strzegąc jej spokoju. Nie mówili nigdy o miłości. Nie wyrosło między nimi słowo "kocham". Nie potrzebowali go wcale. Wiedzieli bowiem, że spotkali się o właściwym czasie na właściwej drodze. Byli tego pewni. Znali swoje ciała, wryte w pamięć nieustannym ruchem rąk. Ewa pamiętała drżenie jego dłoni. Potem czuła ból, który przyniósł jej radość i spokój. Gładziła wtedy jego muskularne ramiona, pierś pokrytą delikatnym puchem, naprężony brzuch. Uczyła się uporczywie jego ciała. Zapominała, że wziął ją nie pytając o zgodę. Dopiero później przyszedł lęk. Krzysztof nie umiał kochać. Uczyła go tej sztuki długo, kierowana kobiecym instynktem. Kiedy jednak poczuła ciepło jego warg na swojej skórze, a później ciężar jego ciała zapominała jak on, o wszystkim.

Wieczorami wchodzili do wody i leżeli zanurzeni obok siebie. Była szczęśliwa, czując jego mocne ramiona na swojej szyi.

Wypływali na środek stawu, pogrążając się w chłód wody. Nogi nie dotykały już dna. Płynęli obok siebie, odrzucając na boki obojętną na wszystko wodę.

Pewnego dnia długo czekała na Krzysztofa. Upływający czas wzmagał jej niepokój. Schowawszy ubranie w wiklinie popłynęła na środek stawu. Czuła chłód nieznużonej upałem wody. Nagle bolesny skurcz uchwycił prawą nogę. Próbowała zawrócić, dobić do brzegu. Ale rosnące nad brzegiem drzewa ciągle były jeszcze daleko. Ewa szamotała się z wodą, krzyczała. Szuwary i drzewa otulające staw patrzyły bezsilnie na jej walkę z mściwą, zazdrosną falą. Woda położyła jej w końcu dłoń na ustach. Ku brzegom popłynęły kręgi, zawróciły i zbiegły się na gładkiej już i spokojnej tafli stawu.

Krzysztof nie wiedział, dlaczego nie przyszła na spotkanie. Po czasie zrozumiał, że nie zawróci już do utraconego czasu. Godzina spóźnienia zadecydowała o wszystkim. Nie zobaczył już Ewy. Nie chciał. Wizja wymalowanych zwłok przerażała go. Nie poszedł nawet na pogrzeb, w którym uczestniczyli wszyscy jego koledzy. Przychodził tylko nad staw i czekał na nią, wiedząc że nie przyjdzie. Minął rok i Krzysztof kochał już inne dziewczęta. Brał je jak kiedyś Ewę. Uczył ich tych samych pieszczot, które płynęły kiedyś z jej rąk na jego ciało. Będąc z innymi dziewczętami myślał o Ewie. Żadna bowiem nie miała jej rąk, które potrafiły zrobić z nim wszystko, a którym nie oparła się obojętna fala.

— Piękna jesteś — powiedział kiedyś Ewie — chciałbym, abyś pozostała taką na zawsze. Ewa brała jego twarz w swoje dłonie. Długo błądziła ustami po jego włosach, szyi, zanim dotarła do ust.

— Ty też jesteś piękny — mówiły jej oczy. Wtedy zlewali się znowu w jedno i potem leżeli na piasku przytuleni do siebie. "Kiedy będziesz stary, łysy, ze sztuczną szczęką, będę zawsze pamiętała ten staw. Nasz staw".

Krzysztof powoli wyszedł z wody. Ubrał się i stanął nad brzegiem. Woda w stawie stała nieruchoma i niegroźna. Schylił się i rzucił daleko kamień. Usłyszał plusk i kręgi jak zawsze pobiegły ku brzegom, zawróciły i zamknęły się na środku stawu. Zupełnie tak, jak kiedyś nad głową Ewy. Trzciny i drzewa pamiętały to może, o ile zima nie zatarła w ich pamięci wspomnień tak, jak czas zaciera ludzki ból.

— Kiepski ze mnie Romeo — pomyślał Krzysztof — oglądam się za nogami dziewcząt, spałbym z każdą. Mają takie samo ciało jak Ewa. Każda z nich lubi to samo. Nie wiem, po co tu ciągle przychodzę. Wystarczy postawić kawę którejś z dziewcząt i mieć to samo . . .

"Kiedy będziesz stary — przybiegły ku niemu słowa Ewy — będę pamiętała ten staw. Nasz staw. Tylko już wtedy może nie będziemy mieli sił ni ochoty robić to, co dzisiaj".

— Staw. Nasz staw. — powiedział głośno Krzysztof. — Czy rzeczywiście nasz?

Ruszył powoli w stronę mostu, ku miastu, do którego wołało go życie. Ale wiedział, że wróci tam znowu — nad staw.

Stratford, Ontario,
czerwiec 1973

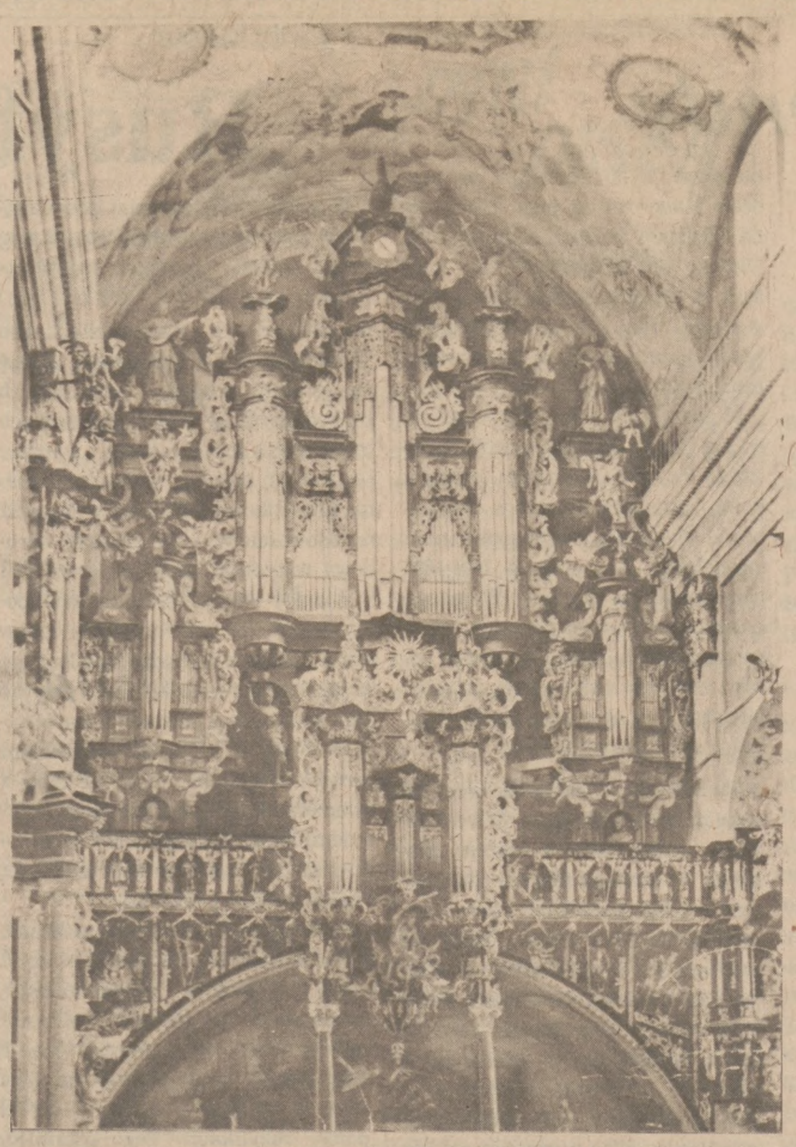

LEŻAJSK — Kościół Bernardynów z XVII wieku. Organy zbudowane przez Jana Głowińskiego w latach 1688-1693.

Piotr Lignar

Skrzypce

Gdy w 1737 roku zmarł Antonio Stradivario, najznakomitszy i ostatni ze sławnych lutników z Cremony — umarły i skrypce. Po śmierci mistrza nikt już nie starał się szukać nowych rozwiązań. Następcy ograniczali się tylko do powielania wzorów dawnych mistrzów. Było to zwykłe rzemiosło — raz w lepszym, raz w gorszym wydaniu.

Jednak od dwóch wieków trwają na świecie próby uporządkowania teorii i sztuki lutniczej, skierowania jej na drogę twórczą. Rzadki już dziś zawód lutnika w niektórych krajach zalicza się do zawodów artystycznych. Tak jest również w Polsce, która najprawdopodobniej zresztą była ojczyzną skrzypiec — tego najszlachetniejszego instrumentu.

Badania historyków polskich i zagranicznych (a specjalizuje się w nich Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu) dowodzą, że skrzypce są z pochodzenia polskim instrumentem muzycznym. W początkach XVI wieku skojarzono je z włoską viola da braccio, co w efekcie dało skrzypce klasyczne. W XV i XVI-wiecznych zapiskach kronikarzy niemieckich znajdują się wzmianki o ulubionym w Polsce instrumencie, zwanym przez autorów "polnische Geige" — polskimi skrzypcami. A niemiecki teoretyk muzyki — Michael Praetorius (1571-1621) pisze wyraźnie, że skrzypce pochodzą z Polski.

Mamy więc bogate i chlubne tradycje lutnicze. Ich kontynuatorem jest Stowarzyszenie Polskich Artystów Lutników (SPAL), założone w 1954 roku w Warszawie. Jest to jedno z bardzo nielicznych na świecie stowarzyszeń tego typu. Dba ono o rozwój lutnictwa, dąży do uporządkowania teorii sztuki lutniczej, wydaje ekspertyzy co do cennych egzemplarzy instrumentów lutniczych, poszukuje nowych efektów akustycznych i rozwiązań konstrukcyjnych.

Lutniczego zawodu uczą w Polsce albo specjalne szkoły średnie, albo też starzy mistrzowie. Kto chce zostać członkiem stowarzyszenia, musi przedstawić komisji kwalifikacyjnej własnoręcznie wykonany instrument. Jeśli uzyska on uznanie mistrzów, adept sztuki lutniczej rozpocznie wtedy trzyletni okres kandydacki. Potem będzie musiał znowu zaprezentować swój dorobek twórczy, no i dopiero wtedy będzie mógł zostać członkiem rzeczywistym stowarzyszenia. Jak widzimy, nie jest to ani proste, ani łatwe.

Wśród lutników przeważają twórcy starsi wiekiem, jest jednak kilku młodych, którzy najczęściej są kontynuatorami rodzinnej tradycji i idą w ślady ojca. Bez względu na wiek ludzi tych łączy wspólna pasja — pragną zbudować instrument godny znakomitego wirtuoza, o pięknej, rasowej linii, o misternym wykonaniu i czystym dźwięku. Dźwięk jest zresztą najważniejszy, bo zbudowanie nawet najprecyzyjniejszego instrumentu jest pracą chybioną, jeśli nie ma on odpowiedniego tonu.

Dzięki stowarzyszeniu lutnicy mogą o wiele łatwiej uzyskiwać materiały potrzebne do budowy instrumentów. A potrzebna jest do tego przede wszystkim specjalne drewno. Dziś już coraz trudniej znaleźć w polskich lasach pewne specjalne odmiany klonów i jaworów, a właśnie drewno tych drzew zapewnia najlepsze brzmienie skrzypcom, altówkom, kontrabasom i gitarom.

Co dwa lata Stowarzyszenie Polskich Artystów Lutników organizuje sympozja naukowe. Obecnie w toku są przygotowania do pierwszego międzynarodowego sympozjum lutniczego, które odbędzie się w Polsce. Spotkanie się twórców instrumentów muzycznych z różnych krajów ułatwi szeroką wymianę doświadczeń i niewątpliwie spopularyzuje polską szkołę lutniczą.

Lutnicy polscy biorą udział w międzynarodowych konkursach lutniczych — organizawanych w Cremonie we Włoszech oraz w Liege w Belgii, a także w Międzynarodowym Konkursie Lutniczym im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu; organizatorem tego ostatniego jest SPAL. Polskie instrumenty uzyskały już wielokrotnie nagrody i wyróżnienia. Znawcy zawsze mówią o nich z uznaniem.

Stowarzyszenie ma piękną kolekcję zabytkowych instrumentów z XVI wieku. Z kolekcji tej korzystają znani wirtuozi, a od czasu do czasu również studenci szkół muzycznych. Niestety, wiele bezcennych instrumentów w Polsce uległo zniszczeniu, lub padło ofiarą grabieży w latach wojny i okupacji. Między innymi przepadł bezpowrotnie jedyny w Polsce oryginalny "stradivarius" — ongiś własność kompozytora Michała Kleofasa Ogińskiego. Spłonęły też skrzypce Henryka Wieniawskiego.

E. P. Gdański

Najmilszą Zabawą Jest Taniec

Rozpoczyna się okres, kiedy to tradycyjnym już zwyczajem sporo uwagi poświęcamy zabawom. Skłania do tego sezon karnawałowy. Od niepamiętnych czasów staropolskim obyczajem bawiono się wesoło. Karnawał był jednym pasmem uciech.

Ale nawet podczas najbardziej szaleńczych zabaw obowiązywały — jak ongiś mawiano — ułożenie, takt i cnota. Po dworach szlacheckich, a także wśród szanującego się stanu kupieckiego i rzemieślniczego surowo przestrzegano tzw. towarzyskiego brewiarzyka. Szczególnie zaś obostrzone rygory "cnoty" w okresie uciech karnawałowych obowiązywały w domach, gdzie znajdowała się 'płeć krucha". Młodych panien strzegły czujne oczy matek lub ochmistrzyń, albo też zamykano je przy krosienkach i rzadko kiedy pozwalano im wychodzić do gości. W karnawałowym szaleństwie dopatrywano się różnych niebezpieczeństw i pokus. Nic też więc dziwnego, że "brewiarzyk" przestrzegał: "aby swą cnotę do ślubu czystą, a niewinność niepokalaną zachować, winna dziewica w wyborze rozrywek być bardzo ostrożna, bo szatan czuwa!".

Ale jednak najmilszą był taniec, mimo że wielu kaznodziejów uważało tę uciechę za "warsztat wszeteczności i cudzołóstwa", jako że dopuszczała "nieuczciwe dotykanie i wszeteczne szepty". Nie zważając na takie srogie przestrogi bawili się jednak młodzi i starsi doskonale — z kulturą i wdziękiem.

W broszurze anonimowego XVI-wiecznego autora "Odpowiedź na złote jarzmo" spotykamy taką oto pouczającą lekcję adresowaną do młodzieńców: "Na to są tańce różne, abyście się dziewicom słusznie przypatrzyli. Na to świeczkowy, żeby — jeśli którzy nie dojrzy — lepiej ją widział przy świecy, którą przed sobą nosi; na to mieniony, aby z boku obaczył; na to goniony, żeby widział jeśli nie kaleka albo nie dychawiczna; na to śpiewany, żeby słyszał, czy nie niemota; na to angielskie świeżo wprowadzone tańce, żebyście ku sobie rękami klaskali, miotali się ze sobą..."

Charles Ogier w swoim "Dzienniku podróży" z 1635 roku w ten sposób opisuje huczną zabawę: "Zaczęto powstawać od stołu i rozpoczęto tańce, zarówno poważne, jak i żartobliwe, a to były takie: mężczyzna po kilku pląsach i obrotach stawia w śródku niewiastę, a sam dookoła niej tańczy, podgryguje, śmieszne ruchy czyni, by ją do śmiechu pobudzić. Gdy niewiasta zachowuje powagę, ma prawo wybrać innego mężczyznę, którego ona do śmiechu pobudza i na śmiech wystawia, nawet mu świecę do twarzy podsuwa, by go rozśmieszyć".

Taniec był jedną z podstawowych form pozbycia się nadmiaru sił życiowych. Możemy stwierdzić, że dawni Polacy lubili zawsze taniec szybki, skoczny, gdzie "tanecznik nie tylko nogami, ale i rękami pląsa". Stąd też tańczono przeważnie cenora. golarda, gonionego, kołomyjkę, obertasa, mazura, wyrwasa, zawijacza, dryganta, gniotka, gniewusa, lipkę, hajduka, sejduka, pasamera, kaprewolę, podwana, stryjankę i wiele innych, charakteryzujących się żywym i szybkim rytmem tańców.

Jednym ze staropolskich tańców — połączenie drabanta z mazurkiem — był żywy taniec zwany "stryjanką". Tańczono go po wszyskich kątach domu, do których skrzypek zagarniał gości i domowników. Zaciągając piskliwie po strunach skrzypiec zapytywał w pewnym momencie: "Co stryjanksa robiła, kiedy sobie podpiła?" Pierwsza para taneczna odpowiedała mu do rymu pokazując jednocześnie w różnych zabawach figurach podchmieloną stryjankę, a pozostałe pary za jej przykładem czyniły to samo. Śmiechu i radości było przy tym niemało!

Młodsze dziewczęta natomiast były szczególnie "łatwego ducha" na "trefny taniec z ukłony", zwany cenarem. Ale nade wszystko lubiły gonionego, który był tańcem tak szalonym, że tancerzowi niekiedy "suknie spadały, a on się po nie nie schyli", co Marcin Bielski skrytykował słowami: "Lepiej jak dziewczyna na koniu harcuje, niż gonionego z goleńcem tańcuje".

Karnowałowe bale dawnych Sarmatów mają długą historię. Jak podaje Jan Długosz, ponoć już legendarny książę Popiel II pasjami oddawał się przeciągłym hulankom. Słynną amatorką pląsów była też Anna Giedyminówna — żona Kazimierza Wielkiego. Dzięki jej pomysłowości dzień koronacji króla, jak i szereg następnych upłynął na zabawach i ucieszny gonitwach. Wielkie zamiłowanie do tańców wykazywała także młodziutka królowa Jadwiga — wnuczka ostatniego z Piastów. Według Długosza — często z drużyną swoich dworzan i panien służebnych udawała się ona do klasztoru franciszkanów, gdzie w refektarzu zabawiała się tańcami z Wilhelmem, księciem Austrii, "skromnie jednak i z największą przyzwoitością".

Od czasów królowej Bony — podczas obchodów weselnych na dworze królewskim i u magnatów urządzano z ogromnym przepychem zabawy kostiumowe na wzór włoski, czyli maszkary. Podczas tych wspaniałych zabaw i pochodów ich uczestnicy przyoblekali się w postacie mitologiczne, np. w Jowisza, Saturna, Atlasa czy Herkulesa. A oto opis takiej zabawy:

"W czasie uroczystości weselnych Gryzeldy Batorówny z Janem Zamoyskim pochód taki trwał wiele godzin. Na wozie ciągnionym przez Dzień i Noc, które wyobrażone były przez dzieci, jechał Zebrzydowski jako Saturn. Za nim jechali Jowisz i Minerwa trzymając gniazdo, w którym był orzeł biały. Powóz ciągnęły trzy orły, a Jowisz rzucał dookoła piorunami. Wojewoda Żółkiewski przebrany za Dianę znajdował się w otoczeniu nimf, które wiodły charty i jelenie. Na końcu pochodu kroczyło ośmiu uzbrojonych w lance Murzynów".

W XVI wieku maszkary wyszły już poza dwór królewski i stały się zabawą powszechną. W Krakowie maszkarnicy wyrabiali maski zapustne. Były to maski różne i na różne okazje: miłe i odrażające, pobudzające do śmiechu i wywołujące przerażenie.

Od czasów Augusta II weszły w modę reduty, czyli publiczne bale maskowe. Na redutę w pałacu radziwiłłowskim mógł wejść każdy — i szewc, i krawiec, byle bez broni i w larwie (masce). Póki był "okryty maską, hulał sobie zarówno z panami. Skoro by ją zaś zdjął i chciał się z kim godniejszym spoufalić, natychmiast zostałby zafrontowany". Maska tylko była postanowiona, żeby równość między kompanią za równe pieniądze (...) mogła być zachowana — stwierdza Kitowicz.

Zwyczaj zabaw kostiumowych oraz maszkar i redut przetrwał do dziś, szczególnie w czasie karnawału.

Tak bawili się nasi przodkowie — prababki i pradziadkowie. W zabawach dawnych Polaków odbijały się jak w zwierciadle iście słowiańska natura, temperament, pomysłowość i wielkie umiłowanie tańca. Ale zabawa była zarazem — jak pisze Wespazjan Kochowski — "nieprożnującym próżnowaniem", szkołą opanowania, wesołą lekcją życia, nieszkodliwą formą wyzbywania się nadmiaru energii życiowej.

Korzystając z tych nauk —bawmy się i my wszyscy wesoło w obecnym karnawale — gdy czas ku temu odpowiedni nadszedł.

Tablica Żeromskiego w Rapperswilu

Muzeum Narodowe w Warszawie ufundowało tablicę upamiętniającą pobyt Stefana Żeromskiego w Rapperswilu, gdzie w latach 1892-96 pracował jako bibliotekarz. Tablica projektu St. Kulona przedstawia wizerunek Żeromskiego z tamtych lat i zawiera tekst w języku polskim i niemieckim: "W tym Zamku w latach 1892-1896 pracował i tworzył wielki pisarz polski Stefan Żeromski." Z okazji ufundowania tablicy, która zostanie wmurowana w ścianę Zamku w Rapperswilu odbył się w Muzeum Narodowym w Warszawie wieczór poświęcony St. Żeromskiemu, w czasie którego córka pisarza Monika Żeromska mówiła o ojcu i jego pracy w okresie, gdy mieszkał na Zamku Królewskim w Warszawie oraz przedstawiła projekt Muzeum Żeromskiego w jego dawnym mieszkaniu w odbudowanym Zamku.

POZNAJCIE AL DORR...

OTO WASZ CZŁOWIEK w "Z" FRANK!

Jeżeli macie jakiekolwiek zapytania dotyczące zakupu jakiekolwiek auta, kiedykolwiek . . . tylko zatelefonujcie do Al. Mówi on waszym językiem . . . wie on co to znaczy zaoszczędzić wam pieniądze . . . i może to udowodnić.

Al będzie pierwszym, który wam powie . . . nie kupujcie żadnego auta . . . nowego czy używanego . . . bez obejrzenia tu i ówdzie. Ale . . . pamiętajcie też o tym: nie kupujcie zanim nie otrzymacie ceny od "Z" Frank . . . najniższej na świecie ceny nowego Chevroleta od największego na świecie sprzedawcy Chevroletów.

Wstąpcie i pytajcie o Al Dorr. Poinformujecie się u niego na temat specjalnej transakcji dotyczącej waszego obecnego auta. Wtedy zrozumiecie dlaczego nikt, nigdzie na całym świecie nie sprzedaje tyle Chevroletów co "Z" Frank.

"Z" FRANK

NAJWIĘKSZY W AMERYCE SPRZEDAWCA CHEVROLETÓW
Telefon: HOllywood 5-2000
6116 N. Western Ave. 2050 Peterson Ave

PIERWSZORZĘDNA RESTAURACJA

CHALET TATRA RESTAURANT

Podaje potrawy AMERYKAŃSKIE, POLSKIE i CZECHOSŁOWACKIE.
Obiady w Familijnym Stylu.
Posiłki do 60 Osób.
Codziennie Specjalności na Lunch i Obiad, Podawane są Koktajle.
Otwarte przez 7 dni na Lunche i Obiady.
Chwilowo zamknięte w środy.
5735 W. CERMAK • CICERO
OTWARTE CODZIENNIE:
OD 11 RANO DO 9 WIECZ.
Tel. 863-9367

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO NAS.
KURA PIECZONA i KACZKA PIECZONA
Zawsze w Menu
KOTLET SCHABOWY, GOŁĄBKI,

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOŚCI

POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH Z POLSKI

Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.
SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIEKU ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CHLEBA.

Naszej własnej domowej roboty PIEROGI z serem, kapustą, kartoflami, kartofle z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapusta i grzybami. Ponadto świeże gołąbki, świeżo kwaszona kapusta z polską kiełbasą.

THE CRAGIN DELL i KLECZEWSKI BAKERY
5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181
Eugeniusz i Irena Kleczewski, właściciele
OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU
Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6.

UWAGA KLIENCI

APTEKI CABAŃSKIEGO

Już przeszło 30 lat wysyłamy leki do Polski i innych krajów.
Apteka GLASZERA to były wspólnik
ś. p. Magistra Kazimierza Cabańskiego.
Apteka mieści się tylko 1 blok na południe od b. Apteki Cabańskiego. Nasza obsługa jest szybka, fachowa i sumienna. Mamy tysiące zadowolonych klientów.

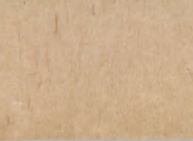

APTEKA GLASZERA

957 N. ASHLAND AVE.
(róg Augusta Blvd.)
Tel. AR 6-8429

Obecnie nasza apteka otwarta jest codziennie od 11-ej przed południem do 7-ej wieczorem; z wyjątkiem soboty od 10-ej rano do 6-ej wieczorem. W niedziele i święta apteka zamknięta.

PROBLEMY ŚWIATA I ICH ROZWIĄZANIE

"Pokój, Pokój Choć Niemasz Pokoju"

ZNAKI CZASÓW OSTATECZNYCH I ZWIASTUN LEPSZEGO JUTRA ZNAJDZIESZ

SŁUCHAJĄC INTERESUJĄCYCH ODCZYTÓW NADAWANYCH KAŻDEJ NIEDZIELI Z RADIOSTACJI

W.O.P.A. 1490 Kil. od 8:15-8:30 Rano

POLECAMY RÓWNIEŻ CIEKAWĄ BROSZURKĘ
"OTO KRÓL WASZ"
WYSŁEMY ZUPEŁNIE DARMO

Adres:
BLASK
P.O. Box 5455, Chicago, IL. 60680

Jak Uniknąć Sklerozy

Odżywiamy się niezbyt racjonalnie, zwłaszcza gdy mija pierwsza młodość i zaczyna się problem nie tylko zmarszczek i brzyska, ale i zdrowia.

Co zatem jeść, aby uniknąć sklerozy?

Zdaniem lekarzy — powinniśmy jeść duże jabłek. Jabłka obniżają poziom cholesterolu we krwi. Prof. Ancel Keys z Uniwersytetu Minnesota stwierdził, że tego "cudu" dokonuje pektyna. Człowiek potrzebuje dziennie 10 do 15 g pektyny. Tę ilość zapewniają trzy duże jabłka. Powinniśmy więc nie żałować ich sobie ani w lecie, ani w zimie, nie zważając przy tym na koszt. Dobre są także soki zawierające pektynę: z brzoskwiń, winogron, pomarańczy i pomidorów. Najlepsze są jednak jabłka!

Poziom cholesterolu obniżają również tłuszcze roślinne, a więc oleje: sojowy i słonecznikowy. Ale — bez przesady! W starszym wieku powinniśmy ograniczyć ilość spożywanych tłuszczy. Dzienna dawka nie powinna przekraczać 45 g.

W ogóle — jeść mniej, zwłaszcza jeśli nie pracujemy fizycznie i nie prowadzimy ruchliwego trybu życia. W starszym wieku wystarczy dziennie 1700-1800 kalorii. Mniej— nie znaczy jednak gorzej. Ważne jest zwłaszcza białko. Cennym jego źródłem są sery, ryby i mleko. Białka powinniśmy jeść więcej niż w latach młodości, jest ono niezbędne nie tylko do odbudowy tkanek organizmu, ale po prostu dlatego, byśmy byli zdrowi i silni.

Powinniśmy natomiast ograniczyć ilość węglowodanów, zwłaszcza cukru. Zamiast makaronów, słodkich placków, ciastek i tortów — jedzmy "na stare" lata raczej kasze i razowy chleb. I nie zapominajmy o witaminach. Potrzebne są wszystkie.

Unikamy potraw strączkowych, smażonych i wszelkich wywarów z mięsa i kości. Nie pijemy kawy i alkoholu. A kto chce mieć piękną i zdrową cerę, pozbawioną zmarszczek, codziennie pije jogurt a raz w tygodniu je drożdże w postaci tzw. "fałszywego "móżdżku". Przyrządza się je następująco:

Na rozgrzany tłuszcz wrzuca się dwie posiekane cebule i dusi się je pod przykryciem aż zmiękną. Następnie na tak przygotowaną cebulę wrzuca się 3-5 dkg drożdży, a gdy zaczną się rozpuszczać — wlewamy 1-3 białka z jajek, mieszamy, posypujemy szczypiorkiem i... jemy z chlebem lub ziemniakami.

Wszystko to wydaje się niezmiernie proste, a więc — nie budzi nadmiernego zaufania. Okazuje się jednak, że rzeczy proste są zawsze najlepsze. Zresztą — spróbujcie zastosować się do naszych rad, a przekonacie się sami!

Humor Krajowy

Na krótko przed śmiercią marszałka Woroszyłowa pewien młody oficer armii sowieckiej nazwał go "starym durniem". Tego oficera rozstrzelano. Czy popełnił aż tak ciężkie przestępstwo, używając słów "stary dureń"?

— Tak. Zdradził wojskową i państwową tajemnicę.

Za tylko 7c dziennie możecie sobie przywrócić Czerwone Ciałka Krwi i uwolnić się od

Zmęczenia Nerwowości

Eksperci żywności powiadają, że żywność traci witaminy po gotowaniu, a oprócz tego nieodpowiednia dieta może przyczynić się do osłabienia Waszej energii, siły i odporności, powodując złe samopoczucie — utratę apetytu — wpływając ujemnie na sen — dlatego że Wasz organizm odczuwa brak witamin i żelaza

Żądajcie Dzisiaj Kapsułek
WITAMIN "Star" 100 tabl.—$6.95
GLASZER APTECE
957 N. Ashland Ave Róg Augusta Blvd.

SINGERS, MUSICIANS
INDEPENDENT PRODUCERS
BANDS, SONGWRITERS, MANAGERS, RECORD COMPANIES, ETC.

We are a record distributor looking for records, masters, & groups, writers, bands to handle your records or groups on a nationwide or overseas basis. We cover the world with music and records.

Shows for schools, colleges, night clubs & private organizations, tours, concerts and shows of all kinds.

We have 7 promotion men on the road at all times. We welcome your group or bands or records.

TRACK DOWN ENTERPRISES & RECORD DISTRIBUTORS
MR. JACK FRENCH
CALL (312) 939-9066

Po Świętach – Duża Zniżka Cen

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD
In Formals, Pant-Suits Dresses And Coats . . .
Selected For Discriminating Women
We feature half sizes.
We Speak Polish
Verlenes Fashions
"MILADY'S"

UWAGA PANIE —
Które chcą być tak pięknie i elegancko ubrane jak Paryżanki, żeby wszystkim imponować najnowszymi fasonami!
Zapraszamy Was serdecznie do Verlene's Fashions.
Przyjdźcie i rozglądnijcie się po naszym sklepie, a przekonacie się same, że mamy największy wybór w całym mieście.
Prosimy wyciąć to ogłoszenie i przynieść je, aby otrzymać oprócz zniżki po świątecznej również specjalny prezent na pamiątkę zapoznania się.

5714 WEST BELMONT AVE. — Tel. 286-4464
Sklep otwarty codziennie od 9:30 do 5:30 po południu, a w poniedziałki i czwartki od 12 do 9 wieczorem.

Staro-Katolicki KOŚCIÓŁ MARIAWITÓW

potrzebuje dobrowolne ofiary na prace misyjne. Młodzi mężczyźni i kobiety, także inne, które są zaintersowane w Kościel lub życiu religijnym, mogą pisać o dalsze informacje do:
Most Rev. Archbishop Robert R. Zaborowski. O.M., D.D.
2803 Tenth Street
Wyandotte, Michigan 48192

JAKE'S RESTAURANT and LOUNGE

4518 WEST FULLERTON AVENUE

Doskonałe Wszelkiego Rodzaju Napoje.
Wyśmienita Polska Kuchnia. Świetna Czarnina.
Najlepsze Wszelkiego Rodzaju Stejki.
W Soboty Doborowa Orkiestra Przygrywa Do Tańca.
W Niedziele Wiele Innych Miłych Niespodzianek Dla Naszych Gości.
Otwarte 6 Dni w Tygodniu Prócz Poniedziałku.
Zapraszamy Wszystkich Do Polskiej Restauracji
FRANCISZEK i JADWIGA BIENIASZ, Właściciele
Po Rezerwacje Telefonować DI 2-2360

Lećcie do Warszawy Lufthansa przeniesie Was tam.

Ze Stanów Zjednoczonych samolot Lufthansy zawiezie Was do Frankfurtu w Niemczech Zachodnich. Stamtąd inny samolot Lufthansy przeniesie Was do Warszawy.

Prosimy zapytać agenta podróży lub biuro Lufthansy o rozkład lotów do Warszawy i o cenę oszczędnościowych biletów wycieczkowych Lufthansy.

Jeśli chcą Państwo sprowadzić krewnych lub przyjaciół, aby odwiedzili Stany Zjednoczone, zajmie się tym agent podróży lub Oddział Przedpłat Lufthansy.

Jeden telefon uwolni Państwa od kłopotów związanych z organizowaniem podróży.

Lufthansa German Airlines

100 South Michigan Ave.
Chicago, Ill. 60603
Tel. 800—645-3800

Adres w Polsce:
Warszawa
Szpitalna 6
Tel. 277-819

Kontenerowce, Czyli Pojemnikowce Polskie

Kontenerowce, czy jak kto woli pojemnikowce, statki towarowe do przewozu tak zwanej drobnicy, robią na całym świecie coraz większą karierę. Polski przemysł okrętowy, uważnie śledzący zapotrzebowania rynku światowego, stara się jak najszybciej odpowiedzieć nowymi konstrukcjami w dziedzinie poszukiwanych przez armatorów zagranicznych jednostek morskich.

Zespół pracowników Biura Projektowo-Konstrukcyjnego Stoczni Gdańskiej zaprojektował pierwszy polski kontenerowiec komorowy II generacji. Statek ten o tonażu 23,4 tys. DWT wyposażony we własne urządzenia przeładunkowe, może przewozić jednorazowo 1,300 pojemników o wielkości 20 i 40 stóp. Pierwszą serię statków zamówionych przez znanych amatorów z NRF, Wielkiej Brytanii, Holandii i Francji buduje też załoga Stoczni Gdańskiej. Prototypowa jednostka z tej serii m/s "Caribia Express", przeznaczona dla armatora Hapag Lloyd A. G. z Hamburga — spłynęła już na wodę, a do eksploatacji wejdzie pod koniec tego roku. Przystosowana do rejsów w strefie tropikalnej i umiarkowanej będzie pływać na linii Europa-Australia-Ameryka. Ten nowoczesny statek, należący do tego typu jednostek, które budują nieliczne tylko stocznie — jest jeszcze jednym dowodem prężności polskiego przemysłu okrętowego.

W Biurze Projektowo-Konstrukcyjnym Stoczni Gdańskiej trwają nieustannie prace nad nowymi typami statków. Obecnie na warsztacie są statki wielozadaniowe z dźwigiem 300-tonowym, rybackie bazy-przetwórnie o wydajności 22 tys. puszek konserw na dobę, nowe wersje statków typu RO-RO, chłodnicowe i inne.

H. Sienkiewicz w Filatelistyce

W Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, czynna jest wystawa filatelistyczna pt. "Henryk Sienkiewicz — laureat Nagrody Nobla" — zorganizowana z okazji przypadającej w br. 60-ej rocznicy śmierci pisarza. Na wystawie zgromadzono znaczki polskie i zagraniczne z podobizną Sienkiewicza, — oraz karty pocztowe i koperty.

Zabiegi Chiropraktyczne na Bóle w Plecach, Nogach i Ramionach

Dr. Chester Wilk

Jedną z najczęstszych dolegliwości, z jaką Chiropraktorzy mają do czynienia to ból mięśniowo-kostny w krzyżu (dolna część kręgosłupa).

Kręgosłup ludzki składa się z 33 kręgów, przez które przechodzi unerwienie do każdej części ciała. Zdarza się czasem, że na skutek nadwerężenia kręgosłupa uszkodzone zostaje działanie unerwienia.

Może to być z powodu podnoszenia ciężarów, przeciągu, nagłych zmian temperatur, poślizgnięcia, schylania, wypadku samochodowego, ćwiczeń atletycznych, pracy przy biurku, naprężenia nerwowego i t. p. — powodując nie tylko ból w podrażnionym miejscu, ale bóle głowy, bezsenność, problemy trawienia i inne komplikacje

Chiropraktyczne manipulacje w okolicy stosu pacierzowego dają odprężenie, usuwają zatłoczenie i pomagają organizmowi w normalnej funkcji w naturalnym procesie gojenia. Wstąpcie do swego chiropraktora.

Autorem tego artykułu jest Dr. Chester Wilk, lekarz-chiropraktor, (wykładowca i autor najgłośniejszej książki na temat chiropraktyki), który prowadzi biura pod następującymi adresami: — 5130 W. Belmont Ave., Chicago, oraz 9238 Greenwood Ave. w Des Plaines, Ill. Celem umówienia prosimy telefonować: — 725-4878. (Ogł.)

Pająk Krzyżak

Krzyżaka znamy wszyscy dobrze. Nieraz widzieliśmy go w zagajnikach, lesie czy ogrodzie, nawet w mieszkaniu.

Jak pająk może zbudować swoją tak dużą sieć i w jaki sposób przerzuca pierwszą linę? — nad tym pytaniem z pewnością niejeden z was się zastanawiał.

Dla krzyżaka to nic trudnego. Pająk wchodzi na wysokość 2-3 metrów po pniu lub gałęzi i przy dość wietrznej pogodzie zaczyna snuć nić, puszczając jej wolny koniec. Nić łopoce na wietrze, a pająk ciągle powiększa jej długość, tak że w końcu zaczepi ona o jakiś przedmiot. Wtedy krzyżak idzie po nici na drugą stronę, wlekąc za sobą nową nić dla wzmocnienia mostu. Czyni to zresztą kilkakrotnie tworząc grubą linę podstawową. Teraz dopiero ze środka liny, ku jednej i drugiej gałęzi zaczyna pająk snuć sznury ramowe, między którymi utworzy sieć z promieni koncentrycznych i poprzecznych lepkich i cienkich włókien.

Kiedy sieć jest już gotowa, pająk chowa się zwykle z boku sieci pod listek lub kawałek kory i czatuje na ofiarę. Od środka sieci do miejsca, w którym się znajduje przeprowadza dodatkową, naprężoną nić. Wtedy każde drgnienie sieci, w końcu zaplątuje się ofiara, udziela się tej nici, a z jej ruchów przyczajony drapieżca dowiaduje się, co dzieje się w sieci.

Gdy więc w sieć wpadnie komar lub muszka, pająk szybko do niej podbiega i rozprawia się z nią, omotując w lepkie sznury, a potem wysysając owada tak, że pozostanie zeń tylko suchy pancerzyk.

Pająki zwykle nie są przez nas lubiane. Są one jednak pożyteczne, gdyż niszczą duże ilości owadów szkodliwych.

(Narodowiec)

Naczynia Skórzane

Liczne naczynia skórzane stanowią charakterystyczną cechę kultury ludów tureckich i mongolskich, dzielącą ją od kultury ludowej Słowian oraz innych ludów Zachodu. Nie mniej jednak musiały być znane także naczynia i w Europie.

Worki skórzane jeszcze dziś są używane do przenoszenia jadła na Wielkorusi. Są też pospolite u Słowian na Bałkanach, gdzie w wielu okolicach stanowią nieodzowne naczynie w każdym chyba domu. Robi się je ze skóry zdartej z barana, otwartej w tym miejscu, gdzie była głowa, a związanej na czterech końcach odnóży.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Biecz i Jego Zabytki

Biecz — urocze miasteczko na południu Polski w wojew. nowosądeckim, z racji zabytkowego, średniowiecznego układu urbanistycznego i wielu zabytków — jak ratusz, z XVII wieku, gotycki kościółek, domy Kromera i Bayera, zwany jest "małym Krakowem".

W ostatnim czasie odrestaurowano ratusz, kościół, stylowe kamieniczki, a także . . . Basztę Katowską. Trzeba bowiem nadmienić, że w dawnych czasach istniała w Bieczu szkoła katowska, a na rynku publicznie wykonywano wyroki śmierci na grasujących w okolicach zbójach.

Właśnie w słynnej już Baszcie Katowskiej — po konserwacji znajdzie miejsce muzeum z ciekawymi i cennymi eksponatami. Niewątpliwie najcenniejszym będzie unikalny w skali krajowej pulpit muzyczny z 1633, a dalej ekspozycje rycerskie, meble, liczne dokumenty. W kamienicy Rokickich, w której kiedyś mieściła się apteka, będzie umieszczona dalsza część ekspozycji muzealnej, a więc przepisy lekarskie i recepty z XV wieku.

Humor z Zeszytu Szkolnego

"O potrzebie szukania sposobów zabezpieczenia świadczy ilość i przekrój osób dokonujących kradzieży".

"Szalet został wyłączony z eksploatacji i przekazany do Urzędu Dzielnicowego pismem nr 5". (D.P.)

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów
4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
Doświadczeni wykładowcy.
Po informacje telefonować lub pisać:
DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
Dept. P. — 1 blok od kolejki.
Chicago, Ill. 60626 Telefon: 262-9102
— oraz —
E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o CONCORDIA TEACHERS COLLEGE
7400 Augusta Street, River Forest, Illinois 60305
Tel. 771-7746 Pytajcie o Mr. Mayer

O'Malley & McKay INC.
For Custom
Insurance Programs & Service
GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018
(312) 298-1620

NOW OPEN PETE'S MOBIL SERVICE
FORMERLY
PETE'S STANDARD SERVICE, 5859 S. WESTERN AVE.
NOW LOCATED AT 5900 S. CALIFORNIA AVE.
Complete mechanical repairs on cars and Towing Service. We carry Mobil products and accessories.
Phone 476-8646. We speak Polish, ask for Pete.

PRINCESS PASTRY SHOP
5530 West Belmont Avenue
Phone PA 5-8737
SPECIALIZING — Continental Pastries, Party Cakes for every occasion, Wedding Cakes made to order.
Polish Pastry our specialty.
ALL OUR BAKERY GOODS BAKED FRESH DAILY.

POLSKIE WINA
POLSKIE Wódki i Likiery
POLSKIE PIWO
POLSKIE Konserwy Mięsne
POLSKIE WĘDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERY
Kuhn
Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z Europy wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.
Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTE CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELE 9 RANO DO 8:30 WIECZ.
Kuhn's FOOD SHOP

In Stock and Custom Made
COMFORTERS
PILLOWS
• Dacron • Down
• Feathers • Wool
Recovered or Made to order
Established 1935
Ondrus & Son
6533 CERMAK RD.
BERWYN 484-1700

DUŻY WYBÓR PREZENTÓW NA WSZELKIE OKAZJE
ZNIŻKA DO ⅓ CENY
NA DIAMENTACH i OBRĄCZKACH
• Polski Orzeł, złoto 14 karatów . . . . $ 15.00
• Medalik M. B. Częstochowskiej z łańcuszkiem . . . . $ 20.00
• Męski pierścionek, złoto 14 kar. z Orłem na rubinie $119.00
• Taki Sam Pierścionek Damski . . . . $ 89.00
• Transformer elektryczny . . . . $ 10.90
• Maszyna do pisania z polskimi trzcionkami . . . . $ 95.00
• AM Magnetofon Kasetowy 220 do Europy . $ 39.90
• Polska Porcelana Stołowa, 45 sztuk . . . . $ 49.90
Mówiący po polsku zegarmistrz urzęduje w sklepie
DOŚWIADCZONY POLSKI JUBILER
LUSTIG
Clothing and Jewelers, Inc.
1256 MILWAUKEE AVE.
BE 5-1041
OTWARTE W NIEDZIELE DO 4:00 PO POŁ.

Can't Make The Track
Western Goes There
and Back
OUR NEWEST LOCATION
7116 W. HIGGINS
CHICAGO, ILLINOIS
3 LOCATIONS TO SERVE YOU
OPEN DAILY 10 A.M.-6 P.M.
• FOR INFORMATION ONLY—PHONE 631-2252 •
WESTERN
MESSENGER SERVICE INC.
OUR OTHER LOCATION IN THE AREA
5140 N. ELSTON AVE.
(AT WINONA)
PHONE: 777-0760
6848 WEST GRAND
Phone: 237-8358

Chicagoski Najstarszy POLSKI SKLEP Z MEBLAMI
ZAPRASZAMY DO OBEJRZENIA NASZEGO DUŻEGO WYBORU MEBLI, DYWANÓW I PRZYRZĄDÓW KUCHENNYCH.

Walter Papciak, właściciel
Columbia Furniture Co.
JAK ZOBACZYCIE TO SIĘ PRZEKONACIE, ŻE MOŻEMY WYPOSARZYĆ WASZE MIESZKANIE OD PODŁOGI DO SUFITU, ZA UMIARKOWANĄ CENĘ. OBSŁUGA RZETELNA.
2125 W. CHICAGO AVE.
Phone 276-8100
TUES. - FRI. - SAT. 9:30— 6:00
WEDNESDAY 9:30—12:00
MON. - THUR. 9:30— 9:30
Z powodu wyprzedaży w miesiącu styczniu. Zniżka w cenach od 10 do 40%.

KUPUJEMY
SREBRE i ZŁOTE AMERYKAŃSKIE DOLARY.
ZŁOTE i SREBRNE MONETY Z CAŁEGO ŚWIATA.
Także Wszelkiego Rodzaju Znaczki Pocztowe.
Płacimy Gotówką.
POLSKA FIRMA
PATRIA STAMP & COIN CO.
Narożnik Archer i Sacramento
4207 S. Sacramento Tel. 247-5081
MÓWIMY PO POLSKU.

UWAGA KLIENCI
Apteki Cabanski Pharmacy Inc.
Recepty oraz rekordy wszystkich wysyłek lekarstw do Polski — przejął i załatwia od kilku miesięcy
LANDSMAN DRUG
4000 W. Division (róg Pulaski), Chicago, Ill. 60651
Telefon 235-6043
Rozmówicie się po polsku
Mamy na składzie: Mirros — maść żywokostową JIB oraz Woda Polska—na włosy
Formula 22—witaminy oraz OPŁATKI

POLSKIE SKLEPY WĘDLIN I DELIKATESÓW
Zapraszają Was i polecają doskonały i wielki wybór

Wędzonych i pieczonych szynek, kiełbas i boczków oraz wszelkiego rodzaju wyrobów masarskich wyśmienitych i przyrządzonych na sposób europejski i polski domowego wyrobu. — Wyrabiamy własnym sposobem doskonałe szynki od kości wędzone i gotowane.
TAKŻE SZYNKI importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA i z innych krajów europejskich. CENY PRZYSTĘPNE.
STANISŁAW I JOANNA NYLEC, Właściciele
DIVERSEY SAUSAGE
3427 W. DIVERSEY AVE. Tel. 227-3049
oraz
FELIKS I MARY NYLEC, Właściciele
NYLEC'S SAUSAGE & DELICATESSEN
5322 W. LAWRENCE AVE. Tel. 736-3484

5¼% NO MINIMUMS Add to or withdraw from any account Any time Interest compounded quarterly paid quarterly
6½% ON $1,000 ONE YEAR MATURITY Interest compounded quarterly
6¾% ON $1,000 30 MONTH SAVINGS CERTIFICATES
7½% ON $5,000 4 YEAR SAVINGS CERTIFICATES
7¾% on $10,000 6-year Savings Certificates
LOOMIS SAVINGS and Loan Association
DWA BIURA:
6350 West 63rd St.
Chicago, Ill 60638
Tel. 586-6900
1359 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Tel. 927-6701-02
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER INSURED SAFETY OF YOUR SAVINGS

Zakończenie Odbudowy Gdańskich Świątyń

Zaczęta przed 30 laty odbudowa historycznych świątyń zabytkowego centrum Gdańska dobiega końca. Obecnie przystąpiono do rekonstrukcji bryły architektonicznej ostatniego ze zniszczonych kościołów gdańskich — gotyckiej świątyni pw. św. Piotra i Pawła. Odbudowując charakterystyczną wieżę gdańskiego kościoła przywraca się panoramie nadmotławskiego grodu kolejny ważny akcent historyczny.

Przed 30 laty, z wyjątkiem Bazyliki Dominikańskiej św. Mikołaja, której architektura w zasadzie oparła się skutkom wojny, wszystkie pozostałe kościoły zabytkowego śródmieścia Gdańska legły w gruzach. Zabytkowe śródmieście Gdańska zostało spalone w 90 proc. Z nadzieją ponownego przywrócenia kulturze europejskiej jego pomników sztuki sakralnej przystępowano w ciężkim okresie powojennym do odbudowy świątyń. Już wkrótce po odbudowaniu świątyń Piotra i Pawła wszystkie gdańskie kościoły znajdują się pod dachem. Pozostaje tylko rewindykacja arcydzieł miejscowej sztuki gdańskiej rozproszonej po Kraju i świecie oraz ich ekspozycji na właściwym miejscu. Kościół Piotra i Pawła odnawiany jest staraniom gdańskiej kurii Biskupiej.

Wielka Wyprzedaż
MĘSKICH I DAMSKICH
Kożuchów i Futer
Już od $45,00
ZŁOTY BACA
(Golden Shepherd)
3131 MILWAUKEE — Tel. 478-5351
KOŁO KASZTELANKI

DUŻO OSZCZĘDZISZ
KUPUJĄC PŁYN VX-6
WZMACNIA SŁABĄ BATERIĘ W 100%.
GWARANCJA 5 LAT.
TELEFONOWAĆ DO ADOLFA 237-8050

T. Kuczewski, Kierownik

JUŻ TERAZ JEST CZAS
Robić Rezerwacje
Na Wyjazd Do
POLSKI
PONAD **25** BARDZO TANICH WYCIECZEK
Na 3-4-5-6 Tygodni oraz
2 i 3 Miesiące
- Załatwiamy Wszelkie Sprawy Wchodzące w Zakres Usług Pekao.
- Sprowadzamy Rodziny na Stałe lub z Wizytą.
- Załatwiamy Wszelkie Dokumenty, Wizy, Afidawity.
- Upoważniony Dealer PEKAO

Pekao
CENTRAL TRAVEL, INC.
T. KUCZEWSKI, Kierownik
4102 Archer Ave. Telefon 254-4144
25 LAT DOŚWIADCZENIA

CERTIFIED PROVISION CO., INC.
Wholesale Meat Supplies
13039 So. Division Street
Blue Island
U.S.D.A. Gov't Insp. Meat Plant Establishment No. 2506
OPEN TO THE PUBLIC
Fancy Cuts of Meat Sold
To the Public at wholesale prices
Every Saturday 9:00 a.m. to 1:30 p.m.
We accept Food Stamps
For your convenience we will accept phone orders
Monday thru Friday Call 388-5020-21

UWAGA! UWAGA! UWAGA!
TYLKO JEDEN RAZ!!!
Na ogólne żądanie Publiczności i Aktorów
POWTÓRZENIE
MUZYCZNEJ SZTUKI REF-RENA
GRZESZNIK
W NIEDZIELĘ, 6 LUTEGO O 3:00 PO POŁ.
W AUDYTORIUM ŚW. TRÓJCY
UDZIAŁ BIORĄ:
B. Denys, J. Mroczkowska, N. Oleńska, E. Chudzik, B. Pawlikowska, Z. Kossakowski, R. Krzyżanowski, Ref-Ren, Z. Szepett, S. Wicik, J. Zieliński
Przy fortepianie: J. Kwiatkowska
Dekoracje: B. Wolski
Przedsprzedaż biletów: Alma Travel, 1282 Milwaukee—Pol-Center, 1250 Milwaukee—Orbit Travel, 2931 Milwaukee Oraz telefonicznie Rukujzo Advertising, 384-6748
NASTRÓJ — SATYRA — HUMOR — PIOSENKI!!!

Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym!

Anna Buss

Narodowe Akordy

Minęło 75 lat od chwili, gdy 5 listopada 1901 r. Emil Młynarski, współtwórca i dyrektor Filharmonii w Warszawie, dyrygował pierwszym koncertem. W nowym gmachu oddanym muzyce brzmiały wtedy utwory Władysława Żeleńskiego, Zygmunta Noskowskiego oraz grane przez samego Ignacego Paderewskiego kompozycje Chopina i jego własny koncert fortepianowy a-moll.

Dzieje Filharmonii były jednak przez te trzy ćwierć wieku bardzo burzliwe. Od momentów wielkich i wzniosłych, poprzez stagnacje i załamania, wynikające często z przyczyn tak zwanych obiektywnych, to jest przeważnie trudności finansowych, ale i artystycznych niesnasek — po dramatyczne chwile wojenne.

Gmach Filharmonii spłonął na początku wojny, doszczętnie zaś zrujnowany został przez pociski pod koniec wojny. Podczas prac przy odbudowie, przy ulicy Jasnej 5, znaleziono w gruzach kamień węgielny z dokumentem założycielskimi: "W dniu 26 maja 1900 roku złożony został kamień węgielny pod budowę gmachu Filharmonii Warszawskiej, która ma być przytułkiem muzyki narodowej. Starania o pozyskanie ludzi dobrej woli dla tej sprawy, zebranie funduszów i ułożenie ustawy Towarzystwa Akcyjnego zostały zaczęte w dniu 14 stycznia 1899 roku, pierwsze zebranie organizacyjne Akcjonariuszów odbyło się w dniu 6 lutego 1900 roku. Plany gmachu wykonał budowniczy Karol Kozłowski. Pierwszy Zarząd Towarzystwa składali pp. Stefan ks. Lubomirski — przewodniczący oraz baron Leopold Kronenberg, Ludwik Grossman, Maurycy ordynat hr. Zamoyski, Władysław hr. Tyszkiewicz. Pierwszym dyrektorem zarządzającym był Aleksander Rajchman. Na pierwszego dyrektora muzycznego postanowiono powołać Emila Młynarskiego".

Pomysł zbudowania "przytułku dla muzyki narodowej" był znacznie starszy, lecz sytuacja polityczna nie pozwalała wtedy na wzniesienie go siłami społecznymi narodu. Utworzenie więc Towarzystwa Akcyjnego, jako przedsiębiorstwa o charakterze handlowym było wyjściem z sytuacji, aczkolwiek arystokracja i potentanci finansowi traktowali swoje wkłady nie jako udział w przedsiębiorstwie, lecz jako dotację na rozwój polskiej muzyki, a właściwie kultury narodowej. Budowa gmachu trwała osiemnaście miesięcy i wspomniany koncert premierowy był wielkim wydarzeniem nie tylko muzycznym, ale i patriotycznym. Kiedy bowiem zabrzmiała kantata Władysława Żeleńskiego do słów Or-Ota "Żyj pieśni", płacząca ze wzruszenia publiczność podjęła ją słowami "Żyj Polsko".

Czasy dyrektury E. Młynarskiego były wspaniałe. Okrzepł sam zespół Filharmonii, przyjeżdżali do Warszawy sławni na świecie soliści, choćby wspomnieć skrzypków Leopolda Auera, Pablo Sarassate, śpiewaczkę Salomeę Kruszelnicką czy Maurycego Rosenthala — świetnego pianistę. W drugim sezonie gościono Jacques'a Thibaud, Ryszarda Straussa, Wandę Landowską, wreszcie w 1903 r. dyrygował koncertem kompozytorskim Edward Grieg. Po Młynarskim kierownictwo Filharmonii przejął Zygmunt Noskowski, później Henryk Melcer. Ale już wtedy zaczęły się spory i niesnaski w środowisku muzycznym i w 1908 r. sytuacja Filharmonii była tak beznadziejna, że wystawiono ją na licytację. Wielka dotacja Kronenberga i Zamoyskiego wycofały budynek z przetargu, ale działalność muzyczna została w nim zepchnięta na ostatni plan. W gmachu założono dwa kina, sklepy, kawiarnię i restaurację nocną. Sytuacja zmieniła się dopiero w 1911 r. kiedy z inicjatywy Józefa Ozimińskiego powstało Zrzeszenie Artystów Filharmonii Warszawskiej.

Lata międzywojenne były też trudne, lecz nie przeszkodziło to na przykład Grzegorzowi Fitelbergowi wyzwolić niespodziewaną energię. W jednym tylko sezonie 1924-25 Fitelberg przedstawił warszawskiej publiczności 15 prawykonań młodych polskich kompozytorów oraz pierwsze w Polsce wykonania Honeggera, Strawińskiego, Krenoka, Prokofiewa.

W dniu wyzwolenia Warszawy Filharmonia leżała w gruzach. Muzycy jednak nie zaprzestali swej pracy. Już we wrześniu 1944 r. na Pradze, jakby na przekór toczącej się jeszcze wojnie, filharmonicy skupili się wokół Jerzego Wasiaka i Mieczysława Szymanowskiego. Siedmioosobowy zespół wystąpił już na początku października wspomnianego roku i stał się zalążkiem przyszłej Miejskiej Orkiestry Symfonicznej. Trzy lata później odbył się jej inauguracyjny koncert pod dyrekcją Mieczysława Mierzejewskiego z udziałem pianistów Raula Koczalskiego i Jana Ekiera.

Jest w historii Filharmonii Narodowej jeszcze jedna ważna data. Pamiętny dzień 21 lutego 1955 r. Otwarcie gmachu Filharmonii Narodowej, kiedy to Minister Kultury i Sztuki odczytał akt nadania instytucji tej właśnie nazwy. Uroczystym koncertem muzyki polskiej dyrygował Witold Rowicki. Solistką była Wanda Wiłkomirska. W programie znalazły się: uwertura "Bajka" St. Moniuszki, "I Koncert Skrzypcowy" K. Szymanowskiego i "Koncert na orkiestrę" W. Lutosławskiego. Był to znowu koncert-symbol. Prezentował historyczny wachlarz muzyki polskiej i był artystyczną deklaracją. W rok później ukoronowaniem starań o wysoki poziom warszawskiego zespołu Filharmonii był pierwszy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej "Warszawska Jesień". Rozpoczął się okres sukcesów. Ale działalność Filharmonii to nie tylko koncerty symfoniczne. Z niej wywodzą się przecież tak znane zespoły jak Musicae Antiquae Collegium Varsoviense, Fistulatores et Tubicinatores Varsovienses, Scena Kameralna, czyli Warszawska Opera Kameralna, Warszawscy Filharmonicy pod dyrekcją Karola Teutscha, Zespół Kameralistów pod dyrekcją Jerzego Witkowskiego i inni.

Zespół znany jest też publiczności kilkudziesięciu krajów świata. Swój jubileusz Filharmonia Narodowa święci szeregiem koncertów muzyki polskiej od XVII wieku po najwspółcześniejsze kompozycje. Uświetniają je wykonawcy tej klasy co Stefania Woytowicz, Barbara Hesse-Bukowska, Wanda Wiłkomirska, Witold Małcużyński, Konstanty Andrzej Kulk i Regina Smendzianka.

Czy Bałtyk "Napędzać" Będzie Elektrownie?

W świecie dąży się obecnie do wykorzystania wszystkich zasobów energii. Wielu naukowców od lat podejmuje wysiłki, aby znaleźć najbardziej skuteczną meodę wykorzystania energii fal morskich do celów użytkowych.

Pracownik Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Koszalinie — Z. Cierpisz opracował formę wykorzystywania energii falowania wód powierzchniowych Bałtyku i właściwe do tego urządzenie. Samo urządzenie odznacza się nie skomplikowaną konstrukcją: pływak z wałem śrubowym porusza się pionowo, w rytm falowania wody: jego ruch zamienia się za pośrednictwem sprzęgła na ruch obrotowy kół zębatych napędzających maszynę lub turbinę, umieszczoną na zakotwiczonej w dnie konstrukcji wspierającej.

Koszaliński wynalazca przedstawił również konkretną propozycję wykorzystania swego urządzenia — w budowanych na wysokim brzegu morskim elektrowniach pompowych. Urządzenie do wykorzystywania energii falowania napędzałoby pompę, która rurociągiem tłoczyłaby wodę morską do górnego nadbrzeżnego zbiornika retencyjnego.

Spadając stąd innym rurociągiem — woda napędzałaby turbiny, a te — generatory.

Humor Krajowy

Nikt jeszcze nie przypuszczał, że może być okres przejściowy — kartki!

— Dlaczego mężczyzna się żeni?

— Bo nie może przez całe życie na rząd krzyczeć.

Sympozjum Polonijne KUL

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim — odbyło się sympozjum polonijne na temat "Główne problemy w działalności polonijnych placówek duszpasterskich". Organizatorem — drugiego już sympozjum o takim charakterze (pierwsze miało miejsce w 1975 r.) — był Zakład Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej KUL.

Sesja miała charakter międzynarodowy; wygłoszono bowiem 11 referatów, z czego 4 przez prelegentów z zagranicy — reprezentujące kraje: — Brazylia (1), Francja (1), USA (2), oraz Anglia z głosem w dyskusji (1). Otwarcia sympozjum dokonał rektor — Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego — ks. prof. dr. Mieczysław Krąpiec, będący — jednocześnie kierownikiem w/w Zakładu. Powiedział m. in., że sympozjum zostało zorganizowane z myślą o Polonii i duszpasterzach polonijnych — wychodząc naprzeciw ich potrzebom i trudnościom. Poinformował również zebranych o pracach badawczych prowadzonych przez Zakład Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej.

Sesja uwypukliła wszechstronną i doniosłą rolę duszpasterstwa w środowisku polonijnych. Działa on zarówno na płaszczyźnie duchowej jak i kulturowej. Jednym z głównych celów jego działalności jest utrzymywanie więzi kulturowej z Ojczyzną pochodzenia migrantów, czyli podtrzymanie polskości. Jest to, i winna być w przyszłości, nieodłączna cecha duszpasterstwa migracyjnego. Nie może wydajnie pracować wśród Polonii ten — kto stracił kontakt ze środowiskiem i kulturą polską.

KOŁO PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA
Serdecznie zaprasza na swą
Wielką Zabawę Karnawałową
Która odbędzie się w sobotę, dnia 22 stycznia 1977
w sali balowej
GREEK CULTURAL CENTER
2727 W. WINONA
Orkiestra "Polonez" R. Mytnika
Początek o godzinie 8:30 wieczorem
Donacja $5.00. — Własny bar i bufet
Po rezerwacje proszę telefonować
276-3427 lub 342-2686
Dochód przeznaczony na cele harcerskie

SŁUŻYMY POLONII

CASIMIR E. WEGLARZ
Asystent Wiceprezesa

IRENE FORD
Asystent Kasjera
Manufacturers Bank
1200 N. ASHLAND AVE.,
Phone: BR 8-4040
Member Federal Deposit Insurance Corporation
Każde Konto Jest Ubezpieczone do $40,000
ZASOBY PONAD $120 MILIONÓW

CHICAGO EYE, EAR, NOSE & THROAT HOSPITAL
FRANKLIN & WASHINGTON
Since 1897
FR 2-9400
COMPREHENSIVE SERVICES
EYE EXAMINATIONS
- Visual Screening
- Glaucoma Testing
- Eye Disease Testing
- Contact Lenses
- Optical Department

EAR, NOSE & THROAT EXAMINATIONS
- Speech & Hearing Tests
- Allergy Clinic

MEDICAL EXAMINATIONS
- Pre-employment Physical Examinations
- X-Ray and Lab Testing

Clinic Hours
Monday-Saturday
8:30 a.m. to 5 p.m.
(All services rendered by licensed specialized physicians.)

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

Wyniki Turnieju Bilarda w Klubie Wisła

2-gi turniej bilarda pod dyr. w.prez. M. Kuczyńskiego o czł. zarządu St. Stasiecka był wielką i udaną imprezą. Pierwsze miejsce zdobył zwycięzca innych turniejów Tony Sidor. Niespodzianką turnieju byli: R. Dziekoński (2-gie miejsce) i J. Śliwa (3-cie). Zwycięzcy otrzymali trzy cenne nagrody. Następny turniej bilarda, 29 stycznia. Członkowie i nie-członkowie mogą brać udział.

★ ★ ★

KALENDARZYK WISŁY

W piątek, 14 stycznia — seniorzy grają z gr. White w Chicago Armory o godz. 8:50 wiecz. Zniżkowe bilety w Klubie Wisła.

W sobotę, 15 stycznia — zakończenie sezonu seniorów (1976) w lokalu Wisły, 4411. W programie puchary, zabawa oraz do tańca gra zespół J. Sznitko. Wisła zaprasza całą Polonię.

W niedzielę, 16 stycznia — juniorzy Wisły grają z Gr. White w Broadway Armory najważniejszy mecz sezonu halowego o godz. 7-ej wiecz. Bilety w Klubie Wisła 4411 W. Fullerton.

W sobotę, 22 stycznia — zakończenie sezonu juniorów (1976) w lokalu Wisły. W programie udział biorą przedstawiciele Ligi, którzy wręczą juniorom Wisły puchar za 1-sze miejsce w Youth Div.. Po programie zabawa. Wisła zaprasza.

* * *

ZAKOŃCZENIE SEZONU 1976 W KLUBIE WISŁA

W sobotę, dnia 15 stycznia, odbędzie się oficjalne zakończenie sezonu Pierwszej Drużyny klubu Wisła, która jak wiadomo miała ogromne sukcesy. Benjaminek Major Div., mistrz Major Div. (Red Sec.), to superosiągnięcia Wisły w 50-tym roku istnienia. Dla wyrażenia uznania dla graczy, oraz kierownictwa, urządzone będzie przyjęcie w klubie Wisła, 4411 W. Fullerton ave. Cała sportowa Polonia jest proszona.

W programie puchary, zabawa oraz występy artystów z Polski. Więcej szczegółów później. Początek o godz. 7:30 wiecz. W imieniu całego Zarządu zaprasza wszystkich M. Kuczyński, wiceprezes.

* * *

ROZGRYWKI HALOWE SENIORÓW W PIĄTEK, 14 STYCZNIA

Druga kolejka rozgrywek halowych w Chicago Armory 14 stycznia przedstawia się interesująco. Począwszy od 3:30 kolejno grać będą: Lightning-Un. Serbs, Flyers-Rams, Schwaben-Kickers, Croatans-Hellenic, Wisła-Gr. White. Marrons-Lions, Slovaks-Liths, C.D.T.-Adria.

Mecz Wisły jest o godz. 8:50 wiecz. W drukowanym programie z ubiegłego piątku p. Abe Korsower w artykule "Indoor Highlites" przedstawił drużyny biorące udział w turnieju na temat drużyny Wisły napisał, co następuje:

"Wisła is of course recongnized as the "CLASS" team in Chicago". Ten superlatyw nie powinien wzbudzać fałszywej dumy wśród graczy, a raczej być zachętą do szczerego wysiłku, aby opinii o Wiśle wśród obcych nie psuć. Pan A. Korsower wymienił szereg graczy Wisły, znanych mu z sezonu letniego, którzy w jego opinii przyczynili się do zbudowania reputacji najlepszej polskiej drużyny w Chicago, Wisły . Mecz Wisły z Gr. White nadrabia szybkością wszystkie inne braki. Meczem wieczoru może być mecz Wisły oraz Maroons z Lions, które to drużyny wygrały ubiegłego piątku i sądzą, iż są na dobrej drodze do czołowego miejsca w Major Div.

W pierwszej Dyw. Lightning (Błyskawica) gra z Un. Serbs o wczesnej godz. Po zwycięstwie nad Slovaks (2:1), Błyskawica jest na właściwym torze.

Zniżkowe bilety w Klubie Wisła, 4411 W. Fullerton i w Klubie Błyskawica, 4139 S. Kedzie Ave.

★ ★ ★

STARA MIŁOŚĆ NIE RDZEWIEJE

Marcello Fiasconaro powrócił do sportu uprawianego w czasach młodości, do rugby. Znakomity średniodystansowiec włoski stał się podporą mediolańskiej drużyny Concordia. Nie zdecydował jednak jeszcze, jaką pozycję zajmie w ekipie: czy pozostanie na skrzydle, czy — ku czemu bardziej się skłania — przejdzie na środek ataku.

NAJLEPSZY PIŁKARZ ROKU

Zwycięzcą tradycyjnego plebiscytu katowickiego "Sportu" na najlepszego piłkarza sezonu został Henryk Kasperczak z mielieckiej "Stali."

Zdobył on absolutne uznanie czytelników pisma. Najlepiej wykazują to liczby. Henryk Kasperczak uzyskał 433.479 punktów i znacznie wyprzedził swojego najgroźniejszego konkurenta — kapitana drużyny narodowej Kazimierza Dejnę, który zgromadził na swoim koncie 277.982 punkty. Na następnych miejscach w pierwszej dziesiątce uplasowali się: 3) W. Żmuda, 4) G. Lato, 5) A. Szarmach, 6) S. Terlecki, 7) H. Maculewicz, 8) J. Sybia, 9) Z. Szołtysik i 10) K. Kmiecik.

* * *

Henryk Kasperczak jest studentem ostatniego roku warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Był członkiem reprezentacyjnej drużyny polskiej na X Mistrzostwach Świata w piłce nożnej. Jego marzeniem jest znaleźć się w składzie drużyny, która weźmie udział w argentyńskich mistrzostwach świata. Laureat plebiscytu "Sportu" jest optymistą — wierzy, że piłkarze polscy pomyślnie przebrną przez eliminacje do mistrzostw i że w "Mundial-78" w Argentynie sprawią jeszcze większą niespodziankę niż w RFN.

* * *

EDWARD SZNAJDER PREZESEM PZPN

W niedzielę obradowało w Warszawie walne zgromadzenie Polskiego Związku Piłki Nożnej. Wzięło w nim udział 85 delegatów ze wszystkich okręgów kraju.

* * *

Uczestnicy obrad podsumowali osiągnięcia związku z ostatniej kadencji, wyrażając zadowolenie z wyników polskich piłkarzy na arenie międzynarodowej. Zabierając głos, przewodniczący GKKFiT, Bolesław Kapitan, podziękował ustępującemu zarządowi i dotychczasowemu prezesowi, Janowi Majowi, za wysiłek i zaangażowanie.

* * *

Delegaci przedyskutowali także główne kierunki działania PZPN na lata 1977-80. Wiele miejsca poświęcono piłkarstwu młodzieżowemu, sprawom sędziowskim, współpracy z nauką. Zaakceptowano potrzebę doskonalenia działalności wychowawczej w środowisku piłkarskim, eliminowania kaperownictwa. Wiąże się to z postulatami dotyczącymi "karty piłkarza" i nadal nieprecyzyjnymi przepisami w tym zakresie.

* * *

Zjazd dokonał wyboru 15-osobowego zarządu. Funkcję prezesa powierzono Edwardowi Sznajderowi, zastępcy przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. Wiceprezesami zostali Józef Ostas (do spraw organizacyjnych), Henryk Loska (d/s szkoleniowych), Wilhelm Bąk (d/s systemu rozgrywek), Stanisław Ekształn (d/s sędziowskich) i Janusz Cieślak (d/s wychowawczych i młodzieżowych). Sekretarzem generalnym mianowano Zygmunta Buhla.

* * *

DRUGA WOJNA STULETNIA ZAKOŃCZONA

Od trzech lat w szkockim Glasgow Rangers panowało napisane prawo, że wstęp do klubu mieli wyłącznie protestanci. Odwrotnie w Celtic Glasgow mogli grać jedynie piłkarze wyznania rzymsko-katolickiego. Trzeba było przeszło całego wieku, by bezsensowna segregacja została zniesiona. Pierwszy wyłom zrobił Celtic, angażując na stanowisko kierownicze katolika Jocka Steina. Również manażer Rangersów William Waddell stwierdził, że Szkoci mają dziś większe zmartwienia niż bezsensowna "religijna wojna kibiców." Teraz trzeba by pomyśleć raczej o krucjacie przeciw pijakom i awanturnikom.

News and Views...

By Ken Konrad

"THERE'LL BE a variety of Polka sounds for your dancing and listening pleasure." That's the way **Richard Chochul**, publicity chairman, was describing what will be going on Jan. 16 at Grand Manor Ballroom, 5436 S. Archer, during the International Polka Association's ninth annual Polka Festival Dance. The happy affair, which will begin at noon and continue through 11 p.m., is part of the IPA's January-Is-National-Polka-Month celebration. And believe it, there will be ten hours of Polka music by 15 outstanding bands: **Stan Golonka** and the Chicago Masters; Chicago Sound; **Chet Lasik's** 47th St. Concertina Club; **Tommy Altenburg's** Hap-E-notes; Foot Stompers; Motor City Polka Jacks; Monumentals; **Jimmy Mieszala's** Music Explosion; Windy City Brass; **Casey Homel** and His Polka Stars; **Jolly Stan Lee** (Wesoly Stas); **Joe Pat Paterek** and his International Polka Stars; Chicago Polka Gents; **Eddie Blazonczyk's** Versatones; Good Times. Oh, yes, **Rev. Henry Szczypula,** IPA chaplain and associate pastor at St. Florian's, will exhibit his musical prowess by giving out with some snappy Polkas on his concertina. . . . At 6 p.m., more or less, **Uncle Henry Cukierka,** of WTAQ Polka fame, will M.C. the special event of the evening, the presentation of the Antonina Blazonczyk Memorial Award to **Helen "Zosia" Dudek,** "for her promotion and advancement of Polka music in the Chicagoland area during the past 20 years." Eddie Blazonczyk, Antonina's son, will make the presentation. The selection of Zosia was made by a board headed by **Johnny Hyzny. Fred Hudy** is president of IPA. . . . Admission to the Polka gala is $2.50 payable at the door; children under 12 and anyone wearing an authentic ethnic costume will be admitted free. Proceeds will go to the IPA Polka Music Hall of Fame Building Fund. . . . So head for the Jan. 16 Polka Festival, for you know "Polka music is happiness!"

THE FORD CITY Shopping Center Mall is presenting **Uncle Henry Cukierka,** Chicago's popular Polka personality of TV and WTAQ radio, during January, International Polka month. Uncle Henry's famous Polka parties from 6:30 to 9 p.m., with free admission, will be as follows: Jan. 17, **Chet Lasik's** 47th Street Concertina Jamboree and dancing fiddler **George Stevens;** Jan. 24, **Eddie Blazonczyk** and his Versatones; Jan. 31, **Joe Pat Paterek** and his International Stars Orchestra, featuring **Klodzia.** . . . Incidentally, Uncle Henry is personally, escorting a radio tour to the Caribbean, leaving Feb. 19. Further information may be had by calling 777-8189, 622-4044, or 925-6200. . . . The Northwest Information and Referral Center of the Mayor's Office for Senior Citizens and the Handicapped, is relocating its offices to the former Municipal Tuberculosis Sanitarium administration building, 5601 N. Pulaski Rd., with a new telephone number, 478-0855. It will begin operating on Jan. 17. . . . Air National Guard **Master Sgt. Gerald Malik** has been graduated from the Strategic Air Command's combat crew training course at Castle AFB, Calif. Sgt. Malik, an inflight refueling operator, si returning to the Illinois Air National Guard unit in Chicago. . . . **Airman Stephen W. Smagacz** has been graduated from the Air Force aircraft maintenance specialist course conducted by the Air Training Command at Sheppard AFB, Tex. He is scheduled to serve at Kadena AB, Japan. . . . **Airman Mike A. Zychowski** has been assigned to Chanute AFB, Ill., after completing Air Force basic training at Lackland AFB, Tex.

WELL, ONLY ONE more football game remains after last Sunday's Super Bowl XI in which the Oakland Raiders of the American Conference clobbered the Minnesota Vikings of the National Conference, 32-14, for the National Football League championship. But as usual, after all of the hoopla preceding the super one, the end result was disappointing because of the one-sided nature of the affair. Except for some individual brilliance on the part of the Raiders—such as **Fred Biletnikoff, Dave Casper, Clarence Davis** and the people of the Raiders' offensive line—the affair really wasn't much because of the almost complete ineptness of the Minnesota Vikings; who, as well paid professional athletes, should have tried harder. Among those who scored Raider touchdowns was **Pete Banaszek,** who tallied two; among outstanding linemen for the winners was **John Matuszak.** By the way, the one football game remaining is the National Football League's All-Star game, which matches the AFC stars against the NFC stars on Monday night, Jan. 17 on ABC. . . . Another quarterback who covered himself with glory last weekend was **Steve Pisarkiewicz,** who is graduating from Missouri this year, and will be highly sought-after by the pros. Steve led a comeback drive to help the North beat the South, 27-24. . . . I hope you survived the getting to work mess Monday, and also that 1977 has been kind to you thus far. . . . See you next weekend.

Fałszywe Oceny Polskiej Rzeczywistości

(Dokończenie ze str. 4-ej)

mowali stanowisko bardziej wobec dyktatury reżymu i dominacji rosyjskiej kompromisowe i łagodne; żebyśmy dopatrywali się w odważnej postawie społeczeństwa polskiego zewnętrznej inspiracji, albo odbicia wewnętrzno — partyjnych, frakcyjnych rozgrywek. Nie ma także powodu, żebyśmy wyraźnie naszego stanowiska tłumili obawą, że nasza bezkompromisowa postawa może przyczynić się do zaostrzenia sytuacji w Polsce, do tego "wybuchu" przed którym ostrzega Andrew Greeley i inne wypowiedzi prasowe.

Żądając przywrócenia suwerenności narodowej i stosowania praworządności zgodnej z gwarancjami konstytucyjnymi, przywódcy opozycji w Polsce zdają sobie doskonale sprawę z niebezpieczeństw masowych konfrontacji. To sam Kardynał Wyszyński, wysuwając pod adresem reżymu żądania amnestii i przywrócenia pełnych praw robotnikom polskim, jednocześnie żąda od społeczeństwa rzetelnej pracy, spokoju, poświęceń i cierpliwości. Atmosferę w Polsce cechuje determinacja, ale jednocześnie głębokie poczucie odpowiedzialności, a nie rewolucyjna emocja.

"Mam nadzieję, że oni (komuniści) zrozumieją — pisał Bieńkowski — że jedynym wyjściem z obecnej sytuacji jest wprowadzenie reform idących w kierunku demokratyzacji". Jest to podstawowy program, którego realizacji powinniśmy żądać, domagając się od naszego rządu, żeby użył swoich znacznych wpływów, a jeżeli tego byłaby potrzeba, żeby wpływy te poparł odpowiednimi argumentami natury gospodarczej, żeby o tym przekonać Gierka i jego szefa, Leonida Breżniewa.

Mord w Paryżu

Paryż. (UPI) — Na klatce schodowej w domu, w którym mieszkał, zamordowany został urodzony w Algerii 34-letni książę Jean de Merode. Leżał on o kilka kroków od drzwi swego mieszkania i w martwej dłoni zaciskał klucze. Niemniej jednak mieszkanie zostało splądrowane i policja nie ma wątpliwości, że zbrodnia miała charakter rabunkowy. Jakiekolwiek motywy polityczne zostały wykluczone.

Wypowiedzi Henry Kissingera Na Tematy Środkowo-Wschodnie

Washington. (UPI)—Sekretarz Stanu Henry Kissinger uważa, że sprawa konfliktu Arabsko-Izraelskiego dojrzała już do całkowitego jej uregulowania. "Zbliżamy się do punktu takiego ukonstytuowania się warunków na bliskim wschodzie, że utorują one drogę pokojowemu rozwiązaniu konfliktu."

Powyższe oświadczenie złożył Kissinger w poniedziałek, w czasie obiadu w Krajowym Klubie Prasowym.

Sekretarz stanu powiedział między innymi, że do roku 1975 stosunki pomiędzy państwami arabskimi były tak dalece niedobre, iż dyplomatyczne komunikaty do takich kluczowych krajów jak Egipt i Syria, dostarczane były via Moskwa.

Odpowiadał on również na pytania reporterów dotyczące jego obserwacji środkowo wschodnich: "Oczywiście nie eliminuję środkowego wschodu jako potencjalnego ośrodka konfliktu. W roku 1973 świat arabski i Izrael zaangażowane były w wojnę, mogącą w końcu doprowadzić do powszechnego konfliktu zbrojnego. Nie mieliśmy jednakże żadnych stosunków dyplomatycznych z kluczowymi państwami arabskimi, jedynie z Jordanią i Arabią Saudyjską. Pomimo to często przesyłaliśmy noty dyplomatyczne do Kairu czy Damaszku — naturalnie via Moskwa. Potrzebą dnia było nawiązanie jakichkolwiek kontaktów z tymi krajami, oraz jednoczesne utrzymanie naszej tradycyjnej przyjaźni z Izraelem."

Kissinger stwierdził, że zawsze trwał w przekonaniu, iż jego "krok za krokiem" — posunięcia dyplomatyczne doprowadzą w końcu do pokojowego zakończenia konfliktu na środkowym wschodzie. "Nadchodzi teraz czas" — zakonkludował sekretarz stanu — "na owoce moich mediacji. Egipt, Syria, Arabia Saudyjska i Jordania wykazują istotny progres w dążeniu do pokojowych rozstrzygnięć zaistniałej sytuacji, umacniając egzystencję i prawny status Izraela."

Zdaniem Kissingera elementy skrajnie radykalne nie mają już takiego wpływu na sytuację środkowo-wschodnią, jak miało to miejsce kilka lat temu.

Przypadkowo Zabił Siostrę

16-letnia dziewczyna, uczennica Parker H.S., zmarła w poniedziałek w 9 godzin po postrzeleniu jej przez brata. Cynthia Parker przyszła z koleżanką do domu na lunch, gdy jej brat wrócił z rewolwerem i broń przypadkiem wypaliła, trafiając siostrę w oko. Dziewczynę przewieziono do szpitala, ale wysiłki lekarzy nie dały wyniku. Dochodzenia wykazały, że brat ofiary, 21-letni Jim, miał rewolwer skradziony 12 grudnia podczas włamania do domu pnr. 11551 S. La Salle. Tuckera aresztowano i władze badają obecnie czy brał on udział w włamaniu i skąd dostał broń.

Zapraszamy na
WIELKIE OTWARCIE
Pięknej Polskiej Gospody

NOWY TARG LOUNGE
1118 N. ASHLAND AVE.
Franciszek i Anna Winski, nowi właściciele
otwarcie odbędzie się
W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ 15-go i 16 stycznia
Nowa, doborowa orkiestra przygrywać będzie do tańca.
Z okazji otwarcia WSZYSTKIM PODANA BĘDZIE SMACZNA KOLACJA.
Po rezerwacje telefonować 278-7866

BLACK STEER
FINER FOODS
3140 N. CALIFORNIA
Blisko Belmont i Elston — Tel. 539-4510
INFLACJI NIE ODCZUJE
KTO W BLACK STEER KUPUJE
CENY WAŻNE DO STYCZNIA WŁĄCZNIE
KURZE UDKA ..... REG.79c — FUNT 49¢
WŁASNEGO WYROBU
SALCESON ..... REG. $1.79—FUNT $1.19
SWIEŻA POLSKA LUB WŁOSKA
KIEŁBASA ..... REG. $1.69—FUNT $1.00
WŁASNEGO WYROBU
KIEŁBASA PIWNA ..... REG. $1.95—FUNT $1.29
Z MŁODYCH JAŁÓWEK
WĄTROBA WOŁOWA ..... REG. 89c—FUNT 59¢
GODZINY: — Pon., Wtorki i Soboty — 9-6;
Środy, Czwart. i Piątki — 9-8; w Niedzielę — 9-1.
Bezpłatne Parkowisko przy sklepie. MÓWIMY PO POLSKU.

UWAGA! STYCZNIOWA WYPRZEDAŻ
Odzieży Męskiej i Damskiej
CRAGIN-HANSON
MEN'S AND LADIES' WEAR

5317 W. FULLERTON AVE. TELEFON: BE 7-4231
JAN OLENDER
★ CENY ZNIŻONE od 30% do 50% Na:
• Ubrania Męskie Wełniane i Knit • KURTKI ZIMOWE • Spodnie Knit oraz Wełniane
do 30% Na: • Marynarki Sportowe • Koszule i Męska Galanteria
Zniżka Cen Od 30% Do 50%
NA DAMSKICH SUKNIACH i DAMSKIEJ GARDEROBIE
Poniedziałek, czwartek i piątek od 9 do 9. W inne dni od 9 do 6.
Dla wygody klientów otwarte w niedziele od 11 do 3 po poł.

Przepowiednie Kobiety-Jasnowidza Jeane Dixon Na Rok 1977

Prezydent-elekt Jimmy Carter będzie wkrótce zmuszony do przeprowadzenia niespodziewanych zmian wśród czołowych członków swego personelu, jak przepowiada znana w kraju kobieta-jasnowidz Jeane Dixon. Przepowiednie Dixon na rok 1977 ukazały się w niedzielnym wydaniu "Chicago Tribune". "Południe było głównym źródłem zwycięstwa Cartera w wyborach prezydenckich, mówi Dixon, ale może także stać się źródłem jego przyszłych klęsk".

W pierwszym roku swego urzędowania, Carter będzie zaszokowany wykryciem włączenia podsłuchów do jego telefonów, jak i użycia innych elektronicznych środków do śledzenia jego posunięć. Grozi mu wielkie niebezpieczeństwo, które dzielić z nim będą najdroższe mu osoby. Niebezpieczeństwo to będzie najgroźniejsze w początkach roku 1978 to też powinien podjąć jak najdalej idące środki dla zabezpieczenia siebie i swej rodziny.

Kryzys polityczny

Carter wywoła bardzo krytyczny kryzys polityczny przez ułaskawienie osób skazanych w sądach na kary więzienia za kryminalne przestępstwa. Spotka się także z wielką opozycją ze strony biurokracji washingtońskiej. Pracownicy niektórych agencji federalnych przystąpią do związków robotniczych i zwalczać będą wszelkie próby Cartera wprowadzenia zmian w biurokracji federalnej. Dojdzie nawet do wywołania strajku i unieruchomienia na pewien okres czasu agencji federalnych na skutek strajku urzędników federalnych.

Poważnych rozmiarów kryzys w polityce zagranicznej, zmusi Cartera do podjęcia krytycznej dla jego dalszej kariery politycznej decyzji, która wywoła wielką kontrowersję. Konflikt arabsko-izraelski może stanowić straszne w skutkach dla Stanów Zjednoczonych niebezpieczeństwo.

"Watergate"

Mimo upływu czasu, skandaliczna afera "Watergate" będzie zmorą wiszącą nad całym krajem. Pociągnie za sobą dalsze ofiary wśród byłych wysokich urzędników federalnych. Całe pokolenie przywódców politycznych będzie zdyskredytowanych w opinii publicznej, a nad grobem John'a F. Kennedy w Arlington, zawiśnie wiele oskarżających pytań, na które nie będzie uzasadnionych odpowiedzi.

Prezydent Ford po 30 latach w służbie publicznej, z tego 28 na stanowisku kongresmana ze stanu Michigan, kilkunstu miesięcy na stanowisku wiceprezydenta a blisko dwa lata na urzędzie prezydenta Stanów Zjednoczonych, korzystał będzie z bardzo spokojnej emerytury. Nie będzie bojowym przywódcą Partii Republikańskiej, która skłócona przejdzie bardzo ciężki kryzys, gdy wielu z najbardziej wpływowych liderów, włączając członków Kongresu, wystąpi z jej szeregów na znak protestu. Może nawet dojść do rozbicia Partii Republikańskiej, oraz do zmiany nazwy.

Kilku bardzo wpływowych dotychczas przywódców politycznych, po poniesionej klęsce, wypłynie znowu na widownię. Wśród nich znajdował się będzie i były gubernator stanu Kalifornia, Ronald Reagan.

Sen. Richard Schweiker (R-Pa.), stanie się największym oponentem Cartera w Kongresie, stojąc na czele opozycji do najważniejszych planów i zamiarów Cartera.

Henryk Kissinger, mimo ustąpienia ze stanowiska Sekretarza Stanu, będzie dalej objektem ostrej kontrowersji i krytyki, której kres położy napisana przez niego książka.

Bunt Podatników

Przy stale wzrastających podatkach federalnych, nastąpi bunt wśród podatników amerykańskich, z których miliony wstrzyma się od płacenia swych podatków, stawiając Federalne Biuro Podatkowe w bardzo przykrej sytuacji, będzie ono bezsilne, bo trudno wnieść skargi do sądów przeciwko milionom obywateli za niepłacenie podatków.

Dixon nie przewiduje zmian na gorsze w gospodarce państwowej na rok 1977, ale ostrzega przed możliwością większej inflacji.

Jeden z europejskich aliantów, sprawi nam bardzo dużo kłopotu i zmartwienia, gdy najwyżsi urzędnicy tego państwa ujawnią strategiczne tajemnice odnośnie naszych środków obronnych, koniecznych dla nasego bezpieczeństwa. Tajemnice te przecieką do najwyższych urzędników zaprzyjaźnionego z nami bardzo blisko państwa, którego rząd oficjalnie przeprosi Stany Zjednoczone, ale będzie za późno, ażeby zapobiec wyrządzonym nam szkodom i stratom.

Irlandia

Dixon przewiduje, że w Północnej Irlandii, po latach bratobójczej walki, nastąpi wreszcie pokój.

Premier Indii, Indira Gandhi przejdzie bardzo burzliwy okres swych rządów, będzie zmuszona do upokorzenia się i błagania obcych państw o pomoc ekonomiczną. Szereg kataklizmów żywiołowych wpłynie na podminowanie jej wpływów i jeśli Gandhi nie otrzyma pomocy z zagranicy, stanowić to będzie koniec jej kariery i możliwy upadek i rozczłonkowanie Indii.

Kanada pozostanie dalej naszym najlepszym sąsiadem, ale problemy ekonomiczne jakie ją czekają w niedalekiej przyszłości, mogą wprowadzić wielkie zmiany w rządzie kanadyjskim.

Rosalynn Carter

Rosalynn Carter, żona prezydenta Cartera, zdobędzie serca Amerykanów, swą pracą i poświęceniem. Początkowo będzie często krytykowana za swą działalność, ale po pewnym upływie czasu stanie się jedną z najbardziej popularnych żon prezydentów Stanów Zjednoczonych. Rosalynn Carter odbędzie szereg podróży zagranicę, w roli ambasadora dobrej woli. Jej powaga i pełna godności postawa, przyczynią się do zażegnania grożącego jej wielkiego niebezpieczeństwa w kilku urządzonych przeciwko niej na znak protestu masowym manifestacjom.

Syberia

Na lodowatych obszarach Syberii, prowadzone będą bardzo ciekawe prace wykopaliskowe, które dostarczą bardzo cennych skarbów, świadczących o zaginionej przed wiekami bez śladu, cywilizacji w tym rejonie.

Uczeni świata będą prowadzić doświadczenia w wynalezieniu środków dla leczenia chorych na nie wyleczalne dotychczas choroby. Doświadczenia te obejmą nawet środki używane przez prymitywne szczepy ludności, które na dłuższą metę okażą się bardzo skuteczne. Mór i zaraza zagrażają jednak całemu światu w roku 1977, które pociągną za sobą miliony ofiar.

Coretta King, wdowa po zamordowanym przywódcy murzyńskim, dr. Martin Luther King, zostanie powołana przez Cartera na ważne stanowisko ambasadora dobrej woli i podróżować będzie po całym świecie, jako reprezentantka prezydenta Cartera. Mimo licznych ofert małżeństwa, nie wyjdzie ponownie zamąż.

Saul Bellow, zdobywca nagrody Nobla w literaturze w roku 1976, stanie się bardzo popularnym w roku 1977 wśród Amerykanów, na skutek nowych jego prac i wykładów, dawanych w języku zrozumiałym dla przeciętnego Amerykanina. Straci jednak wiele przyjaciół na skutek kłopotów finansowych. Przy wzrastających kłopotach finasowych i z przepracowania, rozchoruje się i będzie zmuszony do zaniechania dokończenia pracy pisarskiej nad którą pracuje od wielu lat.

Przepowiednie Jeane Dixon wskazują, że rok 1977 będzie obfitował w burzliwe i kontrowersyjne wydarzenia, nie tylko w Stanach Zjednoczonych, ale i w całym świecie. **H.M.**

To The Polish Democrats

(Continued from page 1)

Up to now, the united efforts of the "Polish Caucus" in the mayoral and ocunty politics have not been, what we may call, very daring or independent. Our leaders simply stand, well-disciplined, alongside the political "brojers". Their ambitions of exercising a deciding role in the shaping of the new political power structure are not revealed.

There are no reasons why the "Polish Caucus" cannot take full advantage of the current situation for the benefit of the Polish American community and push for a Polish American to be the Democratic Party mayoral candidate. At their disposal for leverage is the large Polish vote in Chicago. Why do the political "brokers" have to be a very small and select group of politicians who were weaned by the "machine" and who want to retain the monopoly politics of that "machine", simply changing faces, and ignoring the aspirations and interests of the Polish community?

We, of course, understand that in politics there are a variety of forces and undercurrents. That is a political fact of life. We cannot, however, accept a fate of perpetual subordination and compliance, receiving in return pseudo positions of power and political leftovers in an attempt to partially satisfy our ambitions.

Let us admit the fact that up to this point, the "Polish Caucus" has not been able to unite behind one spokesman who would emerge as Polonia's "broker" in the Democrats' struggle for power in the new post-Daley era.

This lack of unity, the absence of a "real" leader and spokesman for POlonia, has seriously imperiled our chances of entering into the emerging power structure. Presently, we are just sideline spectators, serving others, following directives which totally disregard our needs and hopes as an ethnic group.

As things stand now, the upcoming battles in Chicago and Cook County will leave the Democrats without a solid unified ticket on election day. For once the Democrats do pick a mayoral candidate, there is sure to be a host of independents running.

Who knows what the primary results will be if, say for example, there will be five candidates hoping to run under the Democratic Party banner? The winner of the primaries could be someone who just might not be able to rally the support of all the Democratic factions involved, precipitating a castrophic splitting of the votes for the Democrats. And how would that candidate fare against a strong Republican candidate? Would the Democrats be able to heal their primary wounds, unite and win one for "Hizzoner?" They have, of course, the November election results as example of what party factionalism can do.

Let the political policymakers consider all these possibilities, but more importantly, let these comments strike home — at our own Polish leaders. Are they really so weak that they will not be able to convince the party regulars that the best mayoral candidate of comprise acceptable to all is a Polish American?

The Polish voters are tired of the systematic shrinkage of whatever influence they have left in local politics. Polonia is brushed off lightly as a political force, for her leaders in the Democratic Party are all party loyalists, unable to achieve any decision-making roles other then those choeographed by others.

There is now, a real opportunity to change all this, only if Polonia's leaders pool their strength and really play a "broker's" role on behalf of Polonia, and on behalf of the party regulars if they want the Democrat Party to avoid potential defeat. munity. Their job is to represent Polonia's interests and be actively involved in the mayoral selection process. Polonia will not accept scraps or fictional posts of power, such as the office of vice-mayor which has no real clout and may even be an illegal creation.

Zaległy Rachunek Przyczyną Zgonu

Mansfield, Ohio (UPI) — Eugene J. Kuhn lat siedemdziesiąt zamarzł na śmierć w swoim nieogrzewanym mieszkaniu.

Dr Raymond Thabet, koroner powiatu Richland wyjaśnił, że cetralne ogrzewanie w mieszkaniu denata, nie działało z uwagi na brak energii elektrycznej, której dopływ odcięto z powodu niezapłacenia zaległego rachunku. Jak się później okazało, Kuhn nie zajrzał do skrzynki na listy, w której zanjdował się list departamentu opieki społecznej, traktujący o możliwości uzyskania przez niego dodatkowych funduszy na zapłacenie zadłużenia.

Thabet dodał, że niesposób ustalić dokładną datę zgonu Kuhn'a, ponieważ zwłoki denata znajdowały się w stanie kompletnego zamrożenia.

Pekin Zaprzecza

Rzym (UPI). Włoska agencja prasowa ANSA powołała się na wypowiedź rzecznika departamentu informacji w chińskim ministerstwie spraw zagranicznych, który zaprzeczył pogłoskom, że usunięty ze stanowisk Teng Hsiao-ping został przywrócony do łask i już mianowany premierem.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE i TELEWIZYJNE W CHICAGO
Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Sobotę
9 do 9:30 Rano
REF-REN
Właściciel

PANORAMA
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Sobotę
9:30 do 10 Rano
Kierownik Programu
STAN ŁOBODZIŃSKI

GODZINA RELIGIJNA
OO. SALWATORIANÓW
Stacja WJOB—1230 KC
Niedziela 12:00-12:30

PROGRAMY RADIOWE
JANA CAPUTY
W NIEDZIELĘ
WJOB—1230 KC
(Hammond, Ind.)
1:30 do 2:00 Po Poł.

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI i EUGENIUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdą Niedzielę
3-3:30 Po Poł.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdy Wtorek
9-10 Wiecz.
Kierownik Programu
ROMUALD MATUSZCZAK

STUDENCKI PROGRAM RADIOWY
z Chicago Circle
Sobota 2 do 4 po poł.
WUIC 88.1 FM
pod kierownictwem
Barbary Szajer

PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE
Stacja WOPA—1400 KC
W Sobotę od 6:30 Wiecz
Kierownik
TADEUSZ KUCZEWSKI

GODZINA MIĘDZYNARODOWA
Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 6:30-7:30 wiecz.
JADWIGA i ANTONI PIENKOWSCY
kierownicy

"W DRODZE DO EMAUS"
Program Religijny
OO. Salwatorianów
Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

ROBERT LEWANDOWSKI
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Niedzielę
4:30 Po Poł. 6 Wiecz.

Wiadomości z Indiana

Komisarz Wachel Zainstalował Zarząd Grupy 1810 Z.N.P.

W niedzielę 9 stycznia 1977 r. odbyły się wybory w Grupie 1810 ZNP. Zebranie zagaił pr. Marjański przywitaniem obecnych i modlitwą oraz oddaniem hołdu pamięci zmarłym członkom, poczem przedstawił honorowego gościa Komisarza Okr. 15-go ZNP. p. T. Wachel.

Po załatwieniu rutynowych spraw, urzędnicy i delegaci do organizacji nadrzędnych — zdali szczegółowe sprawozdanie z działalności Grupy i organizacji za rok 1976-ty. Jak wynika ze sprawozdań, praca w Grupie prowadzona była w kierunku rozwoju, po przez zapisywanie członków i współpracę z polskimi organizacjami. W utrzymaniu liczby członków, zapisywanie nowych nie nadążyło z ubywającymi po przez śmierć i wypłacone polisy.

Na polu pracy charytatywno-społecznej Grupa nadal zajmuje przodujące miejsce wśród polonijnych organizacji, wydając na ten cel w roku sprawozdawczym pokaźną sumę ponad $400.00. Sprawozdawcy podkreślili, że przez zgodną i wzorową pracę wyrobiliśmy sobie pełne zaufanie w społeczeństwie polskim. Komisja Rewizyjna stwierdziła zgodność kasową ze sprawozdaniem sekr. finan. i dobry sposób prowadzenia księgowości kasowej. Sprawozdanie urzędników, Komisji Rewizyjnej i delegatów izba przyjęła z uznaniem i podziękowaniem.

Wybory

Wybory przeprowadził Komisarz Okr. 15-go ZNP. Tadeusz Wachel sekretarzował Józef Trybuła. Do zarządu na rok 1977-mu zostali wybrani przez aklamacje: Marjański Kazimierz — prezes; Kaszkur Jan — wiceprezes; Bober Jan — sekr. finan; Trybuła Józef — sekr. prot.; Chodecki Karol marszałek; do Komisji Rewizyjnej: Lewicki Benedykt — przewodniczący; Chrobak Franciszek i Radziwiecki Kazimierz — członkowie: Delegatami zostali wybrani do Gminy 83 ZNP.: Marjański Kazimierz, Kaszkur Jan, Bober Jan, Trybuła Józef, Maciałek Genowefa; do Wydziału Kongr. Pol. Am. w St. Indiana: Trybuła Józef i Kaszkur Jan; do Pol, Ośr. Młodz. (PNA Camp) w St. Indiana: Marjański Kazimierz, Trybuła Józef, Maciałek Genowefa.

Zebrania Grupy odbywać się będą w drugą niedzielę każdego miesiąca w Sali Klubu Syrena 602 W. 151th Str. w East Chicago, Indiana 46312 o 2-ej po południu, sekr. fin. będzie odbierał assesmenty przed zebraniem już o 12:30 w obiad. We wszystkich sprawach dotyczących polis, wpłaty assesmentów i t. P. należy zwracać się bezpośrednio do sekr. finan. Bober Jana pnr. 5526 Reading Av. East Chicago, Ind. 46312 telefon (219) 397-1051 lub na zebraniu Grupy, w sali zebrań — każdy urzędnik udzieli informacji odnośnie zapisania członka.

Zainstalowanie Zarządu

Po zakończeniu zebrania i wybraniu nowych władz Grupy-Komisarz Okr. 15-go ZNP. Tadeusz Wachel zainstalował nowe władze na rok 1977-my odebraniem przysięgi od zarządu i komisji rewizyjnej. Złożył gratulacje i życzenia wybranym urzędnikom i członkom grupy i wygłosił stosowne przemówienie w którym podkreślił pozytywną działalność grupy w ramach Z.N.P. Apelował o zapisywanie nowych członków i współpracę grupy z zarządem.

Gwiazdka

Po zainstalowaniu władz Grupy, rozpoczęto program Gwiazdki dla dzieci przy należnych do grupy, w której wzięło udział łącznie-dzieci i starszych ponad 50 osób. Po wyczerpaniu programu, prezes Marjański w imieniu własnym i wybranych urzędników podziękował za zaufanie i ponowny wybór za udział w zebraniu i Gwiazdce dla dzieci, apelował o współpracę członków z urzędnikami grupy. Złożył też specjalne podziękowanie Komisarzowi Okr. 15 ZNP. p. Tadeuszowi Wachel za udział w zebraniu, zainstalowaniu i Gwiazdce. Za Zarząd z upoważnienia sekr. prot. Józef Trybuła 4941 Northcote Av. 2 fl. East Chicago, Indiana 46312 Tel.: (219) 398-4453.

Bal Chóru Chopina w Gary 5-go Lutego

Nowy Zarząd Chóru Chopina, Zw. Spiewaków Polskich w Gary, Indiana, urządza bal pt. "Royal Caper" w sobotę, 5 lutego, w sali Polish American Center 3948 Georgia Street. Początek o 9 wieczorem, gra orkiestra Flo Bolsega. Wstęp $3 od osoby. Zarząd prosi o poparcie zabawy.

Zawiadamiamy równocześnie, że Walny Zjazd Związku Spiewaków Polskich odbędzie się w maju, w Buffalo, N.Y. Data będzie podana w następnych zawiadomieniach.

Za Komitet J. Pesdan, prezes
Mitchell Tukaj, korespondent chóru

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

Kalendarzyk Posiedzeń

NIEDZIELA, 16 STYCZNIA

Tow. Wolność Ludu Grupa 2742 ZNP odbędzie swe instalacyjne posiedzenie w niedzielę, 16 stycznia, o godz. 2-ej po południu, w sali nr 3 par. św. Jadwigi, przy Hoyne i Lyndale. Uprasza się wszystkich członków o punktualne i liczne przybycie. Spodziewamy się, iż przybędzie prezes Gminy 41 ZNP Czesław M. Kościelak, który odbierze przysięgę od nowego zarządu. Prosimy rodziców o przybycie z swymi małymi dziećmi, gdyż urządzamy Gwiazdkę dla Wydz. Małoletnich. Sekretarka finansowa będzie urzędować od 1-ej po południu. — Zenon Ziółkowski, prezes; Mieczysław Stermiński, sekr.

Stow. Par. Wietrzychowice zawiadamia wszystkich członków, iż posiedzenie Stow. pierwsze w tym roku związane z wyborem nowego zarządu odbędzie się w niedzielę, 16 stycznia, o godz. 6-ej wieczorem, w sali Theresa and Ted, pnr. 5301 W. Newport, na Władysławowie. Ze względu na ważność tego posiedzenia i wybór nowej administracji uprasza się członkostwo o jak najliczniejsze przybycie.

Jan Miłkowski, prezes; Teresa Kendziora, sekr.

NIEDZIELA, 16 STYCZNIA

Tow. Jefferson Park Grupa 850 ZNP odbędzie swe mies. posiedzenie połączone z instalacją zarządu Grupy w niedzielę, dnia 16 stycznia, o godz. 2-ej po południu, w sali pod plebanią par. św. Konstancji.

Prosimy członków i członkinie o liczne przybycie i przyniesienie fantów na rozgrywkę. Po posiedzeniu zostanie podana przekąska, ciastka i kawa.

Za zarząd: Stan. Surówka, prezes; Joanna Surówka, sekr. prot.

Tow. Jedność Grupa 77 ZNP odbędzie swe posiedzenie w niedzielę, dnia 16-go stycznia, w sali Domu SWAP, pnr. 6005 W. Irving Park Rd., w siedzibie Plac. 90-ej, o godz. 2-ej po poł. Prosimy członków i członkinie o liczne przybycie, gdyż odbędzie się przysięga nowego zarządu, a po posiedzeniu będzie instalacja.

Doris Kowalska, sekr. prot.

Nowy Polski Program TV

Uwaga! W sobotę, dnia 15 stycznia br. Michał Przemyski prezentuje PROGRAM TELEWIZYJNY na kanale 26, o godzinie 6:30 wieczorem.

Kobiety Bardziej Odporne Na Raka

Washington (UPI). National Cancer Institute (Krajowy Instytut do Walki z Rakiem) podaje, iż z dotychczasowych badań wynika, iż mężczyźni są bardziej podatni na zapadnięcie w sposób nieuleczalny na raka niż kobiety. Podobnie bardziej odporni na tę chorobę są biali od innych grup etnicznych. Instytut podkreśla, iż ponadto warunki geograficzne mają duży wpływ na poziom zachorowań.

Rezygnacja Ambasadora USA We Włoszech

Washington (UPI) — Rzecznik Białego Domu podał, iż ambasador Stanów Zjednoczonych we Włoszech, John A. Volpe, złożył rezygnację z urzędu dyplomatycznego. Volpe, mianowany ambasadorem 2 lutego, 1973 roku, był poprzednio sekretarzem Departamentu Transportacji w administracji Richarda M. Nixona. Pozostanie on nadal w Rzymie do czasu wyznaczenia jego następcy po inauguracji Prezydenta-elekta Jimmy Cartera.

Spisek Na Życie Kissingera

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

przez skrajną prawicę w Izraelu.

Administracja w Waszyngtonie unika oficjalnych komentarzy w powyższej sprawie, aczkolwiek potwierdzono, że otrzymano groźby pod adresem sekr. Kissingera. Wiceprezydenta Nelsona Rockefellera i sekretarza Departamentu Skarbu Williama Simona. Zródła w Departamencie Stanu, których nie zidentyfikowano na ich prośbę, nie podają dalszych szczegółów dotyczących tych gróźb.

Jeden z współpracowników Kissingera twierdzi, iż pieniądze zostały wypłacone z góry pochodzą od prawicowej opozycji izraelskiego rządu w łonie partii Likud. Partia ta była zawsze przeciwna jakimkolwiek propozycjom zwrócenia Arabom terenów zajętych przez Izrael w wyniku wojen. Motywem byłaby wówczas zemsta za rolę Kissingera w pokojowych negocjacjach na Bliskim Wschodzie.

Jeden z dyplomatów izraelskich w Waszyngtonie powątpiewa aby partia opozycyjna była zamieszana w coś podobnego, sugerując, że odpowiedzialna być może Zydowska Liga Obrony, reakcyjna bojówka działająca najpierw w Nowym Yorku a później w Izraelu. Przywódca Ligii, rabin Meir Kahane został zwolniony z więzienia w Izraelu 6 miesięcy temu.

Amerykańskie źródła federalne stanowczo jednak utrzymują, iż spisek na życie Kissingera wychodzi prosto z opozycji partii Likud.

Zywiczne Filtry

W Szwajcarii zaczęto produkować bardzo proste filtry dla uzyskania wody pitnej z bagien i sadzawek, zawierających szkodliwe dla zdrowia bakterie i mikroby.

Filtr składa się z rury w wymienną wkładką z kilku rodzajów żywic, która wystarcza na przefiltrowanie 400-800 litrów wody.

Opłatek B.K.M. Pogón

W niedzielę, dnia 16 stycznia, o godzinie 2-ej po południu odbędzie się Opłatek Brygadowego Koła Pogoń. Opłatek odbędzie się w błękitnej sali w Domu Weterana Polskiego, pnr. 1239 N. Wood ul., jak również będzie tam i wystawa 200-lecia Stanów Zjednoczonych.

Wszyscy członkowie proszeni są o punktualne przybycie na godzinę 2-gą po południu. Goście będą mile widziani.

Komendant Pogoni — ppłk. **Wilhelm Zaleski**; adiutant — **Józef Chilkiewicz.**

Conradowi w Hołdzie

Władze w San Francisco zatwierdziły plan pomnika Józefa Conrada Korzeniowskiego. Pomnik stanie w jednym z najpiękniejszych miejsc w Ameryce, przy słynnych Złotych Wrotach nad Pacyfikiem. Powstanie on staraniem Polskiej Fundacji Kulturalnej w San Francisco przy współpracy miejscowego Muzeum Morskiego. Elementami dekoracyjnymi pomnika będą rufa i ster statku "Otago", którym dowodził Conrad.

Podziękowanie

Dotknięta bolesną stratą po śmierci najukochańszego męża mojego, śp.

Stefana Szurpit

z głębi serca pragnę wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym, którzy wzięli udział w Jego pogrzebie, lub w jakikolwiek sposób przyczynili się do oddania Zmarłemu ostatniej ziemskiej przysługi.

Najsamprzód dziękuję Ks. Józefowi Auer z parafii Sw. Ferdynanda za odwiedzenie nas w kaplicy, za odprawienie Mszy Sw., oraz za odprowadzenie zwłok na cmentarz.

Dziękuję tym panom, którzy nieśli trumnę na miejsce wiecznego spoczynku; członkom Koła 31 SPK, za modlitwy, usługi i towarzyszenie zwłokom na cmentarz; wszystkim tym, którzy odwiedzili zwłoki i wyrazili nam swe współczucie; tym którzy ofiarowali bukiety duchowne i śliczne kwiaty; pogrzebowemu panu Malec za wzorowe i troskliwe pokierowanie pogrzebem; w ogóle wszystkim, którzy przyczynili się do upiększenia pogrzebu, składam moje najserdeczniejsze podziękowanie staropolskimi słowami Bóg Zapłać.

W ciężkim żalu pogrążona:

Mira Szurpit, żona; wraz z całą rodziną.

Wszystkim krewnym i znajomym donoszę tę smutną wiadomosc, iż najukochańsza babcia moja ś. p.

Maria Horzempa

(żona śp. Jana, matka śp. Władysława i teściowa śp. Lynn, siostra śp. Wiktorii Luka)

Członkini Bractwa Niewiast Różańca Św. przy par. Św. Władysława, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami dnia 11 stycznia 1977, o godzinie 6.00 wieczorem, w podeszłym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 15-go stycznia, o godzinie 9.15 rano, z zakładu pogrzebowego Lawrence Funeral Home, pnr. 4800 N. Austin Ave., do kościoła Św. Władysława, msza św. o godzinie 10-ej, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Robert Horzempa, wnuk, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się
Lawrence Funeral Home
Telefon 736-2300

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i dziaduś nasz, ś.p.

Tomasz C. Golubiewski (Gober)

po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 12-go stycznia, 1977 roku, po południu, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 15-go stycznia, o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 3653-59 W. Fullerton Ave., do kościoła Our Lady of Grace, msza św. o godzinie 9:30 rano, a stamtąd na cmentarz Maryhill, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni: **Helena** (z domu **Szczepański**), żona; **Robert, Jerome, Kenneth** i **Ronald T. Gober**, synowie; 13 wnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Stermer Funeral Home. Telefon BE 5-1815.

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME

Nowoczesne Kaplice
Ochładzane

1427 W. CHICAGO AVE.
Tel. MO 6-2673

In Memoriam

Wielce nieprzewidziane są Plany i Wyroki Boże.

Podobało się Panu Naszemu i Stwórcy Najwyższemu w Niebie powołać do Siebie najukochańszego męża mojego, ojca, dziadka, pradziadka i brata naszego, śp.

Stanisława Zalesny

W poniedziałek, 17-go stycznia br., w pierwszą, bolesną rocznicę śmierci, odprawione zostaną Msze św.: w kościele Św. Jacka, w kaplicy Ojców Jezuitów, oraz w kościele w Wietrzychowicach w Polsce.

Wspominamy Twe Imię zawsze dla nas drogie,
I Twoje chwile z nami szczęśliwe i błogie,
Choć opuściłeś nas spiesząc po Niebieską Chwałę,
Pozostaniesz nam w sercu przez to życie całe.
Niech odpoczywa w spokoju wiecznym.

O modlitwy za duszę śp. Zmarłego upraszają wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych:

W nieutulonym i ciężkim żalu oraz w wielkiej żałobie pogrążeni: **JULIA, ŻONA WRAZ Z Dziećmi i całą Rodziną.**

In Memoriam

W dniu 16-go stycznia br. przypada pierwsza rocznica śmierci najukochańszej mojej żony, matki i babci naszej, śp.

Heleny Kudlik

Odprawiona zostanie Msza św. za Spokój Jej Duszy w klasztorze w Sadnikach w Polsce.

W smutną rocznicę Twojego zgonu
W sercach naszych odżyły bolesne cierpienia.
Ty dziś żono, matko i babciu w niebiesiech u Boga tronu,
A nam zostały tylko smutne wspomnienia.
Wznosimy nasze gorące modły do Boga Najwyższego
I prosimy przyjaciół o ciche westchnienia za dusze Jej.
Miejsce Twe w sercach naszych opróżnione
I przez nikogo nie może być zastąpione.
Tyś zawsze słodko wspominana, smutno nam bez Ciebie,
lecz mamy nadzieję, da Bóg, zobaczymy się w niebie.
Dobry Jezu, a nasz Panie,
Daj Jej wieczne spoczywanie.
Niech odpoczywa w spokoju wiecznym.

O modlitwy za duszę śp. Zmarłej upraszają wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych:

Franciszek, mąż; wraz z całą rzodziną.

In Memorian

W jedenastą rocznicę śmierci najdroższego Tatusia Naszego, 16-go stycznia, ś.p.

JACENTY DUDA

i w drugą rocznicę śmierci jedynego brata naszego, 16-go stycznia, ś.p.

RALPH J. DUDA, SR.

odprawione będą Msze Sw.:

W Kościele Sw. Stanisława B. i M.
W Domu SS. Franciszkanek, Lemont
W Kościele Sw. Marcina w Klikuszowej,
i w kościołach w Ameryce, Polsce, Kanadzie i Fatymie.

O łaskawy udział i modły prosi

—RODZINA.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i siostra nasza śp.

Dorota Bargielowska

(z domu GRODZICKA)
(Teściowa śp. Stanisława)

Po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 13-go stycznia, 1977 roku, o godzinie 1:20 w nocy, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 15-go stycznia, o godzinie 9:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła Maternity B.V.M., a stamtąd na cmentarz Maryhill, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Kazimiera Mickiewicz, córka; **Wacław**, syn; **Stefania**, synowa; wnuczka i wnuki, oraz siostry i bracia w Polsce, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Zakład Pogrzebowy
B. F. Malec i Synowie
Telefon 421-5800.

ŻYWA PAMIĘĆ

Stała i Wieczna

Pamiątkowy kielich lub cyborium (puszka na komunikanty) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym misjom lub jakiemuś księdzu, którego wybierzecie, będzie zawsze żywym wspomnieniem pięknym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki które przyniosą wiele zadowolenia radości i wdzięczności za Wasze dobre serca i pamięci o nich.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623

247-2425 Area Code 312

Come and see our large indoor selection of beautiful designs and granites fully guaranteed by us

we serve all cemetaries

UWAGA:
Mamy złotą folię w książeczkach na pomniki w Polsce

JAWORSKI MONUMENT COMPANY
3067 N. Milwaukee Ave. Otwarte wieczorem w
Chicago, IL 60618 czwartki.
Tel: 588-1050

BRING THIS AD AND OBTAIN A SUBSTANTIAL DISCOUNT

★ Parcele

W PÓŁNOCNO - ZACHODNIM, ILLINOIS

5 dobrych farmerskich akrów. przy dobrej drodze na rogu. Blisko szkół i miasta.

312-231-1025

★ Chcę Kupić

KUPIĘ 2-piętrowy budynek w parafii Sw. Heleny. — Dzwońcie do pani Petulak: 837-2760.

★ Rozmaite

NA SPRZEDAZ maszyna do szycia, piec do ogrzewania, telewizja, dywan 9'x12'. 276-5615.

★ AUTA ★ AUTA

NOWY 1977 CHEVROLET
$3,372.00

AUTOMATYCZNA PRZEKŁADNIA, "POWER STEERING", FABRYCZNY RABAT, ZE WSZYSTKIMI DODATKAMI i NA WYMIENIONY WYŻEJ VEGA. WIELE DO WYBORU.

Najlepszy polski sprzedawca w Chicago
MARK MANIEWSKI
DIVISION CHEVROLET CO.
1840 W. CHICAGO AVE.
Pon. i Piątki 9-9. Soboty i Niedz. 9-6.
Przyjdźcie zobaczyć się z Markiem a otrzymacie darmo prezent.

SAMOCHÓD "PINTO" 1974 na sprzedaż. 545-2089.

★ Interesy

NA SPRZEDAŻ ZAKŁAD FRYZJERSKI

w polskiej dzielnicy, polska klientela, kompletnie urządzony.

AR 6-1658
LUB WIECZORAMI HU 6-4525

PIEKARNIA

Kopalnia złota. Dochód roczny netto $60,000.
Dzwonić do Joe-Zach
TWIN CITY REALTORS
7010 W. Cermak, Berwyn
788-8500

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

★ Praca

* Domy z Interesem

WŁAŚCICIEL SPRZEDAJE ZA CENĘ "GIVE AWAY"

Piekarnię razem z budynkiem. Wspaniała polska dzielnica. 5500 zachód — 2500 północ.

Dzwoncie do Virginii
DEMOON REALTY, INC.
622-7875

★ DOMY

CICERO—FULLERTON

2 piętrowy murowany, 2 mieszkaniowy z pokojami rekreacyjnymi w bezmencie. Cena $53,500

CENTURY 21
CATALANO REALTY
622-8818

★ Posadłości w Polsce

DOM jedno-rodzinny, zabudowania gospodarcze i 2 akry ziemi, oraz 6-cio pokojowy nowy dom w Bochni. Dzwonić po informacji: 247-4651.

★ Praca

NURSES PEDIATRIC ICU & CARDIOLOGY SPECIALISTS

Project Hope seeking Pediatric ICU and Cardiology Nurse specialists to work for 4 to 6 months with HOPE's program at Pediatric institute in Krakow, Poland. ICU specialist will collaborate with Polish nurses and physicians on protocol for immediate post-operative care of children undergoing open-heart surgery. Cardiology nurse will collaborate on care of children in the pre- and post-operative period of open heart surgery. Salary, benefits and relocation expenses provided. Requirements include fluency in Polish and extensive experience. Send resume to:

PROJECT HOPE
DEPARTMENT OF NURSING
2233 Wisconsin Av. N.W.
Washington, D.C. 20007 **E.O.E.**

CHARGE PHYSIOTHERAPIST

Immediate and Permanent Position Now Available for Applicant with or Eligible for Ontario, Canada License. We Are a Fully Equipped 58 Bed Active Treatment Hospital. Pleasant Living Area, Access to All Summer and Winter Recreational areas. Salary Is Negotiable.

Apply, Write or Phone
(613) 525-2222
Mr. J. F. Adams (Adm.)

Glengarry Memorial Hospital
Alexandria, Ontario, Canada

ZAWIADOMIENIE

Ustawa z 1964 r. o prawach obywatelskich (The 1964 Civil Rights Law) zabrania, z pewnymi wyjątkami, dyskryminacji ze względu na płeć. Ponieważ niektóre prace są bardziej atrakcyjne dla jednej lub drugiej płci, ogłoszenia są umieszczane pod klasyfikacją MĘSKA lub ŻEŃSKA dla wygody czytelników. Takie klasyfikowanie prac bynajmniej nie ma na myśli eliminowania możliwości dla jakiejkolwiek płci.

NOTICE

The 1964 Civil Rights Law prohibits, with certain exceptions, discrimination because of sex. Since some occupations are considered more attractive to persons of one sex than the other, advertisements are placed under the Male or Female columns for the convenience of readers. Such listings are not intended to exclude persons of either sex.

★ Praca Męska

REFINISHER

We need an experienced person to touch up & repair furniture in our Highland Park Store.

Call 831-5300
Ask for Rick

★ Praca

Coding Clerks

Progressive Electrical Distrubutor needs several experienced people to prepare orders for Data Processing. Machine experience not required; full time, excellent benefit program.

Call Mr. Roseth:
738-3500
EFENGEE ELECTRICAL SUPPLY CO., INC.
965 W. Chicago Ave.

Equal Opportunity Employer M/F

PRACA JANITORSKA

dla mężczyzn i kobiet. Do pracy na przedmieściach. Własny transport, wymagana "Zielona Karta". Zgłoszenia osobiście do

KIMCO CORP.
583-2400

LIGHT ASSEMBLY & PACKING

New company offering clean work in a new building. Full time and housewives shift available.

965-9044 Mr. Tomsovic
JUNO LIGHTING
6120 Madison Court
Morton Grove, Ill.

WE NEED EVERYTHING

★ RESTAURANT HELP ★

The newest McDonald's Restaurant in the Loop is now hiring for morning hours male and female, 20 to 40 hours per week. Convenient to "L" and bus trasportation.

Apply in person:
N.E. Corner Adams and Wells
Room 500
or call 236-0276
Between 10 a.m. and 6 p.m.
Mon. thru Sat.

Potrzebny PIEKARZ—CUKIERNIK i EKSPEDIENTKA

z doświadczeniem w sprzedaży pieczywa i delikatesów, mówiąca po polsku i angielsku. Godziny do omówienia. Zgłoszenia po 5-ej po południu.

Central Bakery, 5542 W. North Ave.

PRACUJ DLA SIEBIE REKLAMUJĄC PRZEMYSŁ FILMOWY

Nie potrzeba doświadczenia, firma was przeszkoli. Zarobicie $250 i więcej tygodniowo pracując dorywczo i w week-endy.

Wymagany depozyt asekuracyjny — $2,500, który będzie zwrócony wraz z dywidendą. Po informacje dzwońcie do pana BERNARDA—
286-0626

File Clerks

Must be experienced and accurate, full time; excellent Benefit Program.

Call Mr. Roseth:
738-3500
EFENGEE ELECTRICAL SUPPLY CO., INC.
965 W. Chicago Ave.

Equal Opportynity Employer M/F

★ Poszukuje Pracy

HYDRAULIK-SPAWACZ (plumber-welder) poszukuje pracy. Dzwonić po 6-ej wieczorem: 235-6973.

KOBIETA POSZUKUJE pracy przy sprzątaniu domu lub opieka nad chorą — 637-2918.

CIESLA POSZUKUJE PRACY

Wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacja werand, kuchnie na zamówienie, pokoje na poddaszu, łazienki. Aluminiowe obicia, pokoje rozrywkowe w bezmencie. Dodatkowe pokoje, korygowanie przekroczeń budowlanych, prace przemysłowe. Rezydencyjne.

R. MUSTARI & SON
545-9710

KALETNIK szyjący torebki damskie poszukuje pracy. 735-5667.

ZAOPIEKUJĘ SIĘ waszymi dziećmi w swoim domu. 237-4547.

PRZYJMĘ dzieci do pilnowania we własnym domu. 235-9264.

CIESLA, murarz, malarz, posadzkarz — poszukuje pracy. 772-3128.

★ Praca Męska

Maintenance 2nd Shift

Immediate openings for skilled electrical/mechanical individuals in a growing facility located on the Northwest side of Chicago. Must be experienced in repairing, trouble-shooting, and installation of electrical/mechanical equipment.

- Excellent Starting Salary
- All Company Benefits

ACME FRAME PRODUCTS, INC.
2622 N. Pulaski Road
(312) 227-7222
Equal Opportunity Employer M/F

EXPERIENCED ASSEMBLERS

Must be capable of reading blue prints. Good working conditions in new factory. Liberal fringe benefits. Call till 2 pm.:

766-0660
ask for Shop Superintendent

DOSWIADCZENI MĘŻCZYŹNI

potrzebni do planowania pracy w wytwórni ciężkich urządzeń stalowych (heavy gage steel fabrication). Muszą umieć czytać rysunki techniczne, planować własną robotę i pasować części składowe. — Wynagrodzenie do omówienia, udział w zyskach, płatne święta i ubezpieczenia. — MUSZĄ MOWIC PO ANGIELSKU.

CIRCLE METAL SPECIALTY INC.
4029 West 123-cia ulica Alsip, Illinois

DIE MAKERS

EXPERIENCED

For Small Progressive Dies and Automated Equipment. TOP PAY. 10 years experience required. Paid Vacation, Holidays, Hospitalization and Pension Plan.

CERZEL TOOL & ENGINEERING INC.
2740 So. 21st Ave.
Broadview, Ill.
344-2891

UPHOLSTERERS And TRIMMERS

Needed At Once — Full Time — For AUTO INDUSTRY — To SEW, CUT AND COVER PIECES.
INSTALL CARPETING, HEAD LINERS and SEATS.

Excellent Working Conditions — GOOD WAGES.

Apply in Person or Call — 253-9700
MOLONEY COACH BUILDERS
5300 Newport Dr.
Rolling Meadows. Ill.

SET-UP MEN FOUR-SLIDE

Immediate opening for experienced four-slide set-up men for NILSON & BAIRD machines. Company benefits incl. pd. holidays & complete ins. protection, providing life, disability & hosp. surgical protection.

SLIDEMASTER INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, Il. (north of Lake St.)
543-8300

TOOL MAKERS

Design and manufacturing company of special automatic assembly machinery needs accomplished tradesmen with job shop experience and absolute top skills. Excellent wages, 50 hours per week guaranteed, company paid family major medical plan, profit-sharing, vacation, holidays.

Call for appointment 674-0370
MID-WEST AUTOMATION, Inc.
7340 N. Ridgeway
Skokie, Ill.
(New plant in Wheeling in Early 1977)

TOOL & DIE MAKER

With experience in Tool & Die Repair
Please Call
440-1000
WALL-ABLE MFG. CO.
1800 Clybourn Ave.

NIGHT WATCHMAN
9 P.M. to 6 A.M.
Week ends only.
Steady. Good pay.
Retired or semi retired accepted. Apply in person.
Berteau Lowell Plating Works
2320 W. Fullerton Ave.
276-3135

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

★ Praca Męska

Natychmiast Potrzebny
DOBRY KRAWIEC
do przeróbek.

Dobra zapata — dorywczo lub na cały dzień. — W północnej dzielnicy.
RO 3-8693

PAINT SPRAYER

Prefer experienced but will train willing person for industrial spray painting of metal cabinets on moving conveyor line.
Good Wages — Production Bonuses. Do NOT apply if you want clean work.

Marvel Metal Products Co.
3843 W. 43rd St.
Phone: 523-4804

POTRZEBNY MAGAZYNIER

z prawem jazdy, praca w składzie oraz doręczanie towaru. Konieczne trochę angielskiego.

Zgłoszenia
GORE & KAYE
1459 N. Milwaukee Ave.

YOUNG MAN
For general factory work.
Many company benefits.
Must be able to speak and write English.
MARVEL ELECTRIC CORP.
3425 N. Ashland Ave.

AIR- CONDITION MECHANIC

Must be familiar with BUS or Thermo-King air-conditioners. 3-rd shift. Good starting salary. Good company benefits, including paid insurance.

Call Mr. Don Walter
454-7829
CONTINENTAL AIR TRANSPORT CO., INC.

TOOL & DIE MAKERS

Four-slide experience preferred permanent work. Company benefits incl. pd. holidays & complete ins. protection, providing life disability & hos. surgical protection.

SLIDEMASTER INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, Ill.
(North of Lake St.)
543-8300

STEEL

Slitter Operator
Experienced Only
Must Make Set Ups
AIM STEEL CORP.
350 W. Pershing Rd.
548-0600

TOLL & DIE MAKER

Experienced man wanted. Steady employment, over-time available, good salary, full insurance, profit sharing etc.

Call Stan 327-6868 days
622-2119 evenings.
PRECISION FORMING & STAMPING CO.
1733 w. Fullerton Ave.
Chicago, Ill. 60614

POTRZEBNI MĘŻCZYŹNI DO PRACY

jako stolarze do produkcji harf, jak również narzędziowcy, którzy znają metryczny i angielski system miar.

Stała praca i dobra zapłata oraz inne świadczenia.

Zgłosić się:
3868 W. Grand Ave.

FURNITURE REFINISHER

Experienced furniture refinisher to work in Elk Grove Village full time, good salary plus benefits.

Call 967-6070
Ask for Mrs. Luetteke

WATCH MAKER

Experienced
GENERAL TIME SERVICE
599 So. Wheeling Rd.
Wheeling, Ill. 60090
CALL (312) 541-3700

★ Praca Żeńska

SEWING MACHINE OPERATORS WANTED

Excellent pay, piece work, steady job. Lots of overtime. Good working conditions. Polish speaking foreladies.

BLAIR FASHION, INC.
2650 W. Belden Ave.
342-2410

POTRZEBNE KOBIETY DO SZYCIA NA MASZYNACH

Doskonałe wynagrodzenie. Płaca od sztuki. Stałe zatrudnienie. Wiele godzin nadliczbowych. Dobre warunki pracy. Nasze kierowniczki mówią po polsku.

BLAIR FASHION, INC.
2650 W. Belden Ave.
342-2410

WE NEED WOMEN MACHINE OPERATORS

GOOD STARTING WAGES
Steady Employment — excellent working conditions.
Paid holidays — vacation and insurance benefits.
CALL or APPLY IN PERSON
Monday thru Friday
9 A.M. to 4:30 P.M.
BROADVIEW INJECTION MOLDING
2748 So. 21st Ave.
Broadview, Il.
Phone: 345-6711

CLERK-TYPIST

Minimum typing speed 45 w.p.m. Paid Vacation and Holidays.

A.C.A. TEMP, INC.
875 N. Michigan Ave. Chicago
266-1633

Production Supervisor ASSISTANT

So. side company needs a woman to oversee all night production activities. Should speak English and Polish, 4 day work week with excellent starting salary.

Apply
Calmark Mailing Service
1401 W. 43rd St.
247-7200

FULL TIME SECRETERIAL
1 girl office 8:30 a.m.-4:00 p.m.
Excellent benefits. Willing to train. Belmont-Western area.
477-1620.

COOKS

Need woman cook for breakfast & lunch hrs. Can live in. Flexible hours.
Call Mrs. Falbe
475-0746

KOBIETY

DO SKŁADANIA I SORTOWANIA CZYSTEJ ODZIEŻY
POTRZEBNE 5 DNI W TYGODNIU
NIE POTRZEBA DOSWIADCZENIA
WHEELER UNIFORM SERVICE
4425 N. Elston Ave.

AUTO BILLER

Looking for sharp individual to handle license & title duties in auto dealership. Willing to train right person, accurate typing & use of 10 key adding machine a must. Very attractive salary & fringe benefits:

CALL 225-4300
Ask for Eleanor

SZWACZKA

do szycia na maszynie o pojedyńczej igle. Praca na pełen czas. Kompletne świadczenia firmowe, ubezpieczenie szpitalne, płatne wakacje. Blisko publicznej komunikacji.
287-8700

KOBIET do pracy przy szyciu z doświadczeniem. Przyjemne warunki pracy, dobra komunikacja. 227-7900.

OPERATORS

Experienced single needle sewing machine operators.
High piece rates
Apply
3021 No. Pulaski
or call
283-8000

★ Pomoc Domowa

LIVE-IN housekeeper. Simple cooking. 3 adults in family. Must speak some English. Private room and bath, TV. Top salary. Call: 248-7172.

KOBIETA do zamieszkania do pomocy osobie chorej, poruszać się między łóżkiem i krzesłem. Lekkie gotowanie i łatwe sprzątanie. Dzwonić tylko rano: 674-9526.

POTRZEBNA kobieta do opieki nad starszą panią. Musi mówić po polsku. 5 dni w tygodniu. 763-2340.

KOBIETA do sprzątania raz w tygodniu. Musi mówić trochę po angielsku. Okolica Norridge. Dzwońcie po 6-ej: 452-5512.

GOSPODYNI DO ZAMIESZKANIA

5 dni. Najwyższe wynagrodzenie. Własny pokój TV. Dodatkowa pomoc w domu. Wymagane trochę angielskiego. — Dzwonić po angielsku:
441-6688.

ODPOWIEDZIALNA kobieta do pracy domowej i opieki nad dwojgiem dzieci Dobre wynagrodzenie, oraz mieszkanie i utrzymanie. 227-7900.

ODPOWIEDZIALNA DZIEWCZYNA

3 dni tygodniowo, ogólna praca domowa, opieka nad małym dzieckiem. Przyjemne warunki pracy. Morton Grove. Ułatwimy transport. Musi rozumieć po angielsku. Dzwońcie w jęz. angielskim.
965-5251

GOSPODYNI—ZAMIESZKAĆ

Samotnej kobiecie — pokój, utrzymanie i $80 tygodniowo; lub małżeństwu — pokój, utrzymanie i $100 tygodniowo (mąż może gdzie indziej pracować). 5 dni w tygodniu, soboty-niedziele wolne.
346-6666

CLEANING WOMAN 1 day a week. Must speak some English. 677-3827.

WANTED live in help, own room and and bath in lovely suburb. Excellent salary. Call 272-2593.

POTRZEBNA ODPOWIEDZIALNA KOBIETA

DO OGÓLNEJ PRACY DOMOWEJ. Musi zamieszkać. Własny pokój.
Rozmówicie się po polsku: dzwońcie
327-8988 lub 736-3867

POTRZEBNA gospodyni. Własny pokój, telewizor. Musi mówić choć trochę po angielsku. Dzwońcie: 276-1986 lub 272-5791.

BABY SITTER

Professional couple seeks a reliable person to care for 1½ yrs. old child and do light housework. Hours 8 A.M.-6 P.M. Monday through Friday. Location: South Evanston, 1 block to CTA bus route. $600 per month. English & recent references required.
Call 328-8215 after 6:30 P.M. on week days; after 9 A.M. week-end.

POTRZEBNA dorosła kobieta do sprzątania. Konieczne trochę angielskiego. Zgłoszenia: 3204 N. Central Ave., pokój 305.

3 PIĘTROWY MUROWANY
3 mieszkaniowy. Garaż na dwa i pół auta. Można wprowadzić się natychmiast.
TYLKO $16,000
CENTURY 21
CATALANO REALTY
622-8818

IRVING PARK — AUSTIN

18 lat temu zbudowana murowana rezydencja 6-o pokojowa. 3 sypialnie. 1½ łazienki. Pełna piwnica. Gazowe centralne ogrzewanie. Duża lota. Nowy garaż na 2 auta.
SUPERIOR REALTY 235-3632

★ Praca Żeńska

General Office

Hours 9-4:30 — 5 days. Familiar with 10 key adding machine. Light typing. Various office duties. Good starting salary. Benefits. Near public transporation. Vicinty North Ave. & Elston.
Call Mr. Droll
384-7100

SECRETARY

Executive V.P. of near north mfg. firm needs a secretary with good shorthand & typing. Excellent Benefits
CALL
822-0450

★ Domy

Zobaczcie z ulicy
6254 W. CUYLER ST.—4050 N.
1x6-ka i 3 pokoje dla spokrewnionych. Boczny wjazd do garażu. Wystarczy $10,000 wpłaty. W celu oglądniecia w środku dzwoncie proszę
O BOY TYLKO TROY!!
5657 N. Milwaukee 631-0707

7 MIESZKANOWY MUROWANY
6434 West — przy bocznej ulicy
3x4 i 4x3, wszystko duże pokoje. Dobudowany garaż na 2 auta. Nisko oceniony na szybką sprzedaż.
McMULLEN 622-8222

DOM OTWARTY W NIEDZIELĘ
1:30-4 pp
5115 W. WRIGHTWOOD 2600 N.
PIĘKNY DOM W STYLU ENGLISH T Z MIESZKANIEM DLA TEŚCIÓW
6 pokoi z 2 lub 3 sypialniami na I-ym piętrze. Całkowicie nowoczesne — do natychmiastowego objęcia. Cały dom w doskonałym stanie
PLUS
4-o pokojowe mieszkanie z 2 sypialniami u góry, całkowicie nowoczesne. Wprowadzcie się i odpocznijcie. Cena w wyższej pięćdziesiątce.
CUNEO & HALSEY 14 282-8100

W PARAFII ŚW. TURYBIUSZA

3839 W. 55-a ulica. W zonie dwumieszkaniowej. Murowany 1x5 na 1-szem piętrze i 1x2 dla teściów na 2-im. Pełen basement. Garaż na 2 auta. Cały budynek wolny do objęcia. Cena $42,500. Klucze w biurze.

HENRYK MACHNICKI
3801 West 55-a ul. 735-5700

OTWARTY DO INSPEKCJI
Niedziela 1-4
5348 W. Patterson St. — 3650 N.
(Central Ave.—Addison)
6 pokoi murowany z garażem CENTRALNIE OCHŁADZANY. Można się NATYCHMIAST wprowadzić. Właściciel wyjechał poza Chicago. Cena $49,700 albo dobra oferta!
O BOY TYLKO TROY!!
5657 N. Milwaukee 631-0707

2 lata stary—na dwu—poziomach dom na sprzedaż w Elk Grove Village
Blisko szosy 53 i Woodfield Shopping Center. 3 sypialnie, 2 łazienki, wykończony pokój rodzinny z kominkiem. Dobudowany garaż na 2 auta. Balkon, patio, dywany od ściany do ściany, rolety w całym domu. Centralne ochładzanie. Maszyna do mycia naczyń. Cena $71,500
Po umówienie dzwońcie: 893-4724

Dom otwarty w niedzielę od 1-5-ej
2506 N. LINDER
2 mieszkaniowy, po 2 sypialnie w każdym. Gazem sprężonym powietrzem ogrzewany. Poniżej $40,000. Parafia Św. Stanisława B. i M.
G. V. PRESTIGE REALTORS
889-8115

DEPENDABLE WOMAN NEEDED
2 or 3 days per week in Skokie. Housekeeping — child care. Own transporation and recent references necessary, also some English. Good pay for right person.
674-9563

MATURE HELP WANTED
Female housekeeper-cook must speak english. Location North Oak Park.
Call Between
9:30 A.M. & 3 P.M.
386-6035

CENTRAL PARK i BELMONT
5-O POKOJOWA REZYDENCJA. Lota. Okazja dla zręcznego. Tylko $16,900.
SUPERIOR REALTY 235-3632

★ Meble

Central Furniture
1348 MILWAUKEE
Polskie Kierownictwo zawiadamia, że
W OKRESIE ZIMOWYM CENY MEBLI i "APPLIANCES" ZOSTAŁY ZNIŻONE
OTO PARĘ PRZYKŁADÓW TEGO, ILE OSZCZĘDZICIE
Korzystając z Tych Taniości

Komplet mebli do bawialni włączając lampy ze stolikami	$168
Komplety mebli do sypialni	$119
Łóżka piętrowe "bunk" lub "Hollywood"	$ 58
Kanapa i fotele	$139
Kanapa rozkładana do spania	$ 78
Telewizja kolorowa	$269.00
Materace	$19.88
Komplety mebli do kuchni "dinette sets"	$ 46
Kuchnie gazowe (gas ranges)	$159
Lodówki lub zamrażacze ("freezers")	$168
Z 6 sztuk drewniane komplety do jadalni	$399
Materace z podstawą sprężynową pełnego rozmiaru	$ 78
Gazowe piece do ogrzewania	$ 68

Łatwe spłaty—Mówimy po polsku
Otwarte w poniedziałki, czwartki i piątki do 9 wieczór, we wtorki, środy i soboty do 6 wieczór, w niedziele od 12-ej do 5-ej po poł.
Zgłaszajcie się do polskiego kierownika
p. Wiktora Kosmaczewskiego
Tel. 486-7838

★ Domy

★ Domy

BELMONT i CICERO
Murowny, 3-mieszkaniowy, 1-6, 1-5 i 1-3. Murowany i ogrzewany garaż na 2 auta. 2 systemy ogrzewania gazem gorącą wodą. Nowszy dach na domu i garażu. "Garden apt." został zrobiony około 13 lat temu. Roczny dochód mniej więcej $7,500. Cena $74,900.

DELICATESSEN
Załczony 4 miesiące temu. Wszystkie urządzenia zupełnie nowe—sprzedaje się wraz z nowym budynkiem. Właściciel musi sprzedać z powodu choroby razem lub osobno, z możliwością kupna domu później. Prosimy złożyć ofertę.

1300 PÓŁNOC i 5100 ZACHÓD
Murowana 7-pokojowa rezydencja, 4 sypialnie, 2 pełne łazienki, jadalnia, pełna piwnica. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem. Garaż. Można kupić z małą wpłatą.

Do wyboru mamy wiele rodzai domów w innych dzielnicach w różnej rozpiętości cen z wpłatą dostosowaną do Waszej kieszeni. Jeśli, natomiast, pragniecie sprzedać swój dom, biuro nasze oszacuje go Wam bezpłatnie. Wszelkich informacji udzieli w języku polskim.

LIS REALTORS pani ANNA NOWAK
5629 N. Milwaukee Ave. 631-5700 lub 792-1424

Dla Spokrewnionych — 5 Plus 4 Pokoje
Ogrzewany gazem. Pełny basement. Prąd 220V. 5200 zachód — 5200 północ. Tylko $42,500
SCHNEIDER 545-8600

OKOLICA JEFFERSON PARK
Po raz pierwszy na sprzedaż. 2 piętrowy murowany, 2 mieszkania. Bardzo czysty. 5 pokoi — 2 sypialnie na 1-szym; 6 pokoi — 3 sypialnie na 2-gim piętrze. Kryte werandy. Drewniany garaż na 1 auto. Cena $65,000 lub oferta.
SPRING REALTY CO. 777-5542

CICERO, 3 letni, 2 mieszkaniowy, 3 i 2 sypialnie, jadalnie, blisko kościoła i szkół. Przyjmiemy każdą ofertę. 749-4864.

W PARAFII Sw. Turybiusza — przez właściciela — dobrze utrzymany 6 pokojowy, murowany "Cape Cod". Nowe ogrzewanie, okna aluminiowe, nowy dach i fugowanie, rynny. Kontrola przeciw powodziowa. Pełen bezment. 735-9299 dzwonić w piątek i w niedzielę. Okolica 55-ta ul. i Kildare.

5x4 Murowany. Tylko $51,000
Automatycznie ogrzewany, garaż na 2 auta, dobry dochód.
Okolica Kostner i Diversey.
GALLIK 772-8554

TERAZ JEST CZAS SKORZYSTAĆ Z TANIOŚCI
Doskonała lokacja blisko 57-ej i Karlov. Nowoczesna 5-o pokojowa murowana rezydencja z dwoma sypialniami typu "hollywood". 40-o stopowa lota. Duży "backyard" z drzewami owocowemi. Dwu-autowy garaż. Właściciel wyjeżdża na stałe do dzieci w Kalifornii. Szansa korzystnego kupna puka do Waszych drzwi. Niska rata mortgage'u na łatwe spłaty. Oszczędźcie Wasze pieniędze na tanim kupnie dobrego domu. Dzwońcie do Michaels
254-8500

STANISŁAWOWO
BLISKO FULLERTON i LONG
2x4 - luksusowo urządzony. 2 osobne gazowe ogrzewania. Nowy garaż, lota 50x125.
BUDA REALTY 486-6363

NAROŻNIKOWY, MUROWANY 6-o APARTAMENTOWY
38 lat temu zbudowany. Ogrzewanie gazem — parą. Dochód ponad $13,400 rocznie. Na zachód od Pulaski, blisko Fullerton.

Po bliższe informacje dzwoncie do p. Olech
CUNEO & HALSEY 10 282-8100

WŁAŚCICIEL SPRZEDAJE
piękny 5-cio pokojowy murowany bungalow. 2 sypialnie, doskonałe położenie, blisko kościoła św. Jakuba. Natychmiast do objęcia.
Dzwonić 286-7769 lub 775-1978

Śliczny Parterowy Pokój Rodzinny
Dom na pokaz z aluminiowym obiciem 5254 W. EDDY (3500 N.)
Otwarty w niedzielę 1-4
Par. Św. Władysława. Ten dobrze utrzymany 3-sypialniowy dom ma ładnie wykończona piwnice, która może być użyta na mieszkanie dla teściów. Swietne położenie.
DEDES
6213 W. Belmont NA 2-6200

OTWARTY w NIEDZIELĘ 1-5
5022 W. ALTGELD
Obszerny murowany bungalow, 3 sypialnie oraz kryta ogrzewana weranda. Wykończony basement. Oceniony w 40-tu tysiącach.
ZOBACZCIE SIĘ Z TONY ROYEK
DEMOON REALTY, INC.
662-7875

ZARÓBCIE DUŻE PIENIĄDZE
Bardzo piękny 2 piętrowy, murowany z siedmiu ładnymi mieszkaniami. Wygląda prestiżowo. Komorne jest niskie i przynosi $11,500 rocznie. Może być podwyższone. Wasz dochód netto będzie dobry, ale może być łatwo znacznie zwiększony. Bardzo dobra lokacja w Marquette Park. Zamiejscowy właściciel — chce szybko sprzedać po cenie bardzo zniżonej. Spieszcie się aby skorzystać z tej okazji, dzwońcie do Michaels: 254-8500.

69-TA i PULASKI
Bardzo ładna 1½-piętrowa rezydencja. 7 dużych pokoi. 2 pełne łazienki. Duża lota. Garaż. Właściciel musi szybko sprzedać. Dla Was duża szansa taniego kupna przy pięknej niskiej racie mortgage'u. Uszczęśliwcie Waszą rodzinę. — dzwońcie: 254-8500.

ERWIN J. MICHAELS REAL ESTATE
4637 S. Archer Ave.
Tel. 254-8500

Dom Otwarty od 1—4 Po Południu w Niedzielę, 16 Stycznia 1977
4949 N. Kenneth
(4434 West)
Duży murowany bungalow, 11 pokoi, 6 sypialni, 2 szafkowe kuchnie, 2½ łazienki, pełen basement. Nowsze gazem gorącą wodą ogrzewanie. Garaż na 2 auta. Wspaniały dla dużej rodziny. — $63,000.
Haderlein & Co. Realtors
5940 N. Milwaukee
Dzwońcie 775-0450 Dziś
(OD ROKU 1919)

CENTRAL AND NORTH
Brick 2-flat plus
in-law apartment.
Call GABE
DEMOON REALTY, INC.
889-0400

Otwarty w Niedzielę 1—4
3461 N. PONTIAC
Nowszy, 6-pokojowy ranch, 3 sypialnie, 2 łazienki. Naprzeciw rezerwatu leśnego. Wykończony basement, centralne ochładzanie. Średnia 60-tka.
K-A-Y
FULLERTON I LONG
1½ piętrowy dla zamieszkania z teściami, 4 pokoje na 1-szym piętrze, 4 — na drugim. Idealne położenie blisko szkół, sklepów i komunikacji. Garaż na 2 auta. $25,500.
K-A-Y
ST. CONELIA'S
Drewniany 2 mieszkaniowy, 5 i 5 pokoi, w niepokalanym stanie, wykończenia naturalnym drzewem. Ładne szafkowe kuchnie. Pieszy dystans do końcowej stacji kolejki. Objęcie obu mieszkań. Cena $69,900.
K-A-Y
Century 21 REAL ESTATE
KAY REALTY
5449 N. Harlem 775-7820

6-MIESZKANIOWY, MUROWANY
Duże pokoje, Dobry dochód. Dom ma tylko 6 lat. Właściciel pragnie oferty. przejedźcie się obok —
5906 W. DIVERSEY
ale nie przeszkadzajcie.
BEULIEU
5341 Belmont 11-12 282-7979

COŚ DOBREGO
2754 N. OAK PARK AVE.
(—róg Oak Park Ave. i Diversey)
16 lat stary!! 6 MIESZKAŃ! Cena tylko $145,000. — Po więcej informacji prosimy dzwonić do:
O BOY TYLKO TROY!!
3033 Milwaukee 276-5333 albo 631-0707

ZBUDOWANY NA ZAMÓWIENIE
7 pokojowy dom w Norwood Park. Podwójna parcela. Wiele dodatków. Wyższa 70-tka.
763-7565

OD WYDAWNICTWA DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO

Wszystkie ogłoszenia realnościowe w tym piśmie zgodnie z Federal Fair Housing Act z 1968 roku nie mogą zawierać żadnych wyróżnień, ograniczeń ani dyskryminacji opartych na rasie, kolorze, religii, płci, lub pochodzeniu narodowościowym — gdyż takie wyróżnienia są nielegalne.
Dziennik Związkowy nie może wobec tego świadomie przyjmować żadnych ogłoszeń które są niezgodne z tym prawem. Zawiadamiamy zatym naszych czytelników, że każde ogłoszenie realnościowe w tym piśmie daje zawsze równe szanse każdemu.

PUBLISHER'S NOTICE

All real estate advertised in this newspaper is subject to the Federal Fair Housing Act of 1968 which makes it illegal to advertise "any preference, limitation, or discrimination based on race, color, religion, sex, or nationality origin, or an intention to make any such preference, limitation, or discrimination."
This newspaper will not knowingly accept any advertising for real estate which is in violation of the law. Our readers are informed that all dwellings advertised in this newspaper are available on an equal opportunity basis.

★ Domy

Dom Otwarty od 1-4-ej w Niedzielę 2816 N. TROY UL.
Czysty murowany 2 mieszkaniowy, 2x6, 12 minut do śródnieścia.
IMPERIAL 774-7600

2 MIESZKANIOWY NAROŻNY DOM
Każde mieszkanie po 5½ pokoi, angielski basement z 2 sypialniami i łazienką. Okolica 63-ej i Oak Park.
586-6891

BRIGHTON PARK
2x5 murowany, pełen basement i strych. Kuchnia z szafkami odremontowana na I-szym piętrze. Garaż na 2 auta. Parafia 5-ciu Braci Polaków i Męczenników.
RICH REALTY 523-1990
2933 West 43-cia ulica

12 MIESZKANIOWY budynek na Helenowie. — Hoyne i Cortez. Telefon 692-7483 dzwonić po 6-tej wieczorem.

2 Mieszkaniowy, Murowany
5 — plus 5. Kryte werandy. Pełny basement. Garaż na 2 auta. Doskonała komunikacja. Cena: $43,500.
SCHNEIDER 545-8600

DOM otwarty — 3 sypialnie, wykończony basement. 7456 W. Ainslie, Harwood Heights. 867-9267.

$775 MIESIĘCZNEGO DOCHODU
2 budynki, drewniany i murowany, 5 mieszkań. Lokatorzy płacą za użyteczności. Parafia Św. Jacka. Zgłoszenia po angielsku. Pytać o Angelę.
INTERDOME 286-1515

St. Peter Canisius Parish
Deluxe, brick bungalow 6 rooms, 3 bedrooms, 1½ baths, modern. 2 car brick garage.
DON DICKE REALTY
282-0460

W parafii św. Władysława — 2 mieszkaniowy, murowany. 5 plus 5 pokoi, kryte werandy, wykończony basement. Ogrzewany gazem. Garaż na 2 auta.
Cena zniżona $58,500
SCHNEIDER 545-8600

Otwarty w Niedzielę 1-4
6511 W. FOSTER
4-sypialniowy murowany "cape cod". Szeroka 65 stopowa parcela. 2 pełne łazienki. Jadalnia. Przyboczny garaż.
—o—
Otwarty w Niedz. 1-4
EDGEBROOK
6738 N. Ionia
Wjechać od strony 6630 N. i Central i na zachód.
8-POKOJ. ANGIELSKI, MUR. Formalna jadalnia, parterowy pokój rodzinny, pokój zabawowy. Garaż z bocznym wjazdem.
—o—
Blisko MILWAUKEE i AUSTIN
na bocznej ulicy — 8 mieszkań, czysty. Wszystkie mieszkania po 1 sypialni. $149,500. Przyjmiemy mniejszy budynek w zamianę.
HOMEFINDERS
6257 N. Milwaukee
Mówimy po polsku.
763-2323

Jackowo—Avers i Milwaukee
3x4. Aluminiowe obicie (nowe) osobne systemu ogrzewania gazowego. Dobry dochód — niskie podatki.
BUDA REALTY 486-6363

Śliczny, 7-pokojowy, murowany ośmiokątny. MUSI BYĆ SPRZEDANY
Złóżcie ofertę
3031 N. RUTHERFORD (6735 W.)
Otwarty w niedzielę 1-4. 4 sypialnie, 1½ nowoczesnej łazienki. Szafkowa kuchnia. Gazowe ogrzewanie. Garaż z podnoszonymi drzwiami. Dywany. 220 przewody. Cena w niskich, niskich $50-kach, ale rozważymy wszystkie oferty.
DEDES
6213 W. Belmont NA 2-6200

Dom otwarty w niedz. 1-4
4954 W. ALTGELD
1½-piętrowy, murowany. 1-5 i 1-3 z 2-ma kominkami. Pełna piwnica. Nowe gazowe ogrzewanie i ochładzanie. Garaż na 2 auta. Cena tylko $51,500.
BEAULIEU
5341 Belmont -28- 282-7979

ADDISON i PULASKI
2 piętrowy murowany 2x6 — obszerne pokoje pełna piwnica — 50x175 lota.
BUDA REALTY 486-6363

★ Domy

400 PHOTO LISTINGS
Avalialiable to public. To get these MLS listings and market data sent to your home, send stamped envelope to: Dept. 100,
REMDES, Box 83, Chicago 60648

W NISKICH 60-ciu tys., 12-to pokojowy dom, możliwość dla teściów lub na dochód. Okolica Diversey-Cicero. Wszędzie dywany. Nowa kuchnia z formajki, 2 łazienki, maszyna do mycia naczyń, "disposal compactor", patio, ogródek skałkowy, garaż na 2 auta, pokój rodzinny w basemencie. Przez właściciela. Parafia Św. Genowefy. 725-5340 lub 692-7994.

W JEFFERSON PARK
Zupełnie nowy, murowany, 2-mieszkaniowy. Super luksusowy, wbudowane kuchnie i łazienki. Bardzo duże pokoje. Nie potrwa długo na rynku. Oceniony na szybką sprzedaż. Natychmiastowe objęcie.
BEAULIEU
5341 Belmont 20-21 282-7979

FRANCISZKOWO — 2 piętrowy. AR 6-1945.

DOM ZE SKLEPEM
Dom dwu-piętrowy, murowany. Na 1-ym piętrze bardzo duży sklep. Na drugim piętrze 5-o pokojowe mieszkanie dla właściciela. Sklep ma centralne ochładzanie. Pełen basement, Garaż murowany na dwa auta. Sklep nadaje się na dużyinteres, większy od przeciętnego. Blisko 35-ej i Wood St. Macie szanse otworzyć własny interes we własnym domu bardzo małym kosztem. Telefonujcie do Michaels
254-8500

Blisko Pulaski i Fullerton
2 piętrowy murowany 4 apart. 1x6, 1x5, 2x4. — Dobry dochód. Cena umiarkowana.
BUDA REALTY 486-6363

MUSI BYĆ SPRZEDANY ZŁÓŻCIE OFERTE
7-pokojowy, murowany w połowie $40 tys. Otwarty w niedziele 1-4
2935 N. NARRAGANSETT (6400 W.)
Duża kuchnia. Nowoczesna łazienka. Gazowe ogrzewania. Piwnica. Garaż na 2 auta.Natychmiastowe objęcie.
DEDES
6213 W. Belmont NA 2-6200

MILWAUKEE i BELMONT
Na bocznej, spokojnej ulicy 2x4-ki i 1x3-ka. Piwnica i garaż. Bardzo ładne, nowoczesne mieszkania. Tylko $36,500 — wpłaty $7,500.
O BOY TYLKO TROY!!
3033 Milwaukee 276-5333 albo 631-0707

DO SPRZEDANIA PRZEZ WŁAŚCICIELA PIĘKNY DOM MUROWANY
Rezydencja, 3 sypialnie. Duże łazienki. Gazem ogrzewany. Ochładzany centralnie "air conditiön". Wykończony basement. Garaż na 2 auta. Szeroka lota. Trzeba zobaczyć aby ocenić wartość. W okolicy 54ta i So. Mulligan Ave. Blisko kościoła katolickiego, szkół i dobra transportacja.
Tel. LU 5-5374

BELMONT i CENTRAL
Piękny, murowany ranch, mający 19 lat. 3 sypialnie. Garaż na 2 auta. Centralna klimatyzacja. Wykończony basement. Bardzo czysty. Pytać o Angelę.
INTERDOME 286-1515

DREWNIANY BUDYNEK 2-PIĘTROWY
Ze strychem. Przylegająca parcela. 6 pokoi w każdym mieszkaniu. Budynek mieści się przy 4860 S. Hamlin Ave. blisko parafii Św. Brunona. Dzwonić między 10 rano, a 4 po poł.
Telefon 376-1713

MUROWANY 3 x 4
automatycznie gazem ogrzewany, garaż na 2 auta, 220 prąd. Okolica Ridgeway—Wrightwood. $36,000.
GALLIK 772-8554

BLISKO DIVERSEY i KOSTNER
Murowany, 2-5ki plus ogrzewane werandy i 2-autowy garaż. Solidny czysty dom blisko parku. Cena zredukowana do $44,000.
Polskie biuro
ASSET REALTY
5333 Fullerton 889-8824

WARTOSCIOWE KUPNO!
Cena w wyższych $30-kach 5 i 4 drewniany, obity. Otwarty w niedzielę 1-4
5139 W. GRACE (3800 N.)
Pełna piwnica. Nowy garaż na 2 auta. Niskie podatki, 3 bloki do par. Św. Bartłomieja.
DEDES
6213 W. Belmont NA 2-6200

★ Domy

★ Domy

GDY CHCECIE KUPIĆ LUB SPRZEDAĆ DOM
ZAPRASZAMY WAS DO ODWIEDZANIA SOLIDNEGO POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO
KAMINS REALTY
(Dawniej Patria Realty)
2921 N. Central Park Ave.
Solidne jak Skała Gibraltaru.
DUŻY WYBÓR DOMÓW NA PÓŁNOCNYM ZACHODZIE.
Możecie obejrzeć u nas ich zdjęcia.
Wszyscy mówimy po polsku.
486-4130

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA
J. B. PALLASCH i SYNOWIE
2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon AR 6-1517
Załatwia Wszelkie Sprawy Realnościowe.
Jak — kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki, ubezpieczenia ogniowe i od wypadków.

Uwaga Właściciele Domów!
PROSIMY, ZGŁASZAJCIE WASZE BUDYNKI DO NASZEGO POLSKIEGO BIURA -- MAMY DOBRYCH NABYWCÓW.
BUDA REALTY 2990 Milwaukee 486-6363

Dom Otwarty od 1-4-ej W Niedzielę, 9 Stycznia 1977 r. 5819 N. MARMORA (5900 W.)
Murowany bungalow, 6 pokoi — 3 sypialnie. Pełen basement, dodatki. 220 prąd. Nowe gazowe ogrzewanie w ścianach. W pobliżu szkół, sklepów. Cena $52,500.
HADERLEIN & CO. REALTORS
5940 N. Milwaukee Ave.
Dzwońcie 775-0450 Dzisiaj
(Istnieje od 1919 r.)

CENA ZNIŻONA. Okolica Cragin. Murowany dla krewnych z 3 sypialniami na dole z nowoczesną kuchnią; mieszkania z 2 sypialniami na górze. Wykończony basement — wiele dodatków. Przez właściciela — 631-2644.

Dom Otwarty w Niedz. 1-4
2119 N. MOODY
Luksusowy, murowany ranch. 5 pokoi, 3 sypialnie. Nowoczesna szafkowa kuchnia i łazienka. Całkowicie wykończona piwnica z letnią kuchnią. Centralne ochładzanie. Garaż na 2½ auta. Wiele dodatków. $46,900.
BEAULIEU
5341 Belmont -14- 282-7979

MONTROSE i KIMBALL
2 rodzinny dom — 1x5, 1x4. Pełen basement, garaż. Szeroka lota. Niskie podatki.
BUDA REALTY 486-6363

MAMY 2 DREWNIANE DOMY
Po 3 mieszkania — świetne na dochód. Jeden w par. Św. Władysława, drugi w par. Św. Jacka. Po dalsze informacje proszę dzwonić do polskiego biura:
ASSET REALTY
5333 Fullerton 889-8824

TYLKO $26,500
piękny murowany 1-rodzinny dom, 5 pokoi plus kryta weranda i garaż. Pełny strych, piwnica. Gazem gorącą wodą ogrzewany. Naturalne dębowe wykończenie. Blisko North-Laramie.
Polskie Biuro
ASSET REALTY
5333 Fullerton 889-8824

WYJĄTKOWO PIĘKNY
5414-24 W. WELLINGTON ST.
(Najlepsze położenie w okolicy Belmont i Central Ave..)
6 mieszkań — 2x4-ki, 2x3½ i 2x3-ki. Piękny budynek w najlepszym stanie. WYJĄTKOWA OKAZJA!
Zobaczcie z ulicy a w sprawie oglądnięcia w środku dzwoncie do
O BOY TYLKO TROY!!
3033 Milwaukee 276-5333 albo 631-0707

Okolica HARLEM i TOUHY AVES.
Piękny 6 pokojowy murowany Georgian, 3 sypialnie, 1½ łazienki. Parketowe podłogi, dwa prawdziwe kominki. Den, wykończony pokój rozrywkowy. Dywany od ściany do ściany, draperie, wiele dodatków. Narożnikowa parcela, garaż na 2 auta. Boczny wjazd.
Tylko za umówieniem.
Wyłączny Agent.
SIPIORA REALTY
Tel. 282-1155

LUKSUSOWY, MUROWANY 2-MIESZKANIOWY
3 sypialnie w każdym mieszkaniu. Wykończona piwnica może być użyta na mieszkanie dla teściów. Dom ma tylko 5 lat. Garaż na 2 auta. Podatki $350. Telefonujcie w celu umówienia.
BEAULIEU
5341 Belmont 19-23 282-7979

BUNGALOW z żółtej cegły, 2 sypialnie na dole i 1 pokój na poddaszu. Ogrzewane gazem. Całkowicie wykończony bezment z ½ łazienki i barem. Nowoczesna kuchnia wykładana specjalnym dywanem. Piec i lodówka włączone. Garaż na 2 auta. Okolica Belmont-Central. Właściciel przeniesiony do innego stanu. Dużo dodatków. 283-2070 wieczorami.

PRZEZ WŁAŚCICIELA murowany ranch, 3 sypialnie, 1½ łazienki, wykończony basement, 2-autowy garaż. Świetna lokacja. Tel. 283-6367.

MILWAUKEE i RIDGEWAY
(zaraz przy kościele Św. Jacka)
Piekny murowany z garazem. 2 mieszkania po 5 pokoi. 2 osobne gazowe ogrzewania. Kryte porche. NAJWIĘKSZA OKAZJA. WPŁATY tylko $8,500.
O BOY TYLKO TROY!!
3033 Milwaukee 276-5333 albo 631-0707

OTWARTY NIEDZIELA 1—4:30
2614 N. ST. LOUIS
1—4, 1—3 drewniany, obity. 2 lub 3 sypialnie. 2 kuchnie. 2 nowoczesne łazienki posiadające "vanities" i szafkę ścienną. Dywany od ściany do ściany. Duże pokoje. Dom może być użyty jako 7-pokojowa rezydencja dla rodziny z dorastającymi dziećmi. Piwnica. Gazowe ogrzewanie. Platforma garażowa.
$24,950

BELMONT—RIDGEWAY
2-6ki plus pokoje w piwnicy z możliwością użycia na dodatkowy dochód — $570 miesięcznie plus piękne mieszkanie dla właściciela. Nowoczesna łazienka. Piwnica. Gazowe ogrzewanie. Duża 60-stopowa parcela.
$34,950

MILWAUKEE—CENTRAL PARK
Sklep sukien ślubnych. Bardzo dobry interes całkowicie wyposażony. Trochę towaru i ekwipunku. Najlepszy sezon niedługo nadejdzie. Piękne okno wystawowe. Łącznie ze stałymi klientami i dobrą wolą. Budynek można nabyć w późniejszym czasie.
$20,000
KAMINS Realty
(Dawniej Patria Realty)
2921 N. Central Park Avenue
486-4130

Dom otwarty w niedz. 1-4
2904 N. MONITOR (5900 W.)
Blisko par. Św. Ferdinanda, Św. Patryka i wyższej szkoły Notre Dame. 3 mieszkaniowy, murowany, 2-5-ki i 1-3ka. Automatyczne ogrzewanie gorącą wodą. Czysty budynek. Natychmiastowe objęcie. Spadkowa sprzedaż. Złóżcie ofertę.
BEAULIEU
5341 Belmont 24-28 282-7979

PAR ŚW. FERDYNANDA
Otwarty tylko w niedz. 1:30-4
Luksusowy, 2 miesz., murow.
2729 N. MELVINA
Dom ma tylko 8 lat. 3 sypialnie, 1½ łazienki w każdym. Wykończona piwnica. Natychmiastowe objęcie. Pośpieszcie!
DEDES REALTORS NA 2-6200

★ Do Wynajęcia

LARGE 6 ROOM, 3 bedroom, frame. MODERN kitchen and bath, 2 car garage, drapes and carpeting. Low taxes, near Polish parish.—$22,000.00. 927-7959 — call 7 to 9 P.M.

4 POKOJE — 2 sypialnie na Franciszkowie. 2-gie piętro. 227-6273.

ŁADNE, duże 4½-pokojowe mieszkanie, centralnie ogrzewane, z kominkiem. Dla dorosłych. 342-4832.

5½ POKOI, 3 sypialnie, 1½ łazienki. Okolica 63 ulicy, blisko Narragansett. 586-3659.

5½ ROOMS, 3 bedrooms, 1½ baths. Vicinity 63rd St., near Narragansett. 586-3659.

5 POKOI, 2-gie piętro. Okolica Belmont-Central Park. 583-4517 po 5-ej.

4 POKOJE, 1-sze piętro front, 1416 N. Avers; ARmitage 6-7192

POKOJ, kuchnia i przedpokój, w basemencie, umeblowane, północno-zachodnia dzielnica: 736-1267.

JASNY i przyjemny pokój dla mężczyzny w średnim wieku lub kobiety. Kuchenne przywileje.
Dzwoniń 276-1260

3 POKOJE umeblowane oraz pojedynczy pokój. Angielski basement. Okolica Belmont i Cicero. 283-2481.

4 CLEAN rooms, 2nd floor, stove heat, single woman or older couple preferred. Call after 6 P.M.: DI 2-0143.

2 SYPIALNIE — 4 pokoje, 2 piętro. Wolimy parę małżeńską. Dzwonić po 6-ej: 489-6846.

POKOJ umeblowany, używalność kuchni. Kedzie—Fullerton. AR 6-2505 od pierwszej.

4 DUZE pokoje, świeżo odmalowane, 1-sze piętro, ogrzewane, gorąca woda. 4156 W. Belden — 235-9180.

SYPIALNIA z używalnością kuchni do wynajęcia. 276-7968.

4 POKOJE, ogrzewane, lodówka, piec kuchenny, ładna dzielnica. 4339 W. George.

PIĘKNE 4 POKOJE UMEBLOWANE MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA
Z kompletnym urządzeniem. Także jedna sypialnia.
Tel. 772-7190
Rozmówicie się po polsku.

DUŻY POKÓJ dla pani. Referencje. Fullerton-Narragansett. 237-7060 po 11-ej.

4 POKOJE NA 2 osoby, blisko 47-ej i Ashland. Konieczny depozyt. 847-6772

5 POKOI NA I-szym piętrze w Brighton Park. 735-5453

4 POKOJE DO wynajęcia, 2-gie piętro, ogrzewane, gorąca woda. 1211 N. Hamlin.

4-RO POKOJOWE mieszkanie na 2-m. Dorosłym. 3110 N. Milwaukee. 282-3562

4 POKOJE "garden apartament", piecem ogrzewane. Franciszkowo. 772-5507

5 POKOI OGRZEWANE, na Jackowie. Telefonować po 4-ej: 463-2566.

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje na pierwszym piętrze. — Tel. EV 4-2809.

DO WYNAJĘCIA
5 pokojowe mieszkanie nieogrzewane. Piece na miejscu. Blisko Parafii Św. Brunona. Depozyt asekuracyjny wymagany. Tylko dla starszej pary, bez zwierząt. Po umówienie dzwonić od 4 po poł. do 10 wiecz.
Telefon VI 7-5042

DUŻYCH 4½ POKOI, kominek, dywany wszędzie. $180. Ogrzewane. Piec i lodówka. 539-3089 po 8 wieczorem.

4 POKOJE na Franciszkowie. — Dorosłym. AR 6-1945.

UNFURNISHED 2ND FLOOR attic apartment, near Kimball and Palmer, 227-2055.

7 POKOJOWE nowoczesne mieszkanie, odnowione, nieogrzewane, dla małej rodziny lub dorosłych. Mówiący po polsku niech dzwonią przed 2-gą po południu: 342-4271.

4 POKOJE OGRZEWANE, gorąca woda. Kryta weranda, na 2-im. Można mieć taniej za pomoc koło domu. Po detale dzwonić 278-1897.

★ Poszukuje Mieszkania

PARA małżeńska poszukuje mieszkania 5—6 pokojowego w dzielnicy Wacławowa, lub Jackowa. 763-1494.

★ Ogrzewanie ★ Ogrzewanie

Lincoln . . .
FURNACE CLEANING SERVICE
3642-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
EV 4-6000

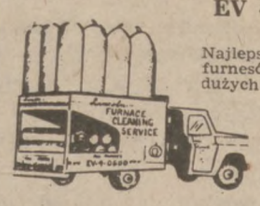

POSIADA
Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia furnesów o możliwościach większych jak dwieście dużych przyrządów do czyszczenia furnesów.

24 GODZINNA OBSŁUGA
W NAGŁYCH WYPADKACH
CZYŚCIMY i REPERUJEMY
• Furnesy • Kominy • Space
• Bojlery • Przetykania Przewodów • Ogrzewanie • Ochładzanie

OBSŁUGA REJONU CHICAGO
PONAD 25 LAT
DARMO KOSZTORYSY
EV 4-0600

OGRZEWANIE — PLUMBIARKA KANALIZACJA
Wszelkiego rodzaju reperacje, przeróbki, wstawianie nowych pieców do ogrzewania, jak również roboty plumbiarskie oraz przeczyszczenie kanalizacji elektrycznie. 24-godzinna polska obsługa.
Tel. 486-1731

★ Do Wynajęcia

DLA inteligentnego pana luksusowo umeblowana sypialnia przy małej rodzinie. Używalność kuchni. $25 tygodniowo. 235-8891

CRYSTAL i Lockwood — atrakcyjne i czyste 4-pokojowe mieszkanie. 1-sze piętro. Piec kuchenny i lodówka. Bardzo czyste. $145. Dzwonić: 287-4251.

4 POKOJE na 2-gim, bezdzietnym, bez zwierząt, w średnim wieku. Gorąca woda. 2 piece do ogrzewania. Jackowo. Wymagany depozyt. 772-5662.

WACŁAWOWO, 6 pokoi, 2-gie piętro, oddzielne ogrzewanie, świeżo malowane, 3400 północ—3900 zachód, dorosłym; komorne $170. Dzwonić cały dzień i wieczorami: 539-9628.

4 POKOJE do wynajęcia na 2-gim, 2337 W. Thomas.

NOWOCZESNE 4 pokoje, 2 sypialnie, na Jackowie, dla dorosłych. Dzwonić po 5-ej. Tel. 283-7546.

3½ POKOI, nieumeblowane, $145 miesięcznie. 5308 W. Crystal, ogrzewane. 867-4673.

KREŚLARKA, mieszkająca w nowoczesnym apartamencie, poszukuje współlokatorki. Okolica Milwaukee-Harlem. 647-7457.

LOGAN SQUARE
5 Pokoi, 3 sypialnie 2 piętro, ogrzewane, świeżo odmalowane mieszkanie. Dystans pieszy do kolejki do śródmieścia i zakupów. $145 miesięcznie plus 1-o miesieczny depozyt asekuracyjny.
227-1900

★ Futra

SPRZEDAJEMY NOWE DAMSKIE i MĘSKIE KOŻUCHY
Szyjemy na miarę. Niedrogo. Duży wybór skór importowanych i krajowych. Przeróbki futer. Otwarte również w niedzielę od 1-ej do 5-ej.
4412 W. 59-ta ULICA
735-5667

FABRYCZNA WYSPRZEDAŻ KOŻUCHÓW DAMSKICH i MĘSKICH
Z najlepszych skór, od $99.
Szyjemy na miarę tanio. Przeróbki futer — czyszczenie.
Otwarte w soboty do 5-ej; niedziele 12—4.
3015 N. Central Ave.
7900 N. Milwaukee Ave.
OAK-MILL MALL
Tel. 283-2553 lub 965-6990

★ Zguby

ZAZGUBIONO POLSKIpaszport konsularny na nazwisko Franciszek Mrozik. Znalzcę prosimy dzwonić: 278-8638.

ZAGUBIONO polski paszport na Nr. PA 161-808. Dzwonić 637-5705.

ZAGINAŁ PASZPORT polski na nazwisko: Genowefa Lubacz. Dzwonić: 679-2096.

★ USŁUGI

ARTYSTA malarz z Polski szuka pracy. Ręcznie maluje portrety z fotografii 50% taniej. Tadeusz Sochacki, 736-5749.

NAPRAWA I PRZERÓBKA BIŻUTERII
Masz w domu złoty złom? Zadzwoń do nas, a będziesz miał nową biżuterię. Ręczna robota, wzory niepowtarzalne, bogaty wybór bursztynu. Ceny konkurencyjne.
736-5665

★ Instrumenty Muzyczne

2 AKORDEONY, marki niemieckiej, oraz organy na sprzedaż. 384-8489.

Problem z Ogrzewaniem?
Ventura reperuje wszelkiego rodzaju bojlery, piece do opalania (furnace) i inne urządzenia do ogrzewania.
Ponad 25 lat służymy Polonii chicagoskiej.
24 godzinna obsługa.
283-3037
Ventura Heating

NAPRAWDĘ POLSKA OBSŁUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA
Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tanio.
Tel.: 439-3348

$ OSZĘDZAJCIE NA RACHUNKACH ZA GAZ OD ZARAZ $
Oszczędnościowy system wentylacji zaoszczędzi od 30-50 procent ciepła. Gwarancja lub zwrot pieniędzy, oraz zatrzymanie urządzenia. Działajcie zaraz, zachowaicie to ogłodzenie a dostaniecie 5 procent zniżki. Ważne do 28 lutego 1977 r.
Dzwońcie 764-7250

★ PLASTROWANIE

PLAJSTROWANIE, robota gwarantowana. — Obliczenia darmo. Philip Kafka. — 736-6835.

★ Dachy

Reperujemy i Kładziemy
NOWE DACHY
Po Dobry i Trwały Dach, Przyjdźcie do Polskiej Firmy
ZAKŁADAMY ROCKWOOL INSULATION w DOMACH. I WYKONUJEMY ROBOTY BLACHARSKIE.
Follmer Roofing Co.
943 N. DAMEN AVE.
BRunswick 8-4495

★ Przeprowadzki

ARTHUR MOVING & PACKING CO.
Polska doświadczona firma przewozowa.
PRZEPROWADZKI TANIO, SOLIDNIE i Z GWARANCJĄ.
588-5567 oraz 463-8624
od 8ej do 8ej wieczorem.

NOWA, POLSKA FIRMA
Przewozu Mebli i Towarów
CZERNECKI MOVING CO.
3383 Milwaukee
Adam Czernecki, właściciel
poleca swoje usługi.
NISKIE CENY.
Fachowa i solidna, szybka obsługa.
Tel.: 545-8166
od 9-ej rano do 3-ej po poł.

Licencjonowana, ubezpieczona
POLSKA FIRMA:
IWANSKI MOVING CENTER PRZEPROWADZKI
Mieszkań i Biur
Dziś zgłoszenie — dziś przeprowadzka.
Ceny konkurencyjne.
Informacje o wolnych mieszkaniach.
Tel. 384-3322

★ Kontraktorzy ★ Kontraktorzy ★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i przeróbki Domów.—Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje tysięcy zadowolonych Klientów mówią same za siebie.

KORZYSTAJCIE
Z DUŻEJ ZIMOWEJ ZNIŻKI
od listopada 1976 do kwietnia 1977

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminiową blachą 'Soffit facia trim" i okna.
• Kuchnie i Łazienki
• Roboty Plumbiarskie i Elektryczne
• Malowanie Mieszkań
• Dodatkowe Pokoje
• Usuwanie Defektów niezgodnych z przepisami budowlanymi
• Aluminiowe Okna i Drzwi
• Fugowanie i Roboty Murarskie

Firma Ubezpieczona Licencjonowana Pod Bondem

Dobudowujemy nowe werandy i reperujemy stare.
Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING".
Wstawiamy drewniane okna i drzwi.
Finansowanie FHA

W razie pożaru robimy kosztorysy na odszkodowania od kompanij asekuracyjnej.

ALCO CONSTRUCTION CO.
3608 Milwaukee
• Róg Addison

Telefonujcie Dziś:
282-9090

Właśc. A. Szwajger obsłuży Was po polsku.

WALTER JAKICH
CONSTRUCTION CO.
Wołajcie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki, dobudówki, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków.
Licencjowani i ubezpieczeni
Generalny Kontraktor
1831 N. Karlov Tel. 235-1201

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR
BETTER WAY REMODELING
Całkowite Przeróbki Domów
• FUGOWANIE
• NAPRAWY KOMINÓW
• DACHY • RYNNY
• Usuwanie Gzymsów
KOSZTORYSY DARMO
36 LAT DOŚWIADCZENIA
CAŁKOWICIE UBEZPIECZENI
Telefon w Chicago i na Przedmieściach:
622-6779 lub 827-4637

CHCESZ
odnowić nowocześnie swój dom — dzwoń do
MARKA
252-8641 podczas dnia
227-4934 po 7 wiecz.
• Łazienki • Kuchnie
• Basementy
• Lokale Biznesowe
• Reperacje
ROBOTA SOLIDNA.
CENY PRZYSTĘPNE.
Ojciec i Syn A. M. Kociołek

Cieśla i Kontraktor
Ze starej emigracji, obsługuje Polonię blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie roboty nowe i stare według wymagań miejskich (przekroczenia budowlane). Buduje werandy, przybudówki, okna zimowe, przerabia mieszkania, kuchnie i łazienki na strychu lub w basemencie. Pokrywanie domów aluminium lub plastykiem. Cementowe roboty. Fronty sklepów. Podmurwki. Plastykowe zwyczajne i aluminiowe rynny deszczowe. Prace gwarantowane. Robotnicy unijni i asekurowani.
Na miesięczne spłaty.
Wołać:
CApitol 7-6503
TED BALINSKI i SYN

ROBOTY MURARSKIE NOWE DACHY FUGOWANIE — kominy
A—I AMERICAN CONSTRUCTION
1500 W. Cortland
Tel 276-5255 w ciągu dnia
949-5896 — wieczorami.
Wieczorem mówimy po polsku.

CENY WZRASTAJĄ NAJLEPSZA OSZCZĘDNOŚĆ TO ZROBIĆ RAZ, A DOBRZE
Jako fachowcy wykonamy każdą małą czy dużą naprawą wewnątrz czy zewnątrz budynku najoszczędniej. Dzwońcie zaraz — zanim się rozpocznie pośpiech.
Również w nagłych wypadkach.
General Contracting Co.
4146 W. ARMITAGE
278-1525

★ Malowanie

ROBOTY MALARSKIE KŁADZENIE TAPETY I CERATY
UBEZPIECZENI
Tel.: 736-4485

★ KANALIZACJA

Fachowa instalacja urządzeń przeciw powodzi.
Czyścimy zbiorniki kanałów odpływowych.
Licencjonowani i bondowani.
J. & C.
SEWERAGE & DRAINAGE
Tel.: 283-0666

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO
• ROBOTY CIESIELSKIE • OBICIA ALUMINIOWE I INNE • DACHY • SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE • ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE • MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ • ROBOTA GWARANTOWANA
Dzwonić Do Znanego Kontraktora
Mike Dragowicz 588-6535

K J W J General Contractors
WYKONUJEMY WSZELKIE ROBOTY ELEKTRYCZNE
Przerabiamy z 110 V na 220 V.
Natychmiastowe naprawy wszelkich awarii elektrycznych. Kompletne przeróbki domów. Przeróbki starych werand, stawiania nowych wszelkie obicia — "aluminum siding" — "insulbrick". Dodatkowe pokoje. — Wszelkie naprawy dachów.
JÓZEF WOJNICKI — 965-5963

TANIO — SZYBKO — FACHOWO
KOMPLETNE PRZERÓBKI DOMÓW I BUDOWA NOWYCH
PORCHES — WERANDY
Budowa nowych, naprawa, obicia i dodatkowe pokoje ponadto wykonujemy obicia aluminiowe i inne, dachy, schody, okna, piwnice, kuchnie, łazienki, rynny, fugowanie, roboty murarskie.
276-2626 or 729-8486
Modern General Contractors, Inc.
15 lat doświadczenia.
POLSKI KONTRAKTOR — ANDRZEJ JANAS.

ZMODERNIZUJCIE WASZĄ KUCHNIĘ TANIM KOSZTEM
NAJNIŻSZE CENY — NAJLEPSZA OBSŁUGA
PRZYJDŹCIE I OBEJRZYJCIE W NASZYM SKLEPIE
DUŻY WYBÓR SZAFEK KUCHENNYCH
Kosztorysy bezpłatnie. Zadzwońcie a przyślemy do Waszego domu naszego specjalistę-rysownika, który zaprojektuje — bez zobowiązania — jak ją najładniej urządzić i zmodernizować. Wykładamy ściany i podłogi tafelkami. Również obicia i wykończenia drewniane należą do naszej specjalności.
J. B. KITCHEN CABINETS
2920 Milwaukee Ave. 227-6801
Otwarte Poniedziałki i Czwartki 9 rano-9 wieczór; Wtorki Piątki, Soboty 9 rano 5 po poł. oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

Water Proofing Basement
• Water proofing basement Special $200.00
• All walls repaired. sealed, any color.
• Floor repaired $50 and up. Painted $100.00.
784-1046

CIEŚLA
Wykonuje wszelike prace napraw przy Waszych domach. Jakiekolwiek uszkodzenia. DOSKONALE NAPRAWI. Chcesz zrobić remont domu swego — zadzwoń o pomoc do ODROWSKIEGO;
Tel.: 545-2089

★ Elektryczne Roboty ★ Elektryczne Roboty

POLSKO-AMERYKAŃSKA FIRMA ELEKTRYCZNA
Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorysy darmo. Ceny umiarkowane. Sumienna szybka obsługa 24 godziny na dobę.
SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
JÓZEF ORLOF, Elektrotechnik z Polski.
247-1548, 935-0740

ANDREW, elektryk wykonuje prace tanio, solidnie, fachowo. Tel. 486-5843

ROBOTY ELEKTRYCZNE oraz reperacje ogrzewania wykonujemy solidnie i tanio. 252-6969, po siódmej — 588-6954.

DAKIN ELECTRIC SERVICE
(Z. PODBIELSKI)
Po zimowych, zniżonych cenach wykona każdą pracę elektryczną solidnie z gwarancją.
OBLICZENIA DARMO.
HU 9-2012

Walter Zabrodzki
TROY ELECTRIC
Licencjonowany Kontraktor Elektryczne 220 Volt Według Miejskich Wymagań
Przystępne Ceny
Prosimy Telefonować:
254-5595 lub PR 8-7887

★ Obsługa Telewizji ★ Obsługa Telewizji

Fabrycznie Autoryzowane Centrum Naprawy Telewizorów Firmy Zenith i RCA
Pod kierownictwem inż. Paprockiego dokonuje napraw telewizorów wszystkich typów
SZYBKO! FACHOWO! NIEDROGO!
Żeby naprawić telewizor w Waszym mieszkaniu
Proszę Telefonować 545-6667
w godzinach 1:00 - 8:00 po południu
Soboty 1:00 - 5:00 po południu.
Sprzedajemy Telewizory Kolorowe ZENITH i RCA w cenie od $149.00
ATOLL T.V. SERVICE
6425 W. IRVING PARK RD.
KAŻDA REPERACJA GWARANTOWANA.

TO OUR ADVERTISERS
DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS WEDNESDAY 4 P.M.
MON., TUES., WED., FOR NEXT DAY TILL 1 P.M.
ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE
Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

DO NASZYCH KLIENTÓW
OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W ŚRODĘ DO 4-EJ PO POŁUDNIU
PON., WTOREK, ŚRODA NA DZIEŃ NASTĘPNY DO 1 POPOŁ.
Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry
O Ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

Agencje Samochodowe i Warsztaty Reperacyjne

Przedmiotem Dochodzeń Wydziału Ochrony Konsumenta

Gen. prokurator William J. Scott wysłał wezwania do sześciu właścicieli agencji samochodowych i jednego przedsiębiorcy, żądając przedstawienia wszystkich ksiąg i rekordów, w związku z dochodzeniem wszczętym przez władze stanowe wskutek masowych zażaleń konsumentów na różne usterki i niedotrzymywanie umów.

Donald Mulack, kierownik Wydziału Ochrony Konsumenta w biurze gen. prokuratora, powiedział, że jest to pierwsze śledztwo jednego z czołowych przemysłów. Consumer Protection Division zamierza, w bliskiej przyszłości, rozpocząć dochodzenia kilku innych przedsiębiorstw.

Obecne dochodzenia wszczęto po kilku artykułach, zamieszczonych w ub. roku w Chicago Tribune, w których wymieniono nieuczciwe wykonanie prac w warsztatach naprawy samochodów. Biuro gen. prokuratora otrzymało również wiele zażaleń od nabywców samochodów, m.in. skarżono się na odmowę sprzedawcy zwrotu zadatku, niedotrzymanie warunków umowy, dotyczących gwarancji naprawy uszkodzonych części, jak również opóźnienia w dostarczaniu samochodów i tytułów własności. Następujące firmy zostały wezwane do złożenia ksiąg: Frank Chevrolet,6116 N. Western Ave. 140 zażaleń ze strony nabywców; Al Piemonte Ford, 2500 North Melrose Park, 50 zażaleń; Hanley Dawson Cadillac, 630 N. Rush, 40 zażaleń; Fenci Tufo Chevrolet, 414 E. North Ave., w Glendale Heights, 42 zażalenia; Grand Spaulding Dodge, 3300 W. Grand Ave., 40 zażaleń; i North Import Motors, Inc., 3434 N. Ashland, 16 zażaleń.

Zażądano również rekordów od General Motors Customer Service Dept., Chevrolet Motor Division, aby sprawdzić jakie są zobowiązania producentów w sprawie honorowania gwarancji.

Mulack powiedział, ze tym czasem Wydział Konsumenta nie wysuwa oskarżeń o oszustwa. Jeżeli dochodzenia wykażą jakiegokolwiek nadużycia, wówczas władze zwrócą się do sądu okręgowego.

Sprzedaż samochodów i wszelkie usługi związane z naprawą, poddano dochodzeniom w pierwszym rzędzie dlatego, że w tej dziedzinie Wydział otrzymuje najwięcej zażaleń. Największa liczba dotyczy naprawy samochodów. John Tufo, właściciel Fenci Tufo Chevrolet powiedział reporterowi Chicago Tribune, że dochodzenia wykażą, iż wszelkie zarzuty są bezpodstawne. To samo oświadczył Hanley Dawson, właściciel Hanley Dawson Cadillac, który powiedział, że firma istnieje 75 lat i z pewnością nie utrzymałaby się tak długo, gdyby w grę wchodziły jakiekolwiek oszustwa czy niedokładności.

Student Aresztowany Za Morderstwo

Były student Uniwersytetu Loyola został aresztowany w środę w Lawrence, Kansas, pod zarzutem zamordowania mieszkanki północnej stronie miasta Chicago. Morderstwo miało miejsce 12-go marca, r. 1976.

Michael Madsen, lat 22, poprzednio zamieszkały pnr. 6341 N. Winthrop, zostanie oddany w ręce władz w Illinois. W chwili aresztowania Madsen uczęszczał na Uniwersytet w Kansas.

Jest on oskarżony o zamordowanie 18-letniej Cynthii Michala, sekretarki firmy ubezpieczeniowej.

Pracownicy Cmentarzy Ratyfikowali Nowy Kontrakt

Obowiązujący z Datą Wsteczną Od 1 Grudnia 1976 Roku

Pracownicy cmentarzy ratyfikowali w środę nowy kontrakt po 16-dniowych negocjacjach. W tym okresie, ponieważ obie strony nie mogły osiągnąć porozumienia, wstrzymane były pogrzeby na niektórych cmentarzach w rejonie Chicago.

Zarządy cmentarzy i przedstawiciele związku zawodowego nie szczędzili słów uznania dla mayora Bilandica, który w ostatniej fazie przyjął funkcję arbitra i wziął udział w 12-godzinnej sesji w Ratuszu. Bilandic poprzednio zapowiedział, że będzie brał udział w dyskusjach tak długo, aż dojdzie do porozumienia. Milles Barry, sekretarz-skarbnik Lokalu 106, Service Employes International Union powiedział, że Mayor stanął na wysokości zadania, a John McDonald, radca prawny Stow. Cmentarzy (Cemeteries Assn. of Greater Chicago) powiedział, że wysiłki Bilandica przypominają mu sukces, jaki odniósł w 1971 r. mayor Daley, który również był arbitrem pomiędzy unią a pracownikami cmentarzy, gdy negocjacje utknęły, podobnie jak to miało miejsce obecnie, na martwym punkcie. McDonald powiedział, że Bilandic był b. pomocny i doprowadził do porozumienia, z którego obie strony są zadowolone. Bilandic zareagował na słowa uznania, oświadczając później, na konferencji prasowej w Ratuszu, że obie strony zachowały się wzorowo. "Nie było zwycięzców ani zwyciężonych — powiedział Mayor — gdyż jedynym zwycięzcą w tej sprawie jest społeczność zamieszkująca Chicago.

Według nowego kontraktu 205 pracowników cmentarzy otrzymuje podwyżkę $1.15 na godzinę przez okres 3 lat, oraz 10 procent w benefisach emerytalnych w trzecim roku. Pracownicy otrzymają także dwa dodatkowe święta i korzystne benefisy wakacyjne. Kontrakt obowiązuje z datą wsteczną, od 1 grudnia 1976 roku.

Kontrakt ratyfikowano w środę rano i po południu, głosowanie odbyło się na wszystkich 26 cmentarzach, należących do Stowarzyszenia. Po głosowaniu usunięto pikiety i rozpoczęto regularną pracę. Ubiegłej soboty wstrzymano 12 pogrzebów z powodu strajku pracowników.

Kradzież Biżuterii

Pierścionki wartości $20,000 skradli bandyci w środę rano, zdejmując je z palców właścicielki, 31-letniej kobiety w biurze formy Comfort Heating & Airconditioning, 1500 E. Algonquin, w pobliżu Mt. Prospect. Diane Markgraf, żona jednego z współwłaścicieli weszła do biura i natychmiast zagrożono jej rewolwe rem. Jeden z 4-ch zamaskowanych bandytów nałożył kandanki na jej prawą rękę, zdjął 4 pierścionki, zegarek i zabrał $195 w gotówce. Jeden pierścionek ma wartość $8,000, zegarek z brylantami $4,000.

PALM SPRINGS, KALIF. — Natalie Sinatra, lat 82, matka znanego piosenkarza Franka Sinatry, poniosła śmierć w wypadku samolotowym. Samolot rozbił się w górach San Bernadino wkrótce po starcie. (UPI)

LONDYN. — Zdjęcie z lipca, 1976 roku, przedstawia królową Elżbietę II i księcia Filipa. Królowa będzie wkrótce obchodzić srebrny jubileusz wstąpienia na brytyjski tron. (UPI)

Zaawansowany Program Opieki Dla Chorych Umysłowo Dzieci

Stanowy departament opieki nad dziećmi oraz usług dla rodzin rozpoczyna program zapewniający opiekę nad dziećmi posiadającymi poważne zaburzenia umysłowe. Program ten obliczony jest na sumę 1 miliona dol.

Nazwany programem połączonym dla niedorostków, plan ten opracowny został na okres sześciu miesięcy. Umożliwi on korzystanie ze źródeł, środków i urządzeń conajmniej 21 agencji społecznych dla małoletnich, którzy nie są w stanie przystosować się do życia w społeczeństwie ani w ich własnych rodzinach w domu, w domach dla sierót i różnych instytucjach.

Dyrektorka departamentu Mary Lee Leahy oświadczyła, iż chodzi tu o dzieci, które uciekają z domu, są próżniakami, odznaczają się dużą pobudliwością seksualną, są jednostkami szkodzącymi samemu sobie, które wykazały już skłonność do bitek, wzniecania pożarów, narkomanii lub mającymi różne problemy emocjonalne lub były umieszczone w szpitalu dla umysłowo chorych.

Dyrektorka Leahy oświadczyła, iż do tej pory nie było jeszcze programu osobnego, któryby zapewniał wgląd i usługi dla potrzeb tego rodzaju dzieci.

Departament stanowy w oparciu o kontrakt zawarty z Comprehensive Community Services metropolii chicagoskiej będzi płacił tej grupie po $71.23 dziennie od dziecka. John Walsh, dyrektor wykonawczy organizacji oblicza, iż w pierwszych sześciu miesiącach program ten obejmie około 75 dzieci przy koszcie po $27,000 rocznie na dziecko.

Wzrost współczynnika kosztów zależny jest od personelu, ponieważ trzeba będzie pracować nad każdym dzieckiem oddzielnie, do włączenia później w grupę 25 dzieci.

Program, który był zaplanowany na okres 4-letni przeznaczony jest dla dzieci, mających poważne zaburzenia umysłowe, jak i dla kilkunastolatków, z których pewna część była odsyłana do innych stanów na leczenie.

Walsh zaznaczył, iż nie jest jeszcze wiadomym w jakim stopniu program ten będzie pomagał przyjętym dzieciom, ale zapewnić ma usługi lecznicze, edukacyjne, psychiczne i zawodowe osobom, które mieszkać będą w rezydenckich domach leczenia, w specjalnych domach opieki lub sierocińcach.

Program reprezentować będzie raczej próbę adaptacji systemu do dzieci, niż dzieci do systemu.

Zlecenia Lekarzy Na Okres Silnych Mrozów i Śniegu

Dr Murray Brown, komisarz chic. rady zdrowia ogłosił szereg zaleceń dla mieszkańców, odnośnie ubierania się i odżywiania w okresie silnych mrozów i dużych opadów śnieżnych.

Przedstawiciele władz zdrowotnych w Chicago, zaalarmowani poważną liczbą osób, które zmarły na atak serca przy odrzucaniu śniegu, doradzają, by osoby, które pełnią prace w biurach, siedząc przy biurku —osoby które ukończyły lat 35 lub które posiadają fizyczne niedomagania jak choroby serca, narządów oddechowych itp., nie zabierały się do odrzucania śniegu. Śniegu nie powinna odrzucać osoba, która pali dużo papierosów.

Jeśli odrzucanie śniegu wywołuje ból w piersiach, w ramionach, przegubach rąk lub w szczękach lub odczuwa się brak tchu należy bezwarunkowo odrzucania śniegu zaprzestać. Nie należy odrzucać śniegu po większym posiłku albo się spieszyć z ukończeniem usuwania śniegu.

Silne mrozy również mogą stanowić groźbę dla zdrowia. Powodują one odmrożenia palców, rąk, uszu, policzków i ciała. Chcąc się przed nimi uchronić należy stojąc na ulicy i czekając na autobus stale się poruszać, przestępywać z nogi na nogę, by zachować cyrkulację krwi i ciepłotę ciała.

Jednakże żadne przestępywanie z nogi na nogę i dreptanie w miejscu nie pomoże, jeśli ktoś będzie nieodpowiednio ubrany. Jeśli ktoś liczy się z tym iż będzie musiał przebywać na zewnątrz przez dłuższy czas — należy mieć ciepłą bieliznę, grubsze spodnie, wełniane skarpetki, wełniane koszule, sweter, ciasno zapinaną kurtkę i płaszcz. Na nogi ubierać grube buty i kalosze nieprzemakalne lub t. zw. "Boty," na rękach mieć rękawiczki wełnianie a często i rękawice z materiałów syntetycznych. Na głowę ubierać futrzaną czapkę, nauszniki, a twarz ochraniać "kominiarką."

Przy silnych mrozach lub wietrze należy twarz i ręce nacierać wazeliną lub tłustym kremem.

Sam ciepły ubiór nie pomoże i należy pamiętać również o odpowiednim odżywianiu się.

Spożywać należy więcej tłuszczów i proteiny, posiłki swoje zwiększyć, więcej konsumować cukru i węglowodanów. Przed wyjściem z domu napić się gorącej herbatay, kawy lub mleka. Spożywanie alkoholu nie jest wskazane, gdyż alkohol osłabia.

Oczywiście, iż zalecenia lekarzy nie wyczerpują wszystkich artykułów i możliwości, ale winno się ubierać cieplej i jak najmniej przebywać na otwartym powietrzu.

Wyniki Ciągnienia w Stan. Loterii

W czwartkowym ciągnieniu w loterii stanowej wylosowane zostały następujące wygrywające numery, w grze Bonanza po 50 centów za bilet 22-376 i 4028 oraz kolor zielony.

Zaś w grze Grand Prix, po $1 za bilet: 10-04-23-3306-04467 i kolor żołty.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w Dzien. Związkowym

Wybory Na Urząd Mayora Chicago — 7 Czerwca

Prawybory Wyznaczono Na 19 Kwietnia. Składanie Petycji Nominacyjnych od 9 Do 19 Lutego

Rada Miejska wyznaczyła w czwartek wybory mayora miasta Chicago na dzień 7 czerwca br. Tego samego dnia odbędą się wybory aldermana 11-ej wardy. Prawybory wyznaczono na 19 kwietnia.

Na zalecenie mayora Bilandica, który zatrzymuje urząd aldermana 11-ej wardy jak i urząd mayora, do 7 czerwca. Rada wyznaczyła specjalne głosowanie, aby wypełnić wakujące miejsca aldermanów w 8 i 18 wardzie. Wybory aldermanów odbędą się tego samego dnia, co prawybory mayora — 19 kwietnia.

Według prawa stanowego wybory mayora muszą odbyć się w ciągu 6 miesięcy po śmierci śp. Richarda Daley. Kandydaci mają złożyć petycje nominacyjne pomiędzy 9 a 19 lutego.

Przewodniczący Centralnego Komitetu Partii Demokratycznej na powiat Cook, George Dunne powiedział, że Partia wybierze kandydatów w przyszłym tygodniu, około 23 stycznia. Dunne zaznaczył, że ponieważ 20 stycznia jest inauguracja prezydenta-elekta Cartera, wielu członków Partii opuści Chicago, udając się na uroczystości do Washingtonu.

Wszyscy zwycięzcy w wyborach czerwcowych pozostaną na urzędach do następnych regularnych wyborów na mayora i aldermanów, w początkach 1979 roku. Koszt wyborów wyniesie $4.2 mln.

Kandydaci Partii Demokratycznej ubiegający się o umieszczenie nazwiska na balocie, muszą złożyć petycję, zawierającą 4,460 podpisów — czyli pół jednego procenta — najwyższej liczby głosów jakie dostał kandydat demokratyczny w wyborach 2 listopada ub. roku. Najwięcej głosów otrzymał sekretarz stanowy Alan Dixon.

Kandydaci republikańscy potrzebują 2,558 nazwisk. Liczba ta oparta jest na procencie głosów oddanych 2 listopada na gub. Thompsona.

Według prawa stanowego, bardziej skomplikowanego dla niezależnych kandydatów, ci którzy nie kandydują z ramienia jednej z czołowych partii, potrzebują 35,947 nazwisk — 5 procent wszystkich aplikacji o baloty w ostatnich wyborach regularnych na mayora miasta.

W 8-ej wardzie w głosowaniu zostanie wybrany następca b. aldermana Williama Cousins Jr., który został wybrany 2 listopada sędzią sądu okręgowego. Zwycięzca w 18 wardzie obejmie wakans po ald. Edwardzie J. Hines, który zmarł 21 kwietnia ub. roku. Jeżeli któryś z kandydatów nie otrzyma większości w prawyborach 19 kwietnia br., wówczas odbędą się wybory w dniu 17 maja, pomiędzy dwoma kandydatami, którzy uzyskali największą liczbę głosów.

Wybory w 11-ej wardzie odbędą się 5 lipca.

Petycje nominacyjne w 8 i 18 wardzie muszą być złożone pomiędzy 29 stycznia a 14 lutego. W wardzie 11-ej od 28 lutego do 4 kwietnia.

Władze Miejskie Zgadzają Się Na Przyjęcie 274 Strażaków

W Tym 168 Murzynów i 40 Pochodzenia Łacińskiego

Władze miejskie wyraziły w czwartek zgodę na natychmiastowe przyjęcie 274 strażaków, w tym 168 Murzynów i 40 osób pochodzenia łacińskiego. Ugoda zatwierdzona przez sędziego Thomasa McMillen zamyka 3-letni proces sądowy przez US Departamet Sprawiedliwości na zarzut o istnieniu dyskryminacji przez władze miejskie przeciw osobom z mniejszości, tak przy przyjmowaniu jak i w awansach.

W ostatnim tygodniu mayor Bilandic zaapelował o przyjęcie większej niż dotąd liczby kandydatów pochodzenia łacińskiego po trzech poważnych pożarach w mieście, w których zginęło 26 osób w dzielnicy zamieszkałej przez osoby pochodzenia łacińskiego.

W czwartkowej ugodzie sędzia McMillen nakazał władzom miejskim zastosowanie się do ugody sądowej z 1974 roku, nakazującej iż 50 procent z wszystkich kandydatów do straży pożarnej do roku 1977 ma być z grup mniejszościowych.

W październiku władze miejskie zwróciły się do sędziego McMillen o pozwolenie na przyjęcie 150 osób do miejskiej straży pożarnej, z czego 42 procent pochodziłoby z grup mniejszościowych, a to na wypełnienie 200 wakansów w straży.

Jednakże Depart. Sprawiedliwości wysunął objekcje, podkreślając, iż miasto zgodziło się w 1974 roku na przyjęcie 50 procent z wszystkich grup mniejszościowych.

Departament straży utrzymał, iż nie potrzebował odrazu strażaków, dopiero brak zaznaczył się w ostatnich czasach. Ostatni strażak przyjęty został 22 grudnia 1973 roku. Jednakże Unia Chic. Strażaków oświadczyła, iż z powodu przejścia na emeryturę niektórych strażaków oraz utracenia uzdolnień fizycznych, liczba strażaków spadła z 4,644 w styczniu 1971 do 4,025 w listopadzie 1976. W rzultacie tego duch w departamencie straży się obniżył.

Czwartkowa ugoda opracowana została na 45 minutowej konferencji w biurze sędziego McMillena. We wtorek, w podobnej sprawie przeciwko Depart. Policji, US Sąd Apelacyjny podtrzymał decyzję sądu niższego, która nakładała proporcję dla kandydatów z mniejszości i płci żeńskiej. Podtrzymał również zamrożenie fed. funduszów z rozdziału.

Mayor Bilandic oświadczył, iż miasto rozważa możliwość apelacji do US Sądu Najwyższego od tej decyzji. W czwartek sędzia McMillen nakazał, iż władze miejskie mają natychmiast powiadomić 137 strażaków, którzy zdali egzamin w 1974 roku, iż mogą wysunąć swe nazwiska do następnej klasy rozpoczynającej się od 7 lutego.

Dalsza grupa z tych 137 strażaków ma być przyjęta do następnej klasy, od 18 kwietnia. Władze miejskie muszą przyjąć conajmniej 142 strażaków z mniejszości do dnia 18 kwietnia, by wykonać nakaz sędziego.

Ograniczona Dostawa Gazu Dla Trzech Firm w Chicago

Dostawa gazu świetlnego dla trzech z największych koncernów przemysłowych na terenie Chicago, została poważnie zredukowana w czwartek, z powodu dużego mrozu. Jednak ograniczenia nie odbiły się ujemnie na działalności przedsiębiorstw które przerzuciły się na inne paliwo.

Jednak, szerzący się brak gazu świetlnego w południowo-wschodnim rejonie kraju, spowodował zamknięcie niektórych zakładów i zagraża wielu innym.

Firma Peoples Gas ogłosiła, że chwilowo ogranicza swój zakres usług dla następujących firm:

U. S. Steel Corp. South Works pnr. 3426 E. 89th St., największej z czterech stalowni na terenie Chicago.

Republic Steel Corp. pnr. 11600 S. Burley, drugiego największego producenta stali w rejonie.

Hawthorne Works należące do Western Electric Co., przy Cicero i Cermak, firmy produkującej sprzęt telefoniczny.

Dostawa gazu została zredukowana o 25 procent w obu stalowniach i o 75 procent w Western Electric.

Jak podaje Peoples Gas, posunięcie było konieczne, z uwagi na rekordowe zapotrzebowanie w Chicago, spowodowane silnym mrozem. Prezes firmy, George L. Morrow, oświadczył, że był to pierwszy wypadek w historii miasta, ażeby dostawa została zredukowana dla klientów Peoples Gas.

Dodał, że z wymienionymi firmami zawarto wyjątkowy kontrakt przewidujący ograniczenia usługi na wypadek niezwykle silnych mrozów.

W ubiegły wtorek i środę, zanotowano rekordowe zapotrzebowanie. Dotychczas firma dostarczyła o 15.6 procent więcej gazu świetlnego dla 900,000 klientów na terenie Chicago, aniżeli zaplanowano na rok rozpoczynający się 1-go sierpnia.

Wyżej wymienione firmy zatrudniają przeszło 22,500 pracowników, ale rzecznicy koncernów oświadczyli, że produkcja nie została zredukowana —ponieważ przerzucono się na ropę naftową i węgiel, jako źródło paliwa.